

2024/1083

17.4.2024

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS (EU) 2024/1083,

annettu 11 päivänä huhtikuuta 2024,

**mediapalvelujen yhteisestä kehyksestä sisämarkkinoilla ja direktiivin 2010/13/EU muuttamisesta
(eurooppalainen medianvapauslainsäädös)**

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka

ottavat huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 114 artiklan,

ottavat huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sen jälkeen kun esitys lainsäätämisjärjestyksessä hyväksyttäväksi säädökseksi on toimitettu kansallisille parlamenteille,

ottavat huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon ⁽¹⁾,

ottavat huomioon alueiden komitean lausunnon ⁽²⁾,

noudattavat tavallista lainsäätämisjärjestystä ⁽³⁾,

sekä katsovat seuraavaa:

- (1) Riippumattomilla mediapalveluilla on ainutlaatuinen rooli sisämarkkinoilla. Ne muodostavat nopeasti muuttuvan ja taloudellisesti merkittävän alan ja tarjoavat samalla niin kansalaisille kuin yrityksillekin mahdollisuuden tarkastella monenlaisia näkemyksiä ja pääsyn luotettaviin tietolähteisiin. Näin ne täyttävät yleisen edun mukaisen tehtävän "vallan vaihtokoirana" ja ovat välttämättömiä yleisen mielipiteen muodostumisen kannalta. Mediapalveluja on yhä enemmän saatavilla verkossa ja yli rajojen, mutta niihin ei sovelleta jäsenvaltioissa samoja sääntöjä ja samantasoista suojelua. Vaikka joitakin audiovisuaaliseen media-alaan liittyviä seikkoja on yhdenmukaistettu unionin tasolla Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä 2010/13/EU ⁽⁴⁾, kyseisen direktiivin soveltamisala kattaa vain tietyt aiheet. Myöskään radio- ja lehdistöala eivät kuulu kyseisen direktiivin soveltamisalaan huolimatta niiden kasvavasta rajatylittävästä merkityksestä sisämarkkinoilla.
- (2) Mediapalvelujen ainutlaatuisen roolin vuoksi tiedotusvälineiden vapauden ja tiedotusvälineiden moniarvoisuuden suojele demokration ja oikeusvaltion kahtena peruspilarina on olennainen osa hyvin toimivia mediapalvelujen sisämarkkinoita. Kyseiset markkinat, joihin kuuluvat audiovisuaaliset mediapalvelut, radio ja lehdistö, ovat 2000-luvun alun jälkeen muuttuneet huomattavasti, kun niistä on tullut yhä digitaalisempia ja kansainvälisempiä. Ne tarjoavat monenlaisia taloudellisia mahdollisuuksia, mutta niihin kohdistuu myös useita haasteita. Unionin olisi tuettava media-alaa, jotta se voi hyödyntää näitä mahdollisuuksia sisämarkkinoilla, ja samalla suojeltava unionin ja sen jäsenvaltioiden yhteisiä arvoja, kuten perusoikeuksia.
- (3) Digitaalinen media tarjoaa kansalaisille ja yrityksille välittömästi saatavilla olevaa mediasisältöä ja -palveluja, joita nämä kuluttavat henkilökohtaisilla laitteillaan yhä useammin rajatylittävässä ympäristössä. Tämä koskee audiovisuaalisia mediapalveluja, radiota ja lehdistösisältöä, joka on helposti saatavilla internetin välityksellä, esimerkiksi podcastien tai verkkouutisportaalien kautta. Kuten Euroopan unionin tuomioistuimen, jäljempänä "unionin tuomioistuin", tuomiossa ⁽⁵⁾ on todettu, sisällön saatavuus useilla kielillä ja helppo pääsy siihen älylaitteiden, kuten älypuhelimien tai tablettien, välityksellä lisäävät mediapalvelujen rajatylittävää merkitystä. Kyseistä merkitystä lisäävät myös automaattiset käännös- ja tekstitysvälineet, joita käytetään ja jotka hyväksytään yhä laajemmin keinona ylittää kielimuureja sisämarkkinoilla. Lisäksi erityyppiset mediapalvelut lähenivät toisiaan, kun ne yhdistävät tarjonnassaan sekä audiovisuaalisen että muun kuin audiovisuaalisen sisällön.

⁽¹⁾ EUVL C 100, 16.3.2023, s. 111.

⁽²⁾ EUVL C 188, 30.5.2023, s. 79.

⁽³⁾ Euroopan parlamentin kanta, vahvistettu 13. maaliskuuta 2024 (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä), ja neuvoston päätös, tehty 26. maaliskuuta 2024.

⁽⁴⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2010/13/EU, annettu 10 päivänä maaliskuuta 2010, audiovisuaalisten mediapalvelujen tarjoamista koskevien jäsenvaltioiden tiettyjen lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten yhteensovittamisesta (audiovisuaalisia mediapalveluja koskeva direktiivi) (EUVL L 95, 15.4.2010, s. 1).

⁽⁵⁾ Unionin tuomioistuimen tuomio 12.12.2006, Saksa v. parlamentti ja neuvosto, C-380/03, ECLI:EU:C:2006:772, 53 ja 54 kohta.

- (4) Mediapalvelujen sisämarkkinat eivät kuitenkaan ole riittävän yhdentyneet, ja niillä on joitakin toimintapuitteita, joita digitalisaatio kärjistää. Ensinnäkin maailmanlaajuiset verkkoalustat toimivat väylänä mediasisältöön, ja niiden liiketoimintamallit usein poistavat välikädet käyttäjien ja mediapalvelujen välistä ja voimistavat polarisoivaa sisältöä ja disinformaatiota. Kyseiset alustat ovat myös keskeisiä verkkomainonnan tarjoajia, mikä on ohjannut rahavaroja pois media-alalta ja sitä kautta heikentänyt sen rahoituksen kestävyyttä ja myös vähentänyt tarjotun sisällön monimuotoisuutta. Koska mediapalvelut ovat osaamis- ja pääomavaltaisia, niiden on oltava riittävän suuria, jotta ne voivat säilyttää kilpailukykyänsä, vastata eri yleisöjen tarpeisiin ja menestyä sisämarkkinoilla. Tätä varten on erityisen tärkeää voida tarjota palveluja yli rajojen ja hankkia investointeja myös muista jäsenvaltioista tai muissa jäsenvaltioissa. Toiseksi vapaata liikkuvuutta sisämarkkinoilla haittaavat useat kansalliset rajoitukset. Erityisesti tiedotusvälineiden moniarvoisuuteen ja toimitukselliseen riippumattomuuteen liittyvät erilaiset kansalliset säännöt ja lähestymistavat, puutteellinen yhteistyö kansallisten sääntelyviranomaisten tai -elinten välillä sekä julkisten ja yksityisten taloudellisten varojen läpinäkyvän ja epäoikeudenmukaisen jakaminen vaikeuttavat mediamarkkinoiden toimijoiden toimintaa ja laajentumista rajojen yli ja johtavat epätasapuolisiin toimintaedellytyksiin unionin sisällä. Kolmanneksi mediapalvelujen sisämarkkinoiden toimivuuteen vaikuttavat kielteisesti ne palveluntarjoajat, myös tiettyjen kolmansien maiden määräysvallassa olevat, jotka levittävät järjestelmällisesti disinformaatiota tai harjoittavat tiedonmanipulointia ja häirintää, ja käyttävät sisämarkkinoiden vapauksia väärin ja häiritsevät näin asianmukaista markkinadynamiikkaa.
- (5) Unionin media-alan sisämarkkinoille tyypillinen sääntöjen ja toimintatapojen pirstaleisuus vaikuttaa vaihtelevassa määrin kielteisesti audiovisuaalisen median, radion ja lehdistön sektoreilla toimivien mediapalvelujen tarjoajien edellytyksiin harjoittaa taloudellista toimintaa sisämarkkinoilla. Se myös heikentää niiden kykyä harjoittaa tehokasta rajatylittävää toimintaa tai perustaa toimintoja muihin jäsenvaltioihin. Kansallisilla toimilla ja menettelyillä voitaisiin edistää tiedotusvälineiden moniarvoisuutta yksittäisessä jäsenvaltiossa. Jäsenvaltioiden kansalliset toimet ja menettelyt ovat kuitenkin keskenään erilaisia, eikä niitä ole koordinoitu. Tämä voisi aiheuttaa oikeudellista epävarmuutta ja lisäkustannuksia mediayrityksille, jotka haluavat päästä uusille markkinoille, ja voisi sen vuoksi estää niitä hyötymästä mediapalvelujen sisämarkkinoiden mittakaavaeduista. Myös mediayritysten toimintaan vaikuttavat syrjivät tai protektionistiset kansalliset toimet vähentävät rajatylittävien investointien houkuttelevuutta media-alalla ja saattaisivat joissakin tapauksissa pakottaa tietyillä markkinoilla jo toimivat mediayritykset lopettamaan toimintansa niillä. Kyseiset esteet haittaavat sekä yleisradiotoiminnan, mukaan lukien audiovisuaalinen media ja radio, sektorilla että lehdistön sektorilla toimivia yrityksiä. Vaikka toimituksellisen riippumattomuuden suojatoimet ovat pirstaleisia kaikilla media-alan sektoreilla, tämä vaikuttaa erityisesti lehdistösektoriin, jolla kansalliset sääntely- ja itsesääntelykäytännöt eroavat muita aloja enemmän toisistaan.
- (6) Mediapalvelujen sisämarkkinoihin voisivat vaikuttaa myös kansallisten sääntelyviranomaisten tai -elinten välisen sääntely-yhteistyön puutteelliset välineet. Tällainen yhteistyö on keskeisen tärkeää sen varmistamiseksi, etteivät ne mediamarkkinoiden toimijat, jotka toimivat usein media-alan eri sektoreilla ja jotka levittävät järjestelmällisesti disinformaatiota tai harjoittavat tiedonmanipulointia ja häirintää, hyödy mediapalvelujen sisämarkkinoiden mittakaavaeduista. Vaikka kaikilla media-alan sektoreilla mediakanavia tuetaan peitellysti kohdentamalla niille puolueellisesti taloudellisia resursseja, tällä on yleensä erityisen kielteinen vaikutus lehdistösektorilla, jonka tilannetta on vaikeuttanut mainostulojen väheneminen. Digitalisaatiosta johtuvat haasteet myös heikentävät media-alan kaikkien sektoreiden yritysten, erityisesti radio- ja lehdistösektorien pienimpien yritysten, mahdollisuuksia kilpailla tasapuolisin toimintaedellytyksin verkkoalustojen kanssa, joilla on keskeinen asema sisällön verkkojaketussa.
- (7) Jotkin jäsenvaltiot ovat toteuttaneet sääntelytoimia vastatakseen haasteisiin, joita kohdistuu tiedotusvälineiden moniarvoisuuteen ja vapauteen verkossa, ja niin tekevät todennäköisesti muutkin jäsenvaltiot. Tämä saattaa entisestään lisätä kansallisten toimintatapojen hajanaisuutta ja vapaaseen liikkuvuuteen sisämarkkinoilla kohdistuvia rajoituksia. Tästä syystä on yhdenmukaistettava median moniarvoisuuteen ja toimitukselliseen riippumattomuuteen liittyvien kansallisten sääntöjen tiettyjä näkökohtia, jotta voidaan taata tiukat vaatimukset kyseisellä alalla.
- (8) Mediapalvelujen vastaanottajien eli luonnollisten henkilöiden, jotka ovat jäsenvaltioiden kansalaisia tai joilla on heille unionin oikeuden mukaan kuuluvia oikeuksia, sekä unioniin sijoittautuneiden oikeushenkilöiden olisi unionissa voitava nauttia toimituksellisen vapauden mukaisesti tuotetusta moniarvoisesta mediasisällöstä sisämarkkinoilla. Tämä on oleellisen tärkeää julkisen keskustelun ja kansalaisvaikuttamisen edistämiseksi, sillä monet luotettavat tietolähteet ja laadukas journalismi antavat kansalaisille mahdollisuuden tehdä tietoon perustuvia valintoja myös kotimaansa demokratian tilasta. Se on tärkeää myös unionin kulttuurisen ja kielellisen monimuotoisuuden kannalta, kun otetaan huomioon mediapalvelujen rooli kulttuuri-ilmaisun välittäjinä. Jäsenvaltioiden olisi kunnioitettava oikeutta mediasisällön moniarvoisuuteen ja edistettävä suotuisaa mediaympäristöä varmistamalla, että asiaan-kuuluvat perusedellytykset täyttyvät. Tällainen toimintatapa noudattaa tietojen vastaanottamista ja levittämistä

koskevaa oikeutta ja tiedotusvälineiden vapauden ja moniarvoisuuden kunnioittamista koskevaa vaatimusta, jotka sisältyvät Euroopan unionin perusoikeuskirjan, jäljempänä "perusoikeuskirja", 11 artiklaan, sekä sen 22 artiklaan, jonka mukaan unionin on kunnioitettava kulttuurista, uskonnollista ja kielellistä monimuotoisuutta. Mediapalvelujen rajatylittävää tarjontaa edistettäessä olisi myös varmistettava mediapalvelujen vastaanottajien vähimmäissuojia sisämarkkinoilla. Euroopan tulevaisuutta käsittelevän konferenssin loppuraportissa kansalaiset kehittivät unionia edistämään edelleen tiedotusvälineiden riippumattomuutta ja moniarvoisuutta erityisesti antamalla lainsäädäntöä, jolla puututaan tiedotusvälineiden riippumattomuuteen kohdistuviin uhkiin vahvistamalla unionin laajuiset vähimmäisvaatimukset. Sen vuoksi on tarpeen yhdenmukaistaa mediapalveluja koskevien kansallisten sääntöjen tietyt näkökohtia, kun otetaan myös huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 167 artikla, jonka mukaan on tärkeää pitää arvossa jäsenvaltioiden kansallista ja alueellista monimuotoisuutta. Jäsenvaltioilla olisi kuitenkin oltava mahdollisuus hyväksyä yksityiskohtaisempia tai tiukempia sääntöjä tietyillä aloilla edellyttäen, että näillä säännöillä varmistetaan tiedotusvälineiden moniarvoisuuden ja toimituksellisen riippumattomuuden suojelun korkeampi taso tämän asetuksen mukaisesti, että ne ovat unionin oikeuden mukaisia ja että jäsenvaltiot eivät rajoita kyseisillä aloilla vahvistettuja sääntöjä noudattavien muiden jäsenvaltioiden mediapalvelujen vapaata liikkuvuutta. Jäsenvaltioiden olisi myös voitava säilyttää mahdollisuus pitää voimassa tai hyväksyä toimia, joilla säilytetään tiedotusvälineiden moniarvoisuus ja toimituksellinen riippumattomuus kansallisella tasolla sellaisten näkökohtien osalta, jotka eivät kuulu tämän asetuksen soveltamisalaan, siinä määrin kuin nämä toimet ovat unionin oikeuden, myös Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2022/2065⁽⁶⁾, mukaisia. On myös syytä muistaa, että tässä asetuksessa kunnioitetaan Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 4 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuja jäsenvaltioiden velvollisuuksia ja erityisesti niiden toimivaltaa turvata keskeiset valtion tehtävät.

- (9) Mediapalvelun määritelmää olisi tässä asetuksessa rajoitettava siten, että se kattaa Euroopan unionin toiminnasta tehdyssä sopimuksessa määriteltyt palvelut, ja siksi sen olisi katettava kaikenlainen taloudellinen toiminta. Mediapalvelun määritelmän olisi katettava erityisesti televisio- tai radiolähetykset, tilattavat audiovisuaaliset mediapalvelut, podcastit ja lehtijulkaisut. Sen ulkopuolelle olisi jätettävä verkkoalustalle ladattu käyttäjien tuottama sisältö, ellei kyseessä ole ammattitoiminta, jota tavallisesti suoritetaan joko taloudellista tai muunlaista korvausta vastaan. Määritelmän ulkopuolelle olisi jätettävä myös puhtaasti yksityinen viestien vaihto, kuten sähköpostit, sekä kaikki sellaiset palvelut, joiden pääasiallisena tarkoituksena ei ole tarjota ohjelmia tai lehtijulkaisuja, eli palvelut, joissa sisältö on palvelun kannalta pelkästään liitännäistä eikä sen pääasiallinen tarkoitus, kuten mainokset tai tiedot, jotka liittyvät muiden kuin mediapalveluja tarjoavien verkkosivustojen tarjoamiin tuotteisiin tai palveluihin. Yritysviestintä ja julkisten tai yksityisten yhteisöjen tiedotus- tai mainosmateriaalin jakelu olisi myös jätettävä määritelmän ulkopuolelle. Mediapalvelujen tarjoajat voivat toimia sisämarkkinoilla eri muodoissa, joten mediapalvelujen tarjoajan määritelmän olisi katettava laaja joukko mediapalvelun määritelmän soveltamisalaan kuuluvia ammatillisia media-alan toimijoita, mukaan lukien freelancerit.
- (10) Julkisen palvelun medioilla olisi tarkoitettava niitä tarjoajia, joille on samanaikaisesti annettu julkisen palvelun tehtävä ja jotka saavat julkista rahoitusta kyseisen tehtävän hoitamiseen. Määritelmä ei saisi kattaa yksityisiä media-yhtiöitä, jotka ovat ottaneet hoitaakseen rajattuna osana toimintaansa tiettyjä yleisen edun mukaisia erityistehtäviä maksua vastaan.
- (11) Digitaalisilla mediamarkkinoilla videonjakoalustojen tarjoajat tai erittäin suurten verkkoalustojen tarjoajat voisivat kuulua mediapalvelujen tarjoajan määritelmän piiriin. Tällaisilla palveluntarjoajilla on yleensä keskeinen asema sisällön järjestämisessä esimerkiksi automaattisin menetelmin tai algoritmien avulla, mutta ne eivät ole toimituksellisessa vastuussa sisällöstä, johon ne tarjoavat pääsyn. Yhä yhdentyneemmässä mediaympäristössä jotkin videonjakoalustojen tarjoajat tai erittäin suurten verkkoalustojen tarjoajat ovat kuitenkin alkaneet käyttää toimituksellista määräysvaltaa yhteen tai useampaan palvelujensa osaan. Kun tällainen palveluntarjoaja käyttää toimituksellista määräysvaltaa yhteen tai useampaan palvelujensa osaan, sitä voitaisiin näin ollen pitää sekä videonjakoalustan tarjoajana tai erittäin suuren verkkoalustan tarjoajana että mediapalvelujen tarjoajana.
- (12) Yleisömittauksen määritelmän olisi katettava mittausjärjestelmät, jotka on kehitetty itsesääntelyyn perustuvissa organisaatioissa, kuten toimialan yhteisissä komiteoissa, toimialan hyväksymien standardien mukaisesti, sekä mittausjärjestelmät, joita ei ole kehitetty itsesääntelyyn perustuvien lähestymistapojen mukaisesti. Jälkimmäisiä käyttävät yleensä tietyt verkkotoimijat, mukaan lukien verkkoalustat, jotka suorittavat yleisömittauksensa itse tai tarjoavat markkinoilla omia yleisömittausjärjestelmiään, jotka eivät noudata yhteisesti hyväksyttyjä toimialan standardeja tai parhaita käytäntöjä. Koska tällaisilla yleisömittausjärjestelmillä on merkittävä vaikutus mainos- ja

⁽⁶⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2022/2065, annettu 19 päivänä lokakuuta 2022, digitaalisten palvelujen sisämarkkinoista ja direktiivin 2000/31/EY muuttamisesta (digipalvelusäädös) (EUVL L 277, 27.10.2022, s. 1).

mediamarkkinoihin, niiden olisi kuuluttava tämän asetuksen soveltamisalaan. Koska verkkoalustat erityisesti tarjoavat pääsyn mediasisältöön ja voivat kohdentaa markkinointia käyttäjiinsä, ne kilpailevat niiden mediapalvelujen tarjoajien kanssa, joiden sisältöä ne jakavat. Näin ollen yleisömittauksen määritelmän olisi katsottava sisältävän mittausjärjestelmät, joiden avulla kerätään, tulkitaan tai muuten käsitellään tietoa mediasisällön ja käyttäjien niillä verkkoalustoilla luoman sisällön käytöstä, joita pääasiallisesti käytetään tällaiseen sisältöön pääsemiseksi. Näin varmistettaisiin, että ne yleisömittausjärjestelmien tarjoajat, jotka ovat sisällön jakeluun osallistuvat välittäjiä, jakavat avoimesti tietoa yleisömittauksiin liittyvästä toiminnastaan ja tukevat mediapalvelujen tarjoajien ja mainostajien mahdollisuutta tehdä tietoon perustuvia valintoja.

- (13) Tässä asetuksessa määritelty valtion mainonta olisi ymmärrettävä laajasti siten, että siihen kuuluvat useiden eri viranomaisten tai julkisten tahojen toteuttamat sekä niille tai niiden lukuun toteutetut edistämistoimet, oman toiminnan edistäminen, yleiset tiedonannot tai informaatiokampanjat. Tällaisia viranomaisia tai tahoja ovat muun muassa kansalliset tai valtiotasoa alemmat hallitukset, sääntelyviranomaiset tai -elimet sekä kansallisten tai valtiotasoa alempien hallitusten määräysvallassa olevat yhteisöt. Tällainen määräysvalta voi johtua oikeuksista, sopimuksista tai muista keinoista, jotka antavat mahdollisuuden käyttää ratkaisevaa vaikutusvaltaa yhteisössä. Kuten neuvoston asetuksen (EY) N:o 139/2004⁽⁷⁾ 3 artiklan 2 kohdassa säädetään, merkityksellisiä tekijöitä ovat tässä yhteydessä erityisesti pääoman omistus tai yhteisön kaikkien tai joidenkin varojen käyttöoikeus taikka oikeudet tai sopimukset, joiden perusteella saadaan ratkaiseva vaikutusvalta yhteisön toimielinten kokoonpanossa, äänestyksissä tai päätöksissä. Valtion mainonnan määritelmän ulkopuolelle olisi kuitenkin jätettävä viralliset ilmoitukset, jotka ovat perusteltuja yleiseen etuun liittyvän pakottavan synn vuoksi, kuten viranomaisten tai julkisten elinten hätäviestit, joita tarvitaan esimerkiksi luonnonkatastrofien, terveyskriisien, onnettomuuksien tai muiden yksilöille haitallisten äkillisten vaaratilanteiden sattuessa. Päättynyttä hätätilannetta koskevat ilmoitukset, joita sijoitellaan, edistetään, julkaistaan tai levitetään maksua tai muuta vastiketta vastaan, olisi katsottava valtion mainonnan osaksi.
- (14) Jotta voidaan varmistaa, että yhteiskunta hyötyy mediapalvelujen sisämarkkinoista, on olennaisen tärkeää taata paitsi perussopimusten mukaiset perusvapaudet myös oikeusvarmuus, jota yhdenmukaisen ja kehittyneiden markkinoiden hyödyistä nauttiminen edellyttää. Toimivilla sisämarkkinoilla mediapalvelujen vastaanottajien olisi voitava käyttää sellaisia laadukkaita mediapalveluja, jotka toimittajat ovat tuottaneet riippumattomasti ja eettisten ja journalististen standardien mukaisesti ja jotka siten tarjoavat luotettavaa tietoa. Tämä pätee erityisesti uutis- ja ajankohtaissisältöön, joka koostuu laajasta joukosta paikallisella, kansallisella tai kansainvälisellä tasolla poliittisesti, yhteiskunnallisesti tai kulttuurisesti merkityksellistä sisältöä. Uutis- ja ajankohtaissisällöllä voi olla merkittävä rooli yleisen mielipiteen muovaamisessa, ja se vaikuttaa suoraan demokraattiseen osallistumiseen ja yhteiskunnalliseen hyvinvointiin. Tässä yhteydessä uutis- ja ajankohtaissisällön olisi katsottava kattavan kaikenlaisen uutis- ja ajankohtaissisällön sen muodosta riippumatta. Uutis- ja ajankohtaissisältö voi tavoittaa yleisöä erilaisten formaattien, kuten dokumenttien, ajankohtaisohjelmien tai keskusteluohjelmien, kautta, ja sitä voidaan levittää eri tavoin, myös lataamalla sitä verkkoalustoille. Laadukkaat mediapalvelut torjuvat myös disinformaatiota sekä ulkomaista tiedonmanipulointia ja häirintää. Tällaisten palvelujen saatavuus olisi varmistettava estämällä toimittajien vaientamisyrietykset, jotka vaihtelevat uhkailusta ja häirinnästä sensuuriin ja eräiden mielipiteiden kumoamiseen ja jotka voisivat rajoittaa tiedon vapaata kulkua suurelle yleisölle heikentämällä tiedon laatua ja moniarvoisuutta. Oikeus mediasisällön moniarvoisuuteen ei tarkoita sitä, että yksittäisellä mediapalvelujen tarjoajalla olisi vastaavasti velvollisuus noudattaa standardeja, joista ei nimenomaisesti säädetä laissa.
- (15) Tämä asetus ei vaikuta perusoikeuskirjassa taattuun yksilöiden sananvapauteen ja tiedonsaannin vapauteen. Euroopan ihmisoikeustuomioistuin on todennut, että julkisella vallalla on audiovisuaalisen media-alan kaltaisella herkällä alalla paitsi velvollisuus pidättäytyä sekaantumasta, myös positiivinen velvoite ottaa käyttöön asianmukainen lainsäädännöllinen ja hallinnollinen kehys, jolla taataan tosiasiallinen tiedotusvälineiden moniarvoisuus⁽⁸⁾.
- (16) Luotettavan tiedon vapaa kulku on toimivien mediapalvelujen sisämarkkinoiden kannalta olennaisen tärkeää. Sen vuoksi mediapalvelujen tarjoamiseen ei saisi soveltaa rajoituksia, jotka ovat ristiriidassa tämän asetuksen tai muiden unionin oikeuden sääntöjen, kuten toimenpiteistä, jotka ovat tarpeen käyttäjien suojelemiseksi laittomalta ja haitalliselta sisällöltä, annetun direktiivin 2010/13/EU, kanssa. Rajoitukset voivat johtua myös kansallisten viranomaisten unionin oikeuden mukaisesti toteuttamista toimista.
- (17) Toimituksellisen riippumattomuuden suojeleminen on edellytyksenä mediapalvelujen tarjoajien toiminnan harjoittamiselle ja niiden ammatilliselle integriteetille turvallisessa mediaympäristössä. Toimituksellinen riippumattomuus on olennaisen tärkeää uutis- ja ajankohtaissisältöä tarjoaville mediapalvelujen tarjoajille, kun otetaan huomioon tämän

⁽⁷⁾ Neuvoston asetus (EY) N:o 139/2004, annettu 20 päivänä tammikuuta 2004, yrityskeskittymien valvonnasta ("EY:n sulautuma-asetus") (EUVL L 24, 29.1.2004, s. 1).

⁽⁸⁾ Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen tuomio 7.6.2012, Centro Europa 7 S.R.L. ja Di Stefano v. Italia [SJ], nro 38433/09, 134 kohta.

sisällön yhteiskunnallinen merkitys julkisena hyödykkeenä. Mediapalvelujen tarjoajien olisi voitava harjoittaa taloudellista toimintaansa vapaasti sisämarkkinoilla ja kilpailla tasavertaisin edellytyksin ympäristössä, joka toimii enenevässä määrin verkossa ja jossa tieto kulkee rajojen yli.

- (18) Jäsenvaltiot ovat noudattaneet eri toimintatapoja suojellakseen toimituksellista vapautta ja toimituksellista riippumattomuutta, johon kohdistuu kaikkialla unionissa yhä enemmän haasteita. Varsinkin mediapalvelujen tarjoajien toimituksellisiin päätöksiin puututaan useissa jäsenvaltioissa yhä yleisemmin. Tällainen puuttuminen voi olla suoraa tai epäsuoraa, ja sen taustalla voivat olla esimerkiksi valtio tai muut toimijat, kuten viranomaiset, vaaleilla valitut viranhaltijat, hallituksen viranhaltijat tai poliitikot, jotka pyrkivät esimerkiksi tavoittelemaan poliittista etua. Osakkeenomistajat ja muut yksityiset osapuolet, joilla on osakkuuksia mediapalvelujen tarjoajissa, saattaisivat taloudellista tai muuta etua tavoitellessaan toimia tavalla, joka horjuttaa välttämätöntä tasapainoa yhtäältä niiden oman elinkeinon- ja sananvapauden ja toisaalta toimituksellisen sananvapauden ja käyttäjien tiedonsaantioikeuksien välillä. Kun otetaan huomioon tiedotusvälineiden yhteiskunnallinen tehtävä, tällainen perusteeton puuttuminen voisi vaikuttaa kielteisesti yleisen mielipiteen muodostumiseen. Lisäksi median jakelutapojen ja kulutuksen viimeaikaiset kehitysuuntaukset erityisesti verkkoympäristössä ovat saaneet jäsenvaltiot harkitsemaan lakeja, joilla pyritään sääntelemään mediasisällön tarjoamista. Myös mediapalvelujen tarjoajien lähestymistavat toimituksellisen riippumattomuuden takaamiseksi vaihtelevat. Toimituksellisiin päätöksiin puuttuminen sekä sääntelyn ja toimintatapojen hajanaisuus heikentävät mediapalvelujen tarjoajien taloudellisen toiminnan harjoittamisen edellytyksiä ja viime kädessä myös kansalaisten ja yritysten vastaanottamien mediapalvelujen laatua sisämarkkinoilla. Sen vuoksi on tarpeen ottaa käyttöön tehokkaita suoja-toimia, joilla taataan toimituksellisen vapauden toteutuminen kaikkialla unionissa, jotta mediapalvelujen tarjoajat voivat tuottaa ja jakaa sisältöään riippumattomasti yli rajojen ja jotta mediapalvelujen vastaanottajat voivat vastaanottaa sitä.
- (19) Toimittajat ja päätoimittajat ovat luotettavan mediasisällön tuottamisen ja tarjoamisen kannalta tärkeimpiä toimijoita erityisesti roolissaan uutisten ja ajankohtaisten asioiden raportointina. Lähteet ovat toimittajan työn "raaka-ainetta" ja muodostavat perustan mediasisällön, erityisesti uutis- ja ajankohtaissisällön, tuottamiselle. Siksi on ratkaisevan tärkeää suojella toimittajien mahdollisuuksia kerätä tietoja, tarkistaa niiden paikkansapitävyys ja analysoida niitä sekä verkossa että sen ulkopuolella, erityisesti kun kyseessä ovat luottamuksellisesti annetut tai toimitetut tiedot, jotka liittyvät journalistisiin lähteisiin tai joiden perusteella nämä lähteet voitaisiin tunnistaa. Mediapalvelujen tarjoajien ja niiden toimituksellisen henkilöstön, erityisesti toimittajien, mukaan lukien epätyypillisissä työsuhteissa olevat, kuten freelancerit, olisi erityisesti voitava luottaa siihen, että journalistisia lähteitä ja luottamuksellista viestintää suojellaan tehokkaasti, mukaan lukien suojele perusteettomalta puuttumiselta ja valvontateknologioiden käytöltä. Ilman tällaista suojeleu mediapalvelujen tarjoajien käyttämät lähteet saattaisivat tyrehtyä ja mediapalvelujen tarjoajien taloudellisen toiminnan vapaa harjoittaminen saattaisi estyä, mikä vaikuttaisi kielteisesti yleisölle tiedottamiseen myös yleistä etua koskevista asioista. Nämä esteet voisivat vaarantaa toimittajien vapauden harjoittaa taloudellista toimintaansa ja täyttää elintärkeän tehtävänsä "vallan vahtikoirana", mikä vaikuttaisi kielteisesti laadukkaiden mediapalvelujen saatavuuteen.
- (20) Jotta vältetään journalististen lähteiden ja luottamuksellisen viestinnän suojan kiertäminen ja taataan yksityis- ja perhe-elämän, kodin ja viestien kunnioittaminen perusoikeuskirjan mukaisesti, suoja-toimia olisi sovellettava myös henkilöihin, joilla on säännöllinen yksityinen tai ammatillinen suhde mediapalvelujen tarjoajiin tai niiden toimitukselliseen henkilöstöön ja sitä kautta todennäköisesti hallussaan tietoja, joiden perusteella journalistisia lähteitä tai luottamuksellista viestintää on mahdollista tunnistaa. Tähän olisi luettava henkilöt, jotka ovat vakiintuneessa ja jatkuvassa läheisessä suhteessa kyseisiin henkilöihin ja asuvat heidän kanssaan yhteisessä taloudessa, sekä henkilöt, jotka ovat tai ovat olleet ammattinsa puolesta ohjelmien tai lehtijulkaisujen valmistelussa, toimituksessa tai levittämisessä ja jotka ovat joutuneet kohteeksi ainoastaan niiden läheisten yhteyksiensä vuoksi, joita heillä on mediapalvelujen tarjoajiin, toimittajiin tai muihin toimituksellisen henkilöstön jäseniin. Journalististen lähteiden ja luottamuksellisen viestinnän suojeleu olisi ulotettava myös mediapalvelujen tarjoajien henkilöstöön, kuten tekniseen henkilöstöön, myös kyberturvallisuusasiantuntijoihin, jotka voisivat joutua kohteeksi siksi, että heillä on tärkeä rooli toimittajien tukihenkilöinä näiden päivittäisessä työssä, joka edellyttää erilaisia ratkaisuja, joilla varmistetaan toimittajien työn luottamuksellisuus, ja että heillä on näin ollen todennäköisesti pääsy journalistisia lähteitä tai luottamuksellista viestintää koskeviin tietoihin.
- (21) Journalististen lähteiden ja luottamuksellisen viestinnän suojeleu on linjassa perusoikeuskirjan 11 artiklassa vahvistetun perusoikeuden suojeleu kanssa ja edistää sitä. Se on myös ratkaisevan tärkeää, jotta voidaan turvata mediapalvelujen tarjoajien ja erityisesti tutkivien toimittajien rooli "vallan vahtikoirana" demokraattisissa yhteiskunnissa ja taata oikeusvaltioperiaatteen noudattaminen. Tämän perusteella journalististen lähteiden ja luottamuksellisen viestinnän asianmukaisen suojeleu varmistaminen edellyttää, että viranomainen antaa luvan toimiin, joilla tällaisia tietoja hankitaan. Kyseisen viranomaisen on pystyttävä arvioimaan riippumattomasti ja puolueettomasti, onko tietojen hankkiminen perusteltua yleistä etua koskevan pakottavan syyn vuoksi, joten tämän viranomaisen on oltava esimerkiksi tuomioistuimien, tuomarien, oikeusviranomaisena toimiva syyttäjä tai muu vastaava viranomainen, jolla on kansallisen lainsäädännön mukainen toimivalta myöntää lupa kyseisiin toimiin. Journalististen lähteiden ja luottamuksellisen viestinnän suojeleu edellyttää myös, että tällaisen viranomaisen on

tarkasteltava valvontatoimia säännöllisesti uudelleen sen tarkastamiseksi, täyttyvätkö kyseisen toimen käytön oikeuttavat edellytykset edelleen. Kyseinen edellytys täyttyy myös silloin, kun säännöllisen uudelleentarkastelun tarkoituksena on todeta, ovatko toimen käyttöä koskevan luvan jatkamiselle asetetut edellytykset täyttyneet.

- (22) Olisi myös muistettava, että Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan oikeus tehokkaaseen oikeussuojaan edellyttää lähtökohtaisesti, että henkilölle ilmoitetaan hyvissä ajoin meneillään olevan tutkinnan tehokkuutta vaarantamatta valvontatoimesta, joka on toteutettu asianomaisen henkilön tietämättä, jotta henkilö voi tosiasiaassa käyttää kyseistä oikeuttaan. Kyseisen oikeuden lujittamiseksi on tärkeää, että mediapalvelujen tarjoajat, toimittajat sekä henkilöt, joilla on säännöllinen tai ammatillinen suhde näihin, voivat luottaa asianmukaiseen apuun kyseistä oikeutta käyttäessään. Tällainen apu voisi olla luonteeltaan oikeudellista, taloudellista tai muuta apua, esimerkiksi tiedon tarjoamista käytettävissä olevista oikeussuojakeinoista. Tällaista apua voisi tosiasiallisesti antaa esimerkiksi riippumaton viranomainen tai elin tai, jos sellaisia ei ole, itsesääntelyelin tai -mekanismi. Tämän asetuksen tarkoituksena ei ole yhdenmukaistaa käsitteitä "pidättää", "tutkia", "toteuttaa etsintä- ja takavarikkotoimia" tai "valvonta".
- (23) Journalististen lähteiden ja luottamuksellisen viestinnän suojelua säännellään tällä hetkellä epäyhtenäisesti jäsenvaltioiden välillä. Jotkin jäsenvaltiot tarjoavat ehdottoman suojan sellaista pakottamista vastaan, jonka tarkoituksena on saada toimittajat paljastamaan rikosoikeudellisissa ja hallinnollisissa menettelyissä tietoja, joiden perusteella heidän lähteensä voi tunnistaa, myös luottamuksellista viestintää. Toiset jäsenvaltiot tarjoavat tiettyihin rikossyytteisiin perustuviin oikeudenkäynteihin rajoittuvan korkean suojan, kun taas joissakin jäsenvaltioissa suojaa tarjotaan yleisen periaatteen muodossa. Tämä on johtanut mediapalvelujen sisämarkkinoiden pirstaloitumiseen ja journalististen lähteiden ja luottamuksellisen viestinnän epäyhtenäiseen suojaan eri puolilla unionia. Tämän vuoksi tällä asetuksella otetaan käyttöön yhteiset vähimmäisvaatimukset journalististen lähteiden ja luottamuksellisen viestinnän suojelemiseksi jäsenvaltioiden näiden tietojen saamiseksi toteuttamilta pakkokeinoilta. Jotta varmistettaisiin journalististen lähteiden ja luottamuksellisen viestinnän tehokas suojelu, jäsenvaltiot eivät saisi kohdistaa tällaisia pakkokeinoja, mukaan lukien teknisten tarkkailuohjelmistojen käyttö, mediapalvelujen tarjoajiin, niiden toimitukselliseen henkilöstöön tai muihin henkilöihin, joilla on säännöllinen tai ammatillinen suhde mediapalvelujen tarjoajiin tai niiden toimitukselliseen henkilöstöön ja joilla voisi sitä kautta olla hallussaan tietoja, joiden perusteella journalistisia lähteitä tai luottamuksellista viestintää on mahdollista tunnistaa.
- (24) Media-alan ammattilaiset, erityisesti toimittajat ja muut toimitukselliseen toimintaan osallistuvat media-alan ammattilaiset, työskentelevät yhä enemmän rajatylittävien hankkeiden parissa ja tarjoavat palvelujaan rajojen yli eri yleisöille ja siten myös mediapalvelujen tarjoajille. Tämän seurauksena mediapalvelujen tarjoajat kohtaavat todennäköisesti esteitä ja oikeudellista epävarmuutta ja joutuvat toimimaan epätasapuolisissa kilpailuolosuhteissa. Siksi journalististen lähteiden ja luottamuksellisen viestinnän suojelua on yhdenmukaistettava ja vahvistettava edelleen unionin tasolla. Tämä ei saisi vaikuttaa kansallisella tasolla sovellettavaan kattavampaan tai ehdottomaan suojeluun.
- (25) Tekniset tarkkailuohjelmistot, mukaan lukien erityisesti niin sanotut vakoiluohjelmat, ovat erityisen invasiivinen tapa valvoa media-alan ammattilaisia ja heidän lähteitään. Näillä ohjelmistoilla voidaan tallentaa puhelua salaisesti tai käyttää loppukäyttäjän laitteen mikrofonia muulla tavoin, videoita tai valokuvata luonnollisia henkilöitä, koneita tai niiden ympäristöä, kopioida viestejä, päästä salattuun sisältö tietoon, seurata selaustoimintaa ja paikannustietoja tai kerätä muita anturitietoja tai seurata toimintaa useilla eri loppukäyttäjälaitteilla. Ne haittaavat taloudellisen toiminnan vapaata harjoittamista media-alalla. Valvontaohjelmistot vaarantavat erityisesti toimittajien ja heidän lähteidensä luottamuksellisen suhteen, joka on toimittajan ammatin kulmakivi. Kun otetaan huomioon, että tällaiset ohjelmistot ovat digitaalisia ja niillä voidaan harjoittaa erityisen pitkälle menevää tarkkailua, myös rajojen yli, ne vaikuttavat erityisen haitallisesti mediapalvelujen tarjoajien taloudellisen toiminnan harjoittamiseen sisämarkkinoilla. Tästä syystä on varmistettava, että mediapalvelujen sisämarkkinoilla toimivat mediapalvelujen tarjoajat, myös toimittajat, voivat luottaa yhdenmukaistettuun ja vahvaan suojeluun teknisten tarkkailuohjelmistojen käytöltä unionissa myös silloin, kun jäsenvaltioiden viranomaiset turvautuvat yksityisiin toimijoihin niiden käytössä.
- (26) Teknisiä tarkkailuohjelmistoja olisi käytettävä ainoastaan, jos se on perusteltua yleistä etua koskevan pakottavan syyn vuoksi, siitä säädetään unionin oikeudessa tai kansallisessa lainsäädännössä, se noudattaa perusoikeuskirjan 52 artiklan 1 kohtaa, sellaisena kuin sitä on tulkittu unionin tuomioistuimen oikeuskäytännössä, ja muuta unionin oikeutta, siihen on annettu ennakkolupa tai poikkeuksellisissa ja kiireellisissä tapauksissa oikeusviranomainen tai riippumaton ja puolueeton päätöksentekoviranomainen on vahvistanut luvan jälkikäteen ja se liittyy neuvoston puitepäätöksen 2002/584/YOS⁽⁹⁾ 2 artiklan 2 kohdassa lueteltujen sellaisten rikosten tutkintaan, joista

⁽⁹⁾ Neuvoston puitepäätös 2002/584/YOS, tehty 13 päivänä kesäkuuta 2002, eurooppalaisesta pidätysmääräyksestä ja jäsenvaltioiden välisistä luovuttamismenettelyistä (EYVL L 190, 18.7.2002, s. 1).

asianomaisessa jäsenvaltiossa voi seurata vapaudenmenetyksen käsittävä rangaistus tai turvaamistoimenpide, jonka enimmäisaika on vähintään kolme vuotta, tai muiden sellaisten vakavien rikosten tutkintaan, joista asianomaisessa jäsenvaltiossa voi seurata vapaudenmenetyksen käsittävä rangaistus tai turvaamistoimenpide, jonka enimmäisaika on vähintään viisi vuotta, sellaisina kuin ne määritellään kyseisen jäsenvaltion kansallisessa lainsäädännössä, ja edellyttäen, että mikään vähemmän rajoittava toimenpide ei olisi asianmukainen ja riittävä haluttujen tietojen saamiseksi. Suhteellisuusperiaatteen mukaan yksilön oikeuksia ja vapauksia voidaan rajoittaa vain, jos rajoitukset ovat välttämättömiä ja vastaavat tosiasiallisesti unionin tunnustamia yleisen edun mukaisia tavoitteita. Erityisesti teknisten tarkkailuohjelmistojen käytön yhteydessä on siis varmistettava, että kyseinen rikos ylittää tässä asetuksessa säädetyn vakavuuskynnyksen, että käsiteltävän asian kaikista merkityksellisistä olosuhteista suoritettun yksilöllisen arvioinnin perusteella kyseisen rikoksen tutkinta ja sitä koskevat syytetoimet oikeuttavat erityisen pitkälle menevän perusoikeuksiin ja taloudellisiin vapauksiin puuttumisen, josta teknisten tarkkailuohjelmistojen käytössä on kyse, että kyseisen rikoksen tekemisestä on riittävä näyttö ja että teknisten tarkkailuohjelmistojen käytöllä on merkitystä kyseisen rikoksen tutkintaan ja sitä koskeviin syytetoimiin liittyvien tosiseikkojen selvittämisen kannalta.

- (27) Julkisen palvelun medioilla on erityinen rooli mediapalvelujen sisämarkkinoilla, sillä ne varmistavat, että kansalaisilla ja yrityksillä on pääsy monipuoliseen sisältötarjontaan, mukaan lukien laadukas tieto ja puolueeton ja tasapuolinen uutisointi, osana julkisen palvelun medioiden tehtävää, joka on määritelty kansallisella tasolla Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen ja Euroopan unionin toiminnasta tehtyyn sopimukseen liitetyn, jäsenvaltioiden julkisen palvelun yleisradiotoiminnasta tehdyn pöytäkirjan N:o 29 mukaisesti. Julkisen palvelun mediat ovat tärkeässä asemassa sananvapautta ja tiedonvälityksen vapautta koskevan perusoikeuden vaalimisen kannalta, koska niiden avulla ihmiset voivat hakea ja saada monipuolista tietoa, sekä demokratian, kulttuurisen monimuotoisuuden ja sosiaalisen yhteenkuuluvuuden arvojen edistämisen kannalta. Ne tarjoavat foorumin julkiselle keskustelulle ja keinon edistää kansalaisten laajempaa demokraattista osallistumista. Julkisen palvelun medioiden riippumattomuus on erityisen tärkeää vaalien aikana, jotta varmistetaan kansalaisten mahdollisuus saada puolueetonta ja laadukasta tietoa. Julkisen palvelun mediat voivat kuitenkin olla erityisen alttiita vaikuttamiselle, koska ne ovat institutionaalisesti lähellä valtiota ja saavat julkista rahoitusta. Kyseistä riskiä pahentaa se, että julkisen palvelun medioiden uutisoinnin tasapuolisuuteen ja niiden riippumattomaan hallintoon liittyvät suojatoimet poikkeavat toisistaan eri puolilla unionia. Näiden suojatoimien hajanaisuus vahvistetaan 13 päivänä heinäkuuta 2022 annetussa komission tiedonannossa "Oikeusvaltiokertomus 2022" ja tiedotusvälineiden moniarvoisuuden ja vapauden keskuksen (Centre for Media Pluralism and Media Freedom) vuoden 2022 tiedotusvälineiden moniarvoisuuden seurantavälineessä, joissa viitataan riittämättömästä rahoituksesta johtuviin riskeihin. Kuten Euroopan audiovisuaalisen seurantakeskuksen vuoden 2022 kertomuksesta "julkisen palvelun medioiden hallinto ja riippumattomuus" käy ilmi, suojatoimet julkisen palvelun medioiden riippumattoman toiminnan turvaamiseksi vaihtelevat unionin sisällä ja kansallisten toimintatapojen soveltamisalassa ja yksityiskohtaisuudessa on eroja.
- (28) Oikeudelliset kehykset, joilla varmistetaan julkisen palvelun medioiden uutisoinnin tasapuolisuus, vaihtelevat eri puolilla unionia. Toisistaan eroavat myös säännöt, jotka koskevat julkisen palvelun medioiden johtohenkilöiden nimittämistä ja erottamista. Useimmissa kansallisissa oikeusjärjestyksissä on esimerkiksi vahvistettu useita irtisanomisperusteita, kun taas toisissa ei säädetä mitään erityisiä sääntöjä. Jos sääntöjä on vahvistettu, ne ovat joissakin tapauksissa riittämättömiä tai käytännössä tehottomia. Joissakin jäsenvaltioissa lainsäädäntöuudistuksilla on lisätty valtion määräysvaltaa julkisen palvelun medioissa, myös niiden johtajien ja johtokunnan jäsenten nimittämisen osalta. Eri jäsenvaltioissa myös tavat varmistaa julkisen palvelun medioiden riittävyyden ja ennustettavuuden vaihtelevat. Jos suojatoimia ei ole tai ne eivät ole riittäviä, vaarana on, että julkisen palvelun medioiden toimitukselliseen linjaan tai hallintoon kohdistuu poliittista vaikuttamista. Julkisen palvelun medioiden riippumattomuutta koskevien suojatoimien puuttuminen tai puutteellisuus voisi aiheuttaa myös rahoituksen epävarmuutta ja altistaa julkisen palvelun mediat poliittiselle valvonnalle tai lisääntyvälle poliittiselle valvonnalle. Tämä voisi johtaa siihen, että julkisen palvelun medioiden uutisointi on puutteellista tai puolueellista, valtio puuttuu niiden johtohenkilöiden nimityksiin tai erottamiin, niihin kohdistetaan mielivaltaisia muutoksia ja julkisen palvelun medioiden rahoitus on epävarmaa. Nämä kaikki seikat vaikuttavat kielteisesti riippumattomien ja puolueettomien mediapalvelujen saatavuuteen ja siten heikentävät perusoikeuskirjan 11 artiklassa vahvistettua sananvapautta koskevaa oikeutta ja voisivat vääristää kilpailua mediapalvelujen sisämarkkinoilla, myös muihin jäsenvaltioihin sijoittautuneiden mediapalvelujen tarjoajien osalta.
- (29) Kansallisille mediaympäristöille on ominaista julkisen palvelun medioiden ja yksityisten mediapalvelujen tarjoajien rinnakkaiselo; julkisen palvelun mediat edistävät tiedotusvälineiden moniarvoisuutta ja kilpailua media-alalla tuottamalla monipuolista sisältöä, jota tuotetaan eri kiinnostuksen kohteita, näkökantoja ja väestönosia silmällä pitäen ja joka tarjoaa vaihtoehtoisia näkökulmia ja ohjelmavaihtoehtoja, joiden tarjonta on runsas ja ainutlaatuinen. Julkisen palvelun mediat kilpailevat yleisöstä ja tapauksen mukaan mainosresursseista paitsi kotijäsenvaltioonsa,

myös muihin jäsenvaltioihin sijoittautuneiden yksityisten mediayritysten ja verkkoalustojen kanssa. Tämä koskee sekä audiovisuaali- että radiosektorin kaupallisia lähetystoiminnan harjoittajia ja julkaisijoita erityisesti nykyisessä digitaalisessa mediaympäristössä, jossa kaikki mediatoimijat laajentavat toimintaansa verkkoympäristöön ja tarjoavat palvelujaan yhä useammin yli rajojen. Kun tällaiset kaksijakoiset ja kilpaillut media-alan markkinat, jotka ovat ominaiset suurelle osalle unionia, toimivat hyvin, ne varmistavat mediapalvelujen monipuolisen ja laadukkaan tarjonnan kaikilla sektoreilla. Jos hallintoon tai toimitukselliseen linjaan kohdistuva poliittinen vaikuttaminen kuitenkin johtaa siihen, että julkisella rahoituksella edistetään ainoastaan yksipuolisia näkemyksiä sen sijaan, että palveltaisiin kaikkia katsojia julkisen palvelun tehtävän mukaisesti, tämä voisi heikentää kaupankäynnin edellytyksiä ja kilpailua unionissa siinä määrin, että se on yleisen edun vastaista. Unionin yleinen tuomioistuin on vahvistanut, että julkisen palvelun yleisradiotoiminnan valtion rahoitus voidaan todeta valtioneutukia koskevien Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen määräysten mukaiseksi vain, jos julkisen palvelun tehtävänannossa ilmaistuja laatuvaatimuksia noudatetaan⁽¹⁰⁾.

- (30) Vaikka tiedotusvälineiden ohjailun riski on olemassa koko mediapalvelujen markkinoilla, julkisen palvelun mediat ovat erityisen alttiita sille, koska ne ovat läheisessä suhteessa valtioon. Toisistaan poikkeavat tai puutteelliset suojatoimet, joilla varmistetaan julkisen palvelun medioiden riippumaton toiminta, voisivat estää muista jäsenvaltioista peräisin olevien mediapalvelujen tarjoajien toiminnan tietyillä markkinoilla tai pääsyn niille taikka vähentää niiden halukkuutta tähän. Riippumattomat mediayritykset sijoittavat resurssinsa journalististen normien mukaiseen korkealaatuiseen raportointiin, kun taas tietyt ohjailun kohteena olevat julkisen palvelun mediat, jotka eivät noudata tällaisia normeja, voisivat tarjota puolueellista uutisointia valtion rahoituksen turvin. Kilpailuetu, jota riippumaton media voi saada puolueettoman uutisoinnin kautta, voisi pienentyä, kun ohjailun kohteena olevat julkisen palvelun mediat saattaisivat säilyttää markkina-asemansa perusteettomasti. Politisoituneet media-alan markkinat voivat vaikuttaa koko mainosmarkkinoihin, koska yritysten on otettava mainoskampanjoissaan huomioon tehokkaan mainonnan lisäksi myös poliittisia näkökohtia. Jos yleisesti luotettavina tietolähteinä pidettyjen julkisen palvelun medioiden uutisointi poliittisesta tai taloudellisesta tilanteesta on ohjailun vuoksi puolueellista tai käsittää ainoastaan tiettyjä talouden toimijoita, tämä saattaisi myös heikentää yritysten mahdollisuuksia saada oikeaa tietoa tietyn markkinan taloudellisesta tilanteesta ja siten niiden kykyä tehdä tietoon perustuvia liiketoimintapäätöksiä. Tiedotusvälineiden ohjailu voisi näin ollen vaikuttaa kielteisesti sisämarkkinoiden toimintaan. Tietyissä jäsenvaltioissa ohjailun kohteena olevien julkisen palvelun medioiden harjoittama puolueellinen uutisointi saattaa lisäksi saada kansalaiset turvautumaan vaihtoehtoihin tietolähteisiin, joita on erityisesti tarjolla verkkoalustoilla, mikä saattaa entisestään heikentää sisämarkkinoiden tasapuolisia toimintaedellytyksiä.
- (31) Näin ollen jäsenvaltioiden on tarpeen ottaa käyttöön Euroopan neuvoston tältä osin kehittämiin kansainvälisiin standardeihin perustuvat tehokkaat oikeudelliset suojatoimet, joilla turvataan kaikkialla unionissa julkisen palvelun medioiden riippumaton toiminta, johon valtiolliset, poliittiset, taloudelliset tai yksityiset intressit eivät vaikuta, sanotun kuitenkaan rajoittamatta perusoikeuskirjan mukaisen kansallisen perustuslain soveltamista. Tässä yhteydessä olisi vahvistettava periaatteet, jotka sopivat kunkin jäsenvaltion tapaan järjestää julkisen palvelun medioidensa toiminta ja jollaisista on säädetty kansallisissa hallinto-oikeuskehyksissä tai julkisesti noteerattuihin yksityisyhtiöihin sovellettavissa yhtiöoikeuskehyksissä. Nämä periaatteet koskevat niiden henkilöiden tai elinten nimittämistä ja erottamista, jotka osallistuvat toimituksellisiin linjauksiin koskevaan päätöksentekoon tai ovat tältä osin korkein päätöksentekoinstanssi kyseisessä julkisen palvelun mediassa. Kyseiset periaatteet olisi vahvistettava kansallisella tasolla. Lisäksi on tarpeen taata, että julkisen palvelun medioiden rahoitusmenettelyt ovat läpinäkyvät ja puolueettomat, niillä varmistetaan riittävät ja vakaat taloudelliset resurssit julkisen palvelun medioiden julkisen palvelun tehtävän hoitamiseen ja mahdollistetaan niiden toiminnan suunnitteluprosessien ennustettavuus ja niiden kehittyminen julkisen palvelun tehtävässään, sanotun kuitenkaan rajoittamatta unionin valtioneutukisäätöjen soveltamista. Tällaisesta rahoituksesta olisi mieluiten päätettävä ja se olisi sidottava monivuotisesti julkisen palvelun medioiden julkisen palvelun tehtävän mukaisesti, jotta vältetään riski sopimattomasta vaikuttamisesta vuosittaisen talousarvioneuvottelujen yhteydessä. Tämä asetus ei vaikuta jäsenvaltioiden toimivaltaan rahoittaa julkisen palvelun medioita pöytäkirjan N:o 29 mukaisesti.
- (32) Mediapalvelujen vastaanottajien on ratkaisevan tärkeää tietää varmuudella, kuka mediapalvelun omistaa ja kuka sen taustalla vaikuttaa, jotta he voivat tunnistaa ja ymmärtää mahdollisia eturistiriitoja. Tämä on edellytyksenä tietoon perustuvien mielipiteiden muodostamiselle ja siten myös aktiiviselle osallistumiselle demokratiaan. Tällaisen läpinäkyvyyden avulla voidaan myös tehokkaasti hillitä ja siten vähentää toimitukselliseen riippumattomuuteen puuttumisen riskiä. Läpinäkyvyys edistää myös avointa ja oikeudenmukaista markkinaympäristöä ja lisää tiedotusvälineiden vastuuvuorollisuutta mediapalvelujen vastaanottajia kohtaan ja viime kädessä parantaa mediapalvelujen laatua sisämarkkinoilla. Sen vuoksi on tarpeen ottaa käyttöön yhteiset tietovaatimukset, jotka koskevat mediapalvelujen tarjoajia koko unionissa. Kyseisiin vaatimuksiin olisi sisällyttävä oikeasuhteisia ja

⁽¹⁰⁾ Unionin yleisen tuomioistuimen tuomio 26.6.2008, SIC v. komissio, T-442/03, ECLI:EU:T:2008:228, 211 kohta.

kohdennettuja vaatimuksia siitä, että mediapalvelujen tarjoajat julkistavat omistussuhteitaan sekä viranomaisilta ja muilta julkisilta tahoilta saatuja mainostuloja koskevia merkityksellisiä tietoja. Tällaiset tiedot ovat tarpeen, jotta mediapalvelujen vastaanottajat saavat käsityksen mahdollisista eturistiriidoista, kuten siitä, ovatko mediapalvelujen omistajat alttiita poliittiselle vaikuttamiselle, ja voivat esittää niistä kysymyksiä. Muussa tapauksessa mediapalvelujen vastaanottajat eivät pysty arvioimaan saamansa tiedon luotettavuutta. Tämä tavoite voidaan saavuttaa vain, jos mediapalvelujen vastaanottajilla on käytettävissään ajantasaisia tietoja mediapalvelun omistussuhteista käyttäjäystävällisellä tavalla, erityisesti sillä hetkellä, kun he katsovat, kuuntelevat tai lukevat mediasisältöä, jotta he pystyvät asettamaan sisällön oikeaan kontekstiin ja muodostaa siitä todenmukaisen käsityksen. Mediapalvelun omistussuhteita koskevan kohdennetun tiedon julkistaminen tuottaisi siis hyötyä, joka on suurempi kuin julkistamisvelvoitteen mahdolliset vaikutukset perusoikeuksiin, mukaan lukien oikeus yksityis- ja perhe-elämään ja oikeus henkilötietojen suojaan. Jäsenvaltioiden Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2015/849⁽¹⁾ 30 artiklan 9 kohdan nojalla toteuttamiin toimiin ei tässä yhteydessä saisi kohdistua vaikutuksia. Asiaankuuluvien mediapalvelujen tarjoajien olisi julkistettava vaaditut tiedot sähköisesti, esimerkiksi verkkosivustoillaan tai muun helposti ja suoraan saatavilla olevan kanavan kautta.

- (33) Jotta voidaan entisestään lisätä mediapalvelujen omistussuhteiden läpinäkyvyyttä, jäsenvaltioiden olisi myös annettava kansallisten sääntelyviranomaisten tai -elinten taikka muiden toimivaltaisten viranomaisten tai elinten tehtäväksi perustaa mediapalvelujen omistajuustietokannat. Näiden tietokantojen olisi toimittava keskitettynä asiointipisteenä, josta mediapalvelujen vastaanottajat voivat helposti tarkistaa tiettyyn mediapalvelujen tarjoajaan liittyvät merkitykselliset tiedot. Kun otetaan huomioon hallinnolliset erityispiirteet ja hallinnollisen rasituksen vähentäminen, jäsenvaltioiden olisi voitava joustavasti päättää, mikä viranomainen tai elin vastaa tällaisten mediapalvelujen omistajuustietokantojen perustamisesta. Se voisi olla esimerkiksi kansallinen sääntelyviranomainen tai -elin tai muu hallinnollinen elin, joka voisi tarvittaessa saada apua toiselta elimeltä, jolla on asiaankuuluvaa kokemusta tehtävän hoitamisesta.
- (34) Tiedotusvälineiden riippumattomuuden edellytyksenä on myös, että uutis- ja ajankohtaissisältöä tarjoavat mediayritykset soveltavat toimituksellisen riippumattomuuden edistämiseen ennakoivaa lähestymistapaa erityisesti sisäisten suoja-toimien avulla. Mediapalvelujen tarjoajien olisi toteutettava oikeasuhteisia toimia sen takaamiseksi, että päätoimittajilla on vapaus tehdä toimituksellisia päätöksiä mediapalvelujen tarjoajan vakiintuneen pitkän aikavälin toimituksellisen linjan mukaisesti. Tavoitteena on suojata erityisesti päätoimittajien ja vastaavien päätoimittajien tekemiä toimituksellisia päätöksiä perusteettomalta vaikuttamiselta sisällön yksittäisiin osiin, mikä auttaa varmistamaan tasapuoliset toimintaedellytykset mediapalvelujen sisämarkkinoilla sekä näiden palvelujen laadun. Näillä toimilla olisi pyrittävä varmistamaan riippumattomuutta koskevien vaatimusten noudattaminen mediapalvelun koko toimituksellisissa prosesseissa, myös journalistisen sisällön eheyden turvaamiseksi. Kyseinen tavoite on myös perusoikeuskirjan 11 artiklassa vahvistetun tietojen vastaanottamista ja levittämistä koskevan perusoikeuden mukainen. Kyseiset näkökohdat huomioon ottaen mediapalvelujen tarjoajien olisi myös varmistettava, että niiden mediapalvelujen vastaanottajille kerrotaan avoimesti tosiasiallisista tai mahdollisista eturistiriidoista.
- (35) Mediapalvelujen tarjoajien olisi otettava käyttöön toimituksellisten päätösten riippumattomuuden takaamiseen tähtäviä sisäisiä suoja-toimia, jotka on räätälöity niiden koon, rakenteen ja tarpeiden mukaan. Komission suosituksessa (EU) 2022/1634⁽¹²⁾ esitetään luettelo vapaaehtoisista sisäisistä suoja-toimista, joita mediayritykset voivat tältä osin ottaa käyttöön. Tätä asetusta ei saisi tulkita siten, että yksityisten mediapalvelujen tarjoajien omistajilta riistettäisiin oikeus asettaa strategisia tai yleisiä tavoitteita tai edistää yritystensä kasvua ja taloudellista elinkelpoisuutta. Tältä osin tässä asetuksessa olisi tunnustettava, että toimituksellisen riippumattomuuden edistämistä koskeva tavoite on sovittava yhteen yksityisten mediapalvelujen omistajien laillisten oikeuksien ja etujen kanssa, mukaan lukien oikeus määrittää mediapalvelujen tarjoajan toimituksellinen linja ja muokata sen toimitustiimien kokoonpanoa.
- (36) Riippumattomat kansalliset sääntelyviranomaiset tai -elimet ovat avainasemassa medialainsäädännön asianmukaisessa soveltamisessa kaikkialla unionissa. Kansallisilla sääntelyviranomaisilla ja -elimillä ei useinkaan ole lehdistösektoriin liittyvää toimivaltaa, mutta niillä on kuitenkin parhaat edellytykset varmistaa, että tässä asetuksessa tarkoitettuja sääntely-yhteistyöhön ja toimiviin mediapalvelujen markkinoihin yleisesti liittyviä vaatimuksia sovelletaan asianmukaisesti. Kansallisilla sääntelyviranomaisilla tai -elimillä olisi oltava tehtäviensä hoitamiseen tarvittavat resurssit niin henkilöstön, asiantuntemuksen kuin taloudellisten resurssien osalta, jotta ne voivat muun muassa osallistua eurooppalaisen mediapalvelulautakunnan, jäljempänä "lautakunta", toimintaan. Niille olisi

⁽¹¹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2015/849, annettu 20 päivänä toukokuuta 2015, rahoitusjärjestelmän käytön estämisestä rahanpesuun tai terrorismin rahoitukseen, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2005/60/EY ja komission direktiivin 2006/70/EY kumoamisesta (EUVL L 141, 5.6.2015, s. 73).

⁽¹²⁾ Komission suositus (EU) 2022/1634, annettu 16 päivänä syyskuuta 2022, toimituksellista riippumattomuutta ja omistussuhteiden läpinäkyvyyttä koskevista sisäisistä suoja-toimista media-alalla (EUVL L 245, 22.9.2022, s. 56).

annettava tekniset resurssit, kuten asianmukaiset digitaaliset välineet. Jäsenvaltioiden olisi tarvittaessa lisättävä kansallisille sääntelyviranomaisille tai -elimille kohdennettavia resursseja siinä määrin kuin on tarpeellista, kun otetaan huomioon niille tämän asetuksen perusteella annetut lisätehtävät. Kansallisilla sääntelyviranomaisilla tai -elimillä olisi myös oltava asianmukaiset valtuudet erityisesti pyytää tietoja ja dataa kaikilta niiltä luonnollisilta henkilöiltä ja oikeushenkilöiltä, joihin tätä asetusta sovelletaan tai joilla voidaan niiden elinkeino-, liike- tai ammattitoimintaan liittyvistä syistä kohtuudella olettaa olevan hallussaan tarvittavia tietoja ja dataa, näiden henkilöiden oikeuksia ja etuja kunnioittaen.

- (37) Jotta voidaan varmistaa tämän asetuksen ja muun unionin medialainsäädännön johdonmukainen soveltaminen, on tarpeen perustaa lautakunta, joka on unionin tason riippumaton neuvoa-antava elin, joka kokoaa yhteen kansalliset sääntelyviranomaiset tai elimet ja koordinoi niiden toimintaa. Lautakunnan olisi hoidettava tehtäviään ja harjoitettava toimivaltaansa täysin riippumattomasti myös kaikesta poliittisesta tai taloudellisesta vaikuttamisesta, eikä se saisi pyytää eikä ottaa vastaan ohjeita miltään kansalliselta, ylikansalliselta tai kansainväliseltä hallitukselta tai instituutiolta taikka miltään julkiselta tai yksityiseltä henkilöltä tai elimeltä. Direktiivillä 2010/13/EU perustettu audiovisuaalisten mediapalvelujen eurooppalaisten sääntelyviranomaisten ryhmä, jäljempänä "ERGA", on ollut keskeisessä asemassa mainitun direktiivin johdonmukaisen täytäntöönpanon edistämisessä. Lautakunnan olisi siis perustuttava ERGAN työlle ja korvattava se. Tämä edellyttää, että direktiiviä 2010/13/EU muutetaan kohdennetusti sen 30 b artiklan, jolla perustetaan ERGA, kumoamiseksi ja tämän seurauksena ERGA:n ja sen tehtäviin liittyvien viittausten korvaamiseksi. Direktiivin 2010/13/EU muuttaminen tällä asetuksella on perusteltua, sillä muutos rajoittuu unionin toimielimille osoitettuihin säännöksiin, joita jäsenvaltioiden ei tarvitse saattaa osaksi kansallista lainsäädäntöään.
- (38) Lautakunnan olisi koottava yhteen kansallisten sääntelyviranomaisten tai -elinten johtotason edustajat. Kansallisten sääntelyviranomaisten tai -elinten olisi nimitettävä kyseiset edustajat. Jos jäsenvaltiolla on useita asiaankuuluvia kansallisia sääntelyviranomaisia tai -elimiiä, myös alueellisella tasolla, niille olisi valittava yhteinen edustaja asianmukaisin menettelyin, ja äänioikeus olisi edelleen rajattava yhteen edustajaan jäsenvaltiota kohti. Lautakunnassa toimiessaan kansallisten sääntelyviranomaisten tai -elinten olisi voitava kuulla jäsenvaltionsa asiaankuuluvia toimivaltaisia viranomaisia tai elimiiä ja tarvittaessa itsesääntelyelimiiä ja koordinoita toimiaan niiden kanssa. Tämä ei saisi vaikuttaa muiden kansallisten sääntelyviranomaisten tai -elinten mahdollisuuteen osallistua tarvittaessa lautakunnan kokouksiin. Lautakunnan olisi myös voitava kutsua kokouksiinsa tapauskohtaisesti ulkoisia asiantuntijoita. Sen olisi myös voitava komission suostumuksella nimetä kokouksiinsa pysyviä tarkkailijoita, erityisesti ehdokasmaiden tai mahdollisten ehdokkaiden kansallisia sääntelyviranomaisia tai -elimiiä taikka muiden toimivaltaisten kansallisten viranomaisten tilapäisiä edustajia.
- (39) Media-alan herkkyyden vuoksi ja ERGAN työjärjestyksen mukaista päätöksentekokäytäntöä noudattaen lautakunnan olisi tehtävä päätöksensä kahden kolmasosan enemmistöllä annetuista äänistä. Lautakunnan työjärjestyksessä olisi täsmennettävä erityisesti puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan rooli, tehtävät ja nimitysmenettelyt sekä järjestelyt lautakunnan jäsenten eturistiriitojen ehkäisemiseksi ja hallitsemiseksi. Lautakunnan olisi voitava perustaa ohjausryhmä puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan tukemiseksi. Ohjausryhmän kokoonpanossa on otettava huomioon maantieteellisen tasapainon periaate. Lautakunnan olisi täsmennettävä työjärjestyksessään ohjausryhmää koskevat erityisjärjestelyt. ERGAN puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan olisi ERGAN lautakunnan avustuksella helpotettava hallittua, avointa ja tehokasta siirtymistä ERGAsta sen korvaavaan johtokuntaan siihen asti, kunnes puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja on valittu.
- (40) Kun lautakunta käsittelee muita kuin audiovisuaalista media-alaa koskevia asioita, sen olisi hyödynnettävä tehokasta kuulemismekanismissa, johon osallistuu sekä unionin että kansallisella tasolla toimivia asiaankuuluvien mediasektoreiden sidosryhmiä. Tällaisia sidosryhmiä voisivat olla julkisen sanan neuvostot, journalistiyhdistykset, ammattiyhdistykset ja liike-elämän järjestöt. Lautakunnan olisi annettava näille sidosryhmille mahdollisuus kiinnittää lautakunnan huomio omien sektoreidensa kehitykseen ja haasteisiin. Lautakunnan on tarkoitus saada kuulemismekanismiin kautta asianomaisilta sidosryhmiltä kohdennettua palautetta ja merkityksellisiä tietoja lautakunnan työn tukemiseksi. Vahvistaessaan kuulemismekanismiin järjestelyitä työjärjestyksessään lautakunnan olisi otettava huomioon avoimuuden, monimuotoisuuden ja tasapuolisen maantieteellisen edustuksen tarve. Lautakunnan olisi voitava hankkia lisää merkityksellistä tietoa myös kuulemalla tiedeyhteisöä.
- (41) Komission ja lautakunnan välinen tiivis yhteistyö on olennaisen tärkeää, jotta lautakunta voi neuvoa ja tukea komissiota toimivaltaansa kuuluvissa mediapalveluihin liittyvissä asioissa, sanotun kuitenkin rajoittamatta komissiolle perussopimuksissa annettua toimivaltaa. Lautakunnan olisi tuettava komissiota aktiivisesti sen tehtävissä, jotka liittyvät tämän asetuksen johdonmukaisen ja tehokkaan soveltamisen ja direktiivin 2010/13/EU täytäntöönpanon varmistamiseen. Tätä varten lautakunnan olisi erityisesti neuvottava ja avustettava komissiota sääntelyä koskeissa, teknisissä tai käytännön kysymyksissä, jotka liittyvät unionin oikeuden soveltamiseen, edistettävä yhteistyötä ja tehokasta tietojen, kokemusten ja parhaiden käytäntöjen vaihtoa ja laadittava lausuntoja tässä asetuksessa säädettyissä tapauksissa, ottaen tarvittaessa huomioon tiedotusvälineiden vapauden ja moniarvi-

oisuuden tilanne asianomaisilla media-alan markkinoilla. Tällaisten lausuntojen ei olisi oltava oikeudellisesti sitovia, vaan niiden olisi annettava hyödyllisiä ohjeita asianomaisille kansallisille sääntelyviranomaisille tai -elimille. Komissio voisi ottaa ne huomioon varmistaessaan tämän asetuksen johdonmukaisen ja tehokkaan soveltamisen ja direktiivin 2010/13/EU täytäntöönpanon. Kansallisten sääntelyviranomaisten tai -elinten olisi katsottava tehneen kaikkensa ottaakseen huomioon lautakunnan lausunnon, kun ne pyrkivät parhaansa mukaan panemaan lautakunnan lausunnon täytäntöön tai selittävät asianmukaisesti mahdollisen poikkeamisen siitä.

- (42) Jotta lautakunta voisi hoitaa tehtävänsä tehokkaasti ja riippumattomasti, sihteeristön, joka käsittelee ainoastaan lautakunnan toimintaa, olisi avustettava sitä. Komission olisi annettava sihteeristö lautakunnan käyttöön. Sihteeristöllä olisi oltava riittävät resurssit tehtäviensä hoitamista varten. Komission on tärkeää ottaa huomioon lautakunnan ilmoittamat tarpeet, erityisesti sihteeristön henkilöstön pätevyyden, ammattitaidon ja profiilin osalta, sihteeristön tehtävien tehokkaan hoidon varmistamiseksi, sanotun kuitenkin rajoittamatta komission institutio-naalista riippumattomuutta ja budjettivaltaa. Sihteeristön olisi myös voitava hyödyntää kansallisten sääntelyviran-omaisten tai -elinten asiantuntemusta ja resursseja. Tämä olisi olennaisen tärkeää lautakunnan avustamiseksi sen suoritteiden valmistelussa. Sen vuoksi sihteeristöllä olisi oltava riittävä määrä kansallisten sääntelyviranomaisten tai -elinten lähettämää henkilöstöä, jotta se voisi hyötyä henkilöstön taidoista ja kokemuksesta. Kun sihteeristö edistää ja tukee tehtävänantonsa mukaisesti lautakunnalle tämän asetuksen nojalla kuuluvien tehtävien riippumatonta hoitamista, sen olisi noudatettava ainoastaan lautakunnan antamia ohjeita. Sihteeristön olisi annettava lautakunnalle aineellista, hallinnollista ja organisatorista tukea ja avustettava lautakuntaa sen tehtävien hoitamisessa, erityisesti tekemällä asiaankuuluvaa tutkimusta tai toteuttamalla tiedonkeruutoimia.
- (43) Media-alan riippumattomien sääntelyviranomaisten tai -elinten välinen sääntely-yhteistyö on olennaisen tärkeää mediapalvelujen sisämarkkinoiden moitteettoman toiminnan kannalta. Direktiivissä 2010/13/EU ei kuitenkaan säädetä kansallisten sääntelyviranomaisten tai -elinten jäsennellystä yhteistyökehyksestä. Sen jälkeen, kun audiovisuaalisia mediapalveluja koskevaa unionin kehystä tarkistettiin Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä (EU) 2018/1808⁽¹³⁾, jolla sen soveltamisalaa laajennettiin koskemaan videonjakoalustoja, kansallisten sääntelyviranomaisten tai -elinten välisen tiiviin yhteistyön tarve on kasvanut jatkuvasti erityisesti rajat ylittävien tapausten ratkaisemisessa. Yhteistyötarve on perusteltu myös niiden unionin mediaympäristön uusien haasteiden vuoksi, joihin tällä asetuksella pyritään vastaamaan, ja tätä varten asetuksessa muun muassa annetaan kansallisille sääntelyviranomaisille tai -elimille uusia tehtäviä.
- (44) ERGA tiedosti kyseiset haasteet ja halusi vastata tiiviimmän yhteistyön tarpeeseen audiovisuaalisten mediapalvelujen alalla. Siksi ERGA sopi vuonna 2020 yhteisymmärryspöytäkirjasta, jossa vahvistetaan ei-sitovat mekanismit rajatylittävää yhteistyötä varten tarkoituksena tehostaa audiovisuaalisten mediapalvelujen ja videonjakoalustapalve-lujen kannalta merkityksellisten unionin sääntöjen soveltamista. Jotta varmistetaan unionin mediaoikeuden tehokas täytäntöönpano, vältetään uusien esteiden muodostuminen mediapalvelujen sisämarkkinoilla ja estetään epärehellisiä mediapalvelujen tarjoajia kiertämistä sovellettavia sääntöjä, kyseisen vapaaehtoisen kehyksen pohjalta on olennaisen tärkeää säätää selkeästä ja oikeudellisesti sitovasta kehyksestä, jonka mukaisesti kansalliset sääntelyviranomaiset tai -elimet voivat tehdä keskenään tuloksellista ja tehokasta yhteistyötä vakiintuneen oikeuskehyksen puitteissa. Tällainen kehys on ratkaisevan tärkeä direktiivin 2010/13/EU kulmakivenä olevan alkuperämaan periaatteen noudattamiseksi sekä sen varmistamiseksi, että kansalliset sääntelyviranomaiset tai -elimet voivat valvoa asiaankuuluvia mediapalvelujen tarjoajia. Tavoitteena olisi oltava varmistaa tämän asetuksen johdonmukainen ja tehokas soveltaminen ja direktiivin 2010/13/EU täytäntöönpano esimerkiksi siten, että taataan sujuva tietojenvaihto kansallisten sääntelyviranomaisten tai -elinten välillä tai mahdollistetaan nopeat toimivaltaa koskeviin asioihin liittyvät kyselyt. Kansallisten sääntelyviranomaisten tai -elinten välisessä tietojenvaihdossa olisi noudatettava kaikkea asiaankuuluvaa, tietojenvaihtoa koskevaa unionin oikeutta ja kansallista lainsäädäntöä, myös merkityksellistä tietosuojalainsäädäntöä. Tällainen yhteistyö ja erityisesti nopeutettu yhteistyö on keskeisen tärkeää, jotta voidaan tukea toimia sisämarkkinoiden suojaamiseksi epärehellisiltä mediapalvelujen tarjoajilta ja varmistaa samalla perusoikeuksien, erityisesti sananvapauden, noudattaminen. Nopeutettua yhteistyötä tarvitaan erityisesti sen estämiseksi, että tietyissä jäsenvaltioissa direktiivin 2010/13/EU 3 artiklan 3 ja 5 kohdan nojalla keskeytettyjen mediapalvelujen tarjoamista jatketaan kyseisissä jäsenvaltioissa satelliitin välityksellä tai muilla keinoin. Tällä tavoin edistetään asiaankuuluvien kansallisten toimien tehokasta vaikutusta unionin oikeuden mukaisesti. Lautakunnan lausunnot ovat tärkeitä yhteistyömekanismin tehokkaan toiminnan kannalta.
- (45) Videonjakoalustojen yleiseurooppalaisen luonteen vuoksi kansallisilla sääntelyviranomaisilla tai -elimillä on oltava erityinen väline videonjakoalustapalvelujen käyttäjien suojelemiseksi tietyltä laittomalta ja haitalliselta sisällöltä. Tämä koskee myös kaupallista viestintää. Erityisesti tarvitaan mekanismi, jonka avulla asiaankuuluvat kansalliset

⁽¹³⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2018/1808, annettu 14 päivänä marraskuuta 2018, audiovisuaalisten mediapalvelujen tarjoamista koskevien jäsenvaltioiden tiettyjen lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten yhteensovittamisesta annetun direktiivin 2010/13/EU (audiovisuaalisia mediapalveluja koskeva direktiivi) muuttamisesta vaihtuvien markkinarealiteettien vuoksi (EUVL L 303, 28.11.2018, s. 69).

sääntelyviranomaiset tai -elimet voivat pyytää muiden jäsenvaltioiden vastaavia viranomaisia tai elimiä toteuttamaan tarvittavia ja oikeasuhteisia toimia sen varmistamiseksi, että videonjakoalustojen tarjoajien direktiivin 2010/13/EU 28 b artiklan 1, 2 ja 3 kohdan mukaiset velvoitteet pannaan täytäntöön, sanotun kuitenkaan rajoittamatta alkuperämaan periaatteen soveltamista. Tämä on olennaisen tärkeää sen varmistamiseksi, että yleisöjä ja erityisesti alaikäisiä suojellaan tehokkaasti kaikkialla unionissa, kun he käyttävät sisältöä videonjakoalustoilla, ja että he voivat luottaa verkossa tapahtuvan kaupallisen viestinnän asianmukaiseen avoimuuteen. Lautakunnan toteuttama välitys ja sen antamat lausunnot auttaisivat varmistamaan molempia osapuolia tyydyttävät tulokset, jotka kyseiset kansalliset sääntelyviranomaiset tai -elimet voivat hyväksyä. Jos tällaisen mekanismin käyttö ei johda sovintoratkaisuun, vapautta tarjota tietoyhteiskunnan palveluja toisesta jäsenvaltiosta voidaan rajoittaa vain, jos Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2000/31/EY⁽¹⁴⁾ 3 artiklassa säädetyt edellytykset ovat täyttyneet, ja siinä säädettyä menettelyä on noudatettu.

- (46) On olennaisen tärkeää varmistaa sääntelykäytännön johdonmukaisuus, tämän asetuksen johdonmukainen ja tehokas soveltaminen sekä direktiivin 2010/13/EU täytäntöönpano. Tätä varten ja edistääkseen unionin medialainsäädännön johdonmukaisen täytäntöönpanon varmistamista komission olisi voitava tarvittaessa vahvistaa suuntaviivoja sekä tämän asetuksen että direktiivin 2010/13/EU soveltamisalaan kuuluvista rajatylittävistä asioista. Päättäessään suuntaviivojen antamisesta ja ottaen huomioon direktiivillä 2010/13/EU perustetun yhteyskomitean kanssa kyseiseen direktiiviin liittyvistä aiheista käydyt asiaankuuluvat keskustelut, komission olisi tarkasteltava erityisesti sääntelykysymyksiä, jotka vaikuttavat merkittävään määrään jäsenvaltioita, tai rajatylittäviä sääntelykysymyksiä. Koska tietoa on tarjolla runsaasti ja tiedotusvälineitä käytetään yhä enemmän digitaalisten välineiden avulla, on tärkeää varmistaa yleisen edun mukaisen sisällön näkyvyys, jotta voidaan edistää tasapuolisten toimintaedellytysten saavuttamista sisämarkkinoilla ja perusoikeuskirjan 11 artiklan mukaisen tiedonsaantia koskevan perusoikeuden toteutumista. Kun otetaan huomioon direktiivin 2010/13/EU 7 a artiklan nojalla toteutettujen kansallisten toimien mahdollinen vaikutus mediapalvelujen sisämarkkinoiden toimintaan, komission vahvistamat suuntaviivat olisivat tärkeitä oikeusvarmuuden saavuttamiseksi kyseisellä alalla. Olisi myös hyödyllistä vahvistaa suuntaviivoja direktiivin 2010/13/EU 5 artiklan 2 kohdan nojalla toteutetuista toimista sen varmistamiseksi, että tiedotusvälineiden omistussuhteisiin liittyvät tarkat ja ajantasaiset tiedot ovat julkisesti ja helposti saatavilla, ja mediapalvelujen tarjoajien velvollisuudesta asettaa tiettyjä ajantasaisia tietoja helposti ja suoraan palvelujensa vastaanottajien saataville. Lautakunnan olisi avustettava komissiota suuntaviivojen laatimisessa. Lautakunnan olisi erityisesti jaettava komissiolle sääntelyä koskevaa, teknistä ja käytännön asiantuntemustaan asiaankuuluvien suuntaviivojen kattamista aloista ja aiheista.
- (47) Kansallisilla sääntelyviranomaisilla tai -elimillä on käytännön asiantuntemusta, jonka avulla ne voivat tehokkaasti tasapainottaa mediapalvelujen tarjoajien ja mediapalvelujen vastaanottajien edut ja samalla varmistaa sananvapauden kunnioittamisen ja turvata tiedotusvälineiden moniarvoisuuden ja edistää sitä. Tämä on olennaisen tärkeää erityisesti, kun on kyse sisämarkkinoiden suojelemisesta unionin yleisöille kohdennetuilta tai unionin yleisöjä tavoittavilta unionin ulkopuolelta peräisin olevilta mediapalveluilta riippumatta siitä, millä tavoin mediapalveluja levitetään tai käytetään, silloin kun ne voisivat vahingoittaa yleistä turvallisuutta tai vaarantaa sen esimerkiksi kolmansien maiden näihin palveluntarjoajiin mahdollisesti käyttämän määräysvallan vuoksi. Yleiseen turvallisuuteen kohdistuva riski voisi liittyä Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2017/541⁽¹⁵⁾ 5 artiklassa tarkoitettuun julkiseen yllyttämiseen terrorismirikokseen sekä järjestelmälliseen ja kansainväliseen ulkomaiseen tiedonmanipulointiin ja häirintään, joiden tarkoituksena on horjuttaa koko unionin tai tietyn jäsenvaltion vakautta. Tältä osin on vahvistettava kansallisten sääntelyviranomaisten tai -elinten välistä koordinoitua, jotta voidaan yhdessä vastata tällaisista mediapalveluista yleiselle turvallisuudelle mahdollisesti aiheutuviin uhkiin, ja sille on luotava oikeudellinen kehys, jolla varmistetaan unionin medialainsäädännön mukaisesti hyväksytyjen kansallisten toimien tehokkuus ja mahdollinen yhteensovittaminen.
- (48) On tarpeen koordinoita kansallisia toimia, joita voitaisiin toteuttaa unionin ulkopuolelta peräisin olevista tai unionin ulkopuolelle sijoittautuneista ja unionin yleisöille kohdennetuista mediapalveluista yleiselle turvallisuudelle aiheutuviin uhkiin torjumiseksi. Tässä yhteydessä lautakunnan olisi komissiota kuullen voitava tarvittaessa antaa lausuntoja tällaisista toimista erityisesti, jos tilanne vaikuttaa useaan jäsenvaltioon. Tältä osin yleiseen turvallisuuteen kohdistuvia riskejä on arvioitava ottaen huomioon kaikki asiaankuuluvat tosiseikat ja oikeudelliset seikat unionin ja kansallisella tasolla, mukaan lukien tehdyt arvioinnit siitä, kuinka asianomaisia mediapalveluja levitetään tai vastaanotetaan unionin alueella. Tavoitteena olisi oltava sallia asianomaisten kansallisten sääntelyviranomaisten tai -elinten soveltaa koordinoitua toimintatapaa tällaisten mediapalvelujen jakelua koskeviin rajoituksiin, sanotun

⁽¹⁴⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2000/31/EY, annettu 8 päivänä kesäkuuta 2000, tietoyhteiskunnan palveluja, erityisesti sähköistä kaupankäyntiä, sisämarkkinoilla koskevista tietyistä oikeudellisista näkökohdista ("direktiivi sähköisestä kaupankäynnistä") (EYVL L 178, 17.7.2000, s. 1).

⁽¹⁵⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2017/541, annettu 15 päivänä maaliskuuta 2017, terrorismin torjumisesta sekä neuvoston puitepäättöksen 2002/475/YOS korvaamisesta sekä neuvoston päätöksen 2005/671/YOS muuttamisesta (EUVL L 88, 31.3.2017, s. 6).

kuitenkaan rajoittamatta jäsenvaltioiden tai niiden kansallisten sääntelyviranomaisten tai -elinten unionin oikeuden mukaista toimivaltaa. Tältä osin asianomaisten kansallisten sääntelyviranomaisten tai -elinten olisi voitava ottaa huomioon lautakunnan lausunnot, kun ne harkitsevat toimien toteuttamista tiettyä mediapalvelujen tarjoajaa vastaan. Tämä ei rajoita Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 215 artiklan mukaista unionin toimivaltaa.

- (49) Jotta voidaan entistä paremmin tukea kansallisia sääntelyviranomaisia tai -elimä niiden tehtävässä, joka on suojella mediapalvelujen sisämarkkinoita epärehellisiltä mediapalvelujen tarjoajilta, lautakunnan olisi laadittava luettelo kriteereistä, jotka koskevat unionin ulkopuolelle sijoittautuneita tai unionin ulkopuolelta peräisin olevia mediapalvelujen tarjoajia. Tällainen luettelo auttaisi asianomaisia kansallisia sääntelyviranomaisia tai -elimä tilanteessa, jossa kyseinen mediapalvelujen tarjoaja hakee mahdollisuutta toimia jäsenvaltion lainkäyttövallan piirissä tai kun jäsenvaltion lainkäyttövallan piirissä jo toimiva mediapalvelujen tarjoaja vaikuttaa aiheuttavan vakavan vaaran kansalliselle turvallisuudelle. Luetteloon sisältyvät kriteerit voisivat koskea esimerkiksi omistussuhteita, hallinnointia, rahoitusrakenteita, toimituksellista riippumattomuutta kolmansista maista taikka yhdessä tai useammassa jäsenvaltiossa voimassa olevia toimituksellisia normeja koskevan yhteis- tai itsesääntelymekanismin noudattamista.
- (50) Useat käyttäjät käyttävät median sisältöä ja mediapalveluita erittäin suurten verkkoalustojen välityksellä. Mediapalvelujen tarjoajilla, jotka kantavat toimituksellisen vastuun sisällöstään, on keskeinen rooli tiedon jakamisessa sekä tietojen vastaanottamista ja levittämistä koskevan oikeuden käyttämisessä verkossa. Tätä toimituksellista vastuuta hoitaessaan mediapalvelujen tarjoajien odotetaan toimivan huolellisesti ja antavan luotettavaa ja perusoikeuksia kunnioittavaa tietoa niiden sääntelyvaatimusten ja yhteissääntely- tai itsesääntelymekanismien mukaisesti, joita niihin jäsenvaltioissa sovelletaan. Tästä syystä ja ottaen huomioon myös käyttäjien oikeuden vastaanottaa ja levittää tietoja, jos erittäin suuren verkkoalustan tarjoaja katsoo, että mediapalvelujen tarjoajan tarjoama sisältö on ristiriidassa kyseisen verkkoalustan soveltamien ehtojen kanssa, sen olisi otettava asianmukaisesti huomioon asetuksen (EU) 2022/2065 mukaisesti tiedotusvälineiden vapaus ja moniarvoisuus ja annettava mediapalvelujen tarjoajalle mahdollisimman varhaisessa vaiheessa tarvittavat selvitykset Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2019/1150⁽¹⁶⁾ 4 artiklan 1 kohdassa ja asetuksen (EU) 2022/2065 17 artiklassa tarkoitetuissa perusteluissa. Jotta voidaan minimoida kyseiseen sisältöön kohdistuvien rajoitusten vaikutus käyttäjien oikeuteen vastaanottaa ja levittää tietoja, erittäin suuren verkkoalustan olisi toimitettava perustelunsa ennen kuin se keskeyttää sisältöön liittyvän palvelun tarjoamisen tai rajoittaa sisällön näkyvyyttä. Sen olisi lisäksi annettava asianomaiselle mediapalvelujen tarjoajalle mahdollisuus vastata perusteluihin 24 tunnin kuluessa niiden vastaanottamisesta ennen näkyvyyden keskeyttämisen tai rajoittamisen voimaantuloa. Asetuksen (EU) 2022/2065 36 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua kriisitilanteessa voitaisiin soveltaa lyhyempää määräaika, jotta voidaan ottaa huomioon erityisesti kiireellinen tarve moderoida asiaankuuluvaa sisältöä tällaisissa poikkeuksellisissa olosuhteissa.
- (51) Erittäin suurten verkkoalustojen tarjoajien palveluehtojensa ja unionin oikeuden mukaisesti käyttämiä merkintöjä tai iänvarmistuskeinoja ei saisi katsoa näkyvyyden rajoittamiseksi. Mediapalvelujen tarjoajan annettua vastauksensa erittäin suuren verkkoalustan tarjoajan perusteluihin tai jätettyä vastaamatta määräajassa kyseisen erittäin suuren verkkoalustan tarjoajan ilmoitettava mediapalvelujen tarjoajalle, jos se aikoo keskeyttää verkossa toimivien välityspalvelujensa tarjoamisen mediapalvelujen tarjoajan tarjoaman sisällön osalta tai rajoittaa kyseisen sisällön näkyvyyttä. Tämä asetus ei saisi vaikuttaa erittäin suurten verkkoalustojen tarjoajien velvoitteeseen toteuttaa toimia palvelujensa kautta levitetyn laittoman sisällön torjumiseksi, toteuttaa toimia palvelujensa aiheuttamien järjestelmäriskien, esimerkiksi disinformaatiosta johtuvien riskien, arvioimiseksi ja lieventämiseksi tai toteuttaa toimia alaikäisten suojelemiseksi. Tässä yhteydessä mitään tässä asetuksessa ei saisi tulkita siten, että sillä poiketaan asetuksen (EU) 2022/2065 28, 34 ja 35 artiklan ja direktiivin 2010/13/EU 28 b artiklan mukaisista erittäin suurten verkkoalustojen tarjoajien velvoitteista.
- (52) Kun otetaan huomioon odotettavissa oleva myönteinen vaikutus palvelujen tarjoamisen vapauteen ja sananvapauteen, on perusteltua, että jos mediapalvelujen tarjoajat noudattavat tiettyjä sääntely-, yhteissääntely- tai itsesääntelynormeja, niiden tekemät valitukset erittäin suurten verkkoalustojen tarjoajien päätöksistä käsitellään ensisijaisesti ja ilman aiheetonta viivytystä.
- (53) Tätä varten mediasisältöön pääsyn tarjoavien erittäin suurten verkkoalustojen tarjoajien olisi tarjottava verkkorajapinnassaan toiminto, jonka avulla mediapalvelujen tarjoajat voivat ilmoittaa täyttävänsä tietyt vaatimukset, ja samalla säilytettävä mahdollisuus hylätä tällaiset omat ilmoitukset, jos ne katsovat, että kyseiset vaatimukset eivät täyty. Jos mediapalvelujen tarjoaja ilmoittaa noudattavansa sääntelyvaatimuksia tai yhteissääntely-

⁽¹⁶⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2019/1150, annettu 20 päivänä kesäkuuta 2019, oikeudenmukaisuuden ja avoimuuden edistämisestä verkossa toimivien välityspalvelujen yrityskäyttäjää varten (EUVL L 186, 11.7.2019, s. 57).

tai itsesääntelymekanismeja, sen olisi pystyttävä antamaan asiaankuuluvan kansallisen sääntelyviranomaisen tai -elimen tai yhteissääntely- tai itsesääntelymekanismin edustajien yhteystiedot, mukaan lukien tiettyä sektoria edustavien ja unionin tai kansallisella tasolla toimivien laajalti tunnustettujen ammattialajärjestöjen yhteystiedot. Jos on perusteltua aihetta epäillä sääntöjenmukaisuutta, erittäin suuren verkkoalustan tarjoaja voisi kyseisten tietojen avulla selvittää kyseisiltä viranomaisilta tai elimiltä, sovelletaanko mediapalvelujen tarjoajaan tällaisia vaatimuksia tai mekanismeja. Erittäin suurten verkkoalustojen tarjoajien olisi tarvittaessa hyödynnettävä kyseisten vaatimusten noudattamiseen liittyviä tietoja, kuten Euroopan standardointikomitean alaisuudessa laadittua Journalism Trust Initiative -aloitteen koneluettavaa standardia tai muita asiaankuuluvia käytännönsääntöjä. Tunnustetuilla kansalaisjärjestöillä, faktantarkistusorganisaatioilla ja muilla asiaankuuluvilla ammattialajärjestöillä, jotka tunnustavat medialähteiden riippumattomuuden media-alan kanssa sovittujen standardien mukaisesti, olisi myös oltava mahdollisuus ilmoittaa erittäin suurten verkkoalustojen tarjoajille kaikista mahdollisista seikoista, jotka liittyvät siihen, noudattavatko mediapalvelujen tarjoajat omaa ilmoitusta koskevia asiaankuuluvia vaatimuksia. Tällaisen toiminnon tehokasta käyttöönottoa helpottaisivat oleellisesti komission antamat suuntaviivat. Kyseisillä suuntaviivoilla olisi osaltaan pyrittävä minimoimaan toiminnon mahdollisen väärinkäytön riski, jonka aiheuttavat erityisesti ne mediapalvelujen tarjoajat, jotka levittävät järjestelmällisesti disinformaatiota taikka harjoittavat järjestelmällisesti tiedon manipulointia tai häirintää, myös tiettyjen kolmansien maiden määräysvallassa olevat palveluntarjoajat, ja niissä olisi otettava huomioon kriteerit, jotka lautakunta laatii unionin ulkopuolelta peräisin oleville mediapalvelujen tarjoajille. Tätä varten kyseiset suuntaviivat voisivat kattaa järjestelyt, joiden mukaisesti tunnustetut kansalaisjärjestöt, myös faktantarkistusorganisaatiot, osallistuvat ilmoitusten tarkistamiseen tai kansallisten sääntelyviranomaisten tai -elinten taikka yhteissääntely- tai itsesääntelyelinten kuulemiseen.

- (54) Tässä asetuksessa tunnustetaan yhteissääntely- ja itsesääntelymekanismien merkitys mediapalvelujen tarjoamisessa erittäin suurilla verkkoalustoilla. Tällaiset mekanismit ovat esimerkiksi käytännönsääntöjen muodossa toteutettava vapaaehtoinen aloite, jonka avulla mediapalvelujen tarjoajat tai niiden edustajat voivat hyväksyä keskenään ja itselleen yhteisiä suuntaviivoja, jotka koskevat muun muassa eettisiä normeja, virheiden korjaamista tai valitusten käsittelyä. Vahva, osallistava ja laajalti hyväksytty tiedotusvälineiden itsesääntely on tehokas tae mediapalvelujen laadusta ja ammattimaisuudesta ja keskeisen tärkeää toimituksellisen integriteetin turvaamisen kannalta.
- (55) Erittäin suurten verkkoalustojen tarjoajien olisi käytävä vuoropuhelua sellaisten mediapalvelujen tarjoajien kanssa, jotka noudattavat uskottavuutta ja avoimuutta koskevia vaatimuksia ja katsovat, että erittäin suurten verkkoalustojen tarjoajat usein rajoittavat niiden sisältöä tai keskeyttävät sen jakelun toistuvasti ilman riittäviä perusteita. Yhteistyön tarkoituksena olisi löytää sovintoratkaisu perusteettomien rajoitusten tai keskeytysten lopettamiseksi ja niiden välttämiseksi tulevaisuudessa. Erittäin suurten verkkoalustojen tarjoajien olisi käytävä tällaista vuoropuhelua vilpittömässä mielessä ja kiinnitettävä erityistä huomiota tiedotusvälineiden vapauden ja tiedonvälityksen vapauden turvaamiseen. Lautakunnan olisi ilmoitettava komissiolle lausuntonsa tällaisten vuoropuhelujen tuloksista. Komissio voisi ottaa tällaiset lausunnot huomioon asetuksen (EU) 2022/2065 täytäntöönpanon yhteydessä.
- (56) ERGalla on ollut hyödyllinen rooli sen valvomisessa, että disinformaatiota koskevien EU:n käytännönsääntöjen allekirjoittajat noudattavat näitä sääntöjä. Lautakunnan olisi tältä pohjalta järjestettävä vähintään kerran vuodessa erittäin suurten verkkoalustojen tarjoajien, mediapalvelujen tarjoajien edustajien ja kansalaisyhteiskunnan edustajien välillä jäsenelty vuoropuhelu, jonka tarkoituksena on edistää riippumattomien tiedotusvälineiden tarjoaman monipuolisen sisällön saatavuutta erittäin suurilla verkkoalustoilla, jakaa tämän asetuksen asiaa koskevien säännösten soveltamiseen liittyviä kokemuksia ja parhaita käytäntöjä, jotka liittyvät myös erittäin suurten verkkoalustojen suorittamaan moderointiin, sekä seurata sitä, miten verkkoalustat noudattavat itsesääntelyaloitteita, joilla pyritään suojelemaan käyttäjiä haitalliselta sisällöltä, kuten disinformaation torjuntaa koskevia aloitteita. Komissio voisi tarvittaessa tarkastella tällaisen jäsenelty vuoropuhelun tuloksista laadittuja raportteja, kun se arvioi systeemisiiä ja kehityksessä olevia ongelmia unionissa osana asetuksen (EU) 2022/2065 täytäntöönpanotehtävänsä, ja se voisi pyytää lautakunnalta tukea tätä varten.
- (57) Ohjelmia tarjoavien mediapalvelujen vastaanottajien olisi voitava valita mieltymystensä mukaan se sisältö, jota he haluavat katsella tai kuunnella. Media-alan kaupalliset käytännöt voivat kuitenkin rajoittaa heidän vapauttaan valita sisältö; tällaisia käytäntöjä ovat esimerkiksi sisällön priorisointia koskevat sopimukset mediapalvelujen tarjoajien ja sellaisten laitteiden valmistajien tai sellaisten käyttöliittymien tarjoajien välillä, jotka ohjailevat tai hallinnoivat pääsyä ohjelmia tarjoaviin mediapalveluihin (kuten verkkoon liitetyt televisiot tai autojen audiojärjestelmät) sekä niiden käyttöä. Priorisointi voidaan toteuttaa esimerkiksi laitteen kotinäytöllä laitteiston asetusten tai ohjelmiston pikanäppäinten, sovellusten ja hakukenttien avulla siten, että ne saattavat vaikuttaa vastaanottajien käyttäytymiseen kannustamalla heitä sopimattomalla tavalla valitsemaan tiettyjä mediasisältöjä toisten sijasta. Käyttäjän valinnanvaraa voisi rajoittaa myös pakko käyttää valmiiksi asennettuja sovelluksia. Käyttäjien olisi voitava muuttaa milloin tahansa yksinkertaisella, helpoppäsyisellä ja käyttäjäystävällisellä tavalla laitteen, kuten kaukosäätimen, tai käyttöliittymän

konfiguraatiota, joka ohjailee tai hallinnoi pääsyä ohjelmia tarjoaviin mediapalveluihin sekä niiden käyttöä, oletusasetukset mukaan luettuna. Kun otetaan huomioon tavoitteena oleva oikeudenmukainen pääsy monipuolisiin mediapalveluihin sekä käyttäjien että mediapalvelujen tarjoajien näkökulmasta, tämän olisi katsottava kattavan kaikki laitteiden tai käyttöliittymien sellaiset räätälöintiominaisuudet, joilla käyttäjiä ohjaillaan heidän valitessaan haluamiaan mediapalveluja tai sisältöä ja joiden avulla käyttäjät hakevat ja löytävät palveluja tai sisältöä. Kyseistä oikeutta ei saisi ulottaa kattamaan yksittäisiä tuotteita, kuten tilattavan palvelun ohjelmaluetteloon sisältyviä ohjelmia, eikä se rajoita toimia, joilla pyritään varmistamaan yleisen edun mukaisten audiovisuaalisten mediapalvelujen asianmukainen korostaminen direktiivin 2010/13/EU 7 a artiklan täytäntöönpanemiseksi, ja toimia kyseisen direktiivin 7 b artiklan täytäntöönpanemiseksi, jotka toteutetaan perustellun yleisen edun nimissä. Valmistajien, kehittäjien ja maahantuojien olisi voitava osoittaa toiminnon vaadittu tosiasiallinen käyttäjäystävällisyys, kun ne saattavat asianomaisia tuotteitaan markkinoille. Jäsenvaltioiden olisi varmistettava asianmukaisin toimin, että kyseisten markkinatoimijoiden markkinoille saattamat laitteet ja käyttöliittymät ovat tässä asetuksessa asetettujen asiaankuuluvien vaatimusten mukaisia. Tämä voisi tapahtua valvomalla kyseisten markkinatoimijoiden toteuttamien toimien toteutusta ja tehokkuutta.

- (58) Mediapalvelujen tarjoajien visuaalinen identiteetti koostuu tuotemerkeistä, logoista, tavaramerkeistä tai muista ominaispiirteistä, joiden perusteella mediapalvelujen vastaanottajat voivat helposti todeta, kenellä on toimituksellinen vastuu palvelusta. Visuaalinen identiteetti on myös mediapalvelujen tarjoajille keskeinen kilpailuetu, jonka avulla niiden mediatarjonta erottuu markkinoilla. Sen vuoksi on tärkeää, että ohjelmia tarjoavien mediapalvelujen tarjoajien visuaalinen identiteetti on nähtävissä, kun käyttäjät käyttävät niiden palveluja eri laitteiden ja käyttöliittymien kautta. Tätä varten laitteiden ja käyttöliittymien valmistajien, kehittäjien ja maahantuojien olisi varmistettava, ettei mediapalvelujen tarjoajien omia visuaalisia identiteettejä poisteta tai muuteta.
- (59) Jotta voidaan varmistaa tasapuoliset toimintaedellytykset monipuolisia ohjelmia tarjoavien mediapalvelujen tarjonnan alalla teknologian kehityksessä sisämarkkinoilla ja jotta voidaan taata oikeudenmukainen pääsy monipuolisiin mediapalveluihin, on tarpeen edistää yhteisten yhdenmukaistettujen standardien kehittämistä laitteille ja käyttöliittymille, jotka ohjailevat tai hallinnoivat pääsyä ohjelmia tarjoaviin mediapalveluihin sekä niiden käyttöä, ja digitaalisille signaaleille, joilla siirretään sisältöä lähteestä kohteeseen. Tässä yhteydessä on tärkeää välttää toisistaan poikkeavia teknisiä standardeja, jotka luovat esteitä ja lisäkustannuksia toimialalle ja kuluttajille, ja kannustaa samalla sellaisten ratkaisujen kehittämistä, joilla pannaan täytäntöön mediapalveluja koskevat nykyiset velvoitteet.
- (60) Toisistaan poikkeavat lainsäädännölliset, sääntelylliset tai hallinnolliset toimet voisivat olla perusteltuja ja edistää tiedotusvälineiden moniarvoisuutta. Jotkin toimet voisivat kuitenkin haitata sijoittautumisvapauden ja palvelujen tarjoamisen vapauden käyttämistä media-alalla tai vähentää sen houkuttelevuutta, mikä heikentää sisämarkkinoilla toimivien mediapalvelujen tarjoajien moniarvoisuutta tai toimituksellista riippumattomuutta. Tällaisia toimia voi olla erilaisia, ja niitä ovat esimerkiksi säännöt, joilla rajoitetaan muiden media-alalla tai muulla kuin media-alalla toimivien yritysten omistusoikeutta mediayhtiöissä. Niihin kuuluvat myös mediapalvelujen tarjoajien toimilupiin liittyvät päätökset, kuten toimilupien peruuttaminen tai uusimisen vaikeuttaminen, sekä mediapalvelujen tarjoajien muihin lupiin tai ennakkoilmoituksiin liittyvät päätökset. Jotta voidaan lieventää sisämarkkinoilla toimivien mediapalvelujen tarjoajien moniarvoisuuteen ja toimitukselliseen riippumattomuuteen mahdollisesti kohdistuvia kielteisiä vaikutuksia ja parantaa oikeusvarmuutta mediapalvelujen sisämarkkinoilla, on tärkeää, että tällaiset toimet ovat objektiivisesti perusteltuja, avoimia, syrjimättömiä ja oikeasuhteisia. Hallinnolliset toimet, jotka voivat vaikuttaa tiedotusvälineiden moniarvoisuuteen tai toimitukselliseen riippumattomuuteen, olisi hyväksyttävä ennakoitavissa olevissa määräaikoissa. Määräaikojen olisi oltava riittävän pitkiä sen varmistamiseksi, että mediapalvelujen tarjoajat pystyvät riittävällä tavalla arvioimaan toimia ja niiden ennakoitavissa olevia seurauksia. Lisäksi niillä mediapalvelujen tarjoajilla, joihin sääntelytoimet tai hallinnolliset toimet vaikuttavat erikseen ja suoraan, olisi oltava oikeus hakea muutosta tällaisiin toimiin riippumattomalta muutoksenhakuelimeltä. Jos muutoksenhakuelin ei ole tuomioistuin, sillä olisi oltava riittävät resurssit tehokkaan toimintansa varmistamiseksi.
- (61) On olennaisen tärkeää, että lautakunnalla on valtuudet antaa lausuntoja niistä kansallisista sääntelytoimista tai hallinnollisista toimista, jotka todennäköisesti vaikuttavat merkittävästi mediapalvelujen tarjoajien toimintaan sisämarkkinoilla, sanotun kuitenkin rajoittamatta unionin kilpailu- ja valtiontukisääntöjen sekä niiden mukaisesti toteutettujen kansallisten toimien soveltamista. Lautakunnan lausunnoissa olisi käsiteltävä kansallisia toimia, jotka voivat häiritä mediapalvelujen tarjoajien toimintaa sisämarkkinoilla, esimerkiksi estämällä tai haittaamalla niiden toimintaa siten, että niiden mediapalvelujen tarjoaminen tietyillä markkinoilla vaarantuu vakavasti. Näin voi olla esimerkiksi silloin, jos kansallinen hallinnollinen toimi on osoitettu tietylle mediapalvelujen tarjoajalle, joka tarjoaa palvelujaan useammassa jäsenvaltiossa, tai jos toimi koskee mediapalvelujen tarjoajaa, jolla on esimerkiksi

markkinaosuusiensa, yleisökattavuutensa tai laajan levikkinsä vuoksi merkittävä vaikutus yleisen mielipiteen muodostumiseen kyseisessä jäsenvaltiossa, ja estää tällaista mediapalvelujen tarjoajaa toimimasta tosiasiallisesti tietyillä markkinoilla tai estää sen pääsyn uusille markkinoille. Lautakunta voi antaa tällaisia lausuntoja omasta aloitteestaan, ja sen olisi annettava tällaisia lausuntoja komission pyynnöstä. Lautakunnan olisi myös annettava lausuntoja tällaisista toimista niiden mediapalvelujen tarjoajien pyynnöstä, joihin toimi vaikuttaa suoraan ja erikseen. Tätä varten asianomaisen mediapalvelujen tarjoajan olisi toimitettava lautakunnalle asianmukaisesti perusteltu pyyntö. Asianomaisen mediapalvelujen tarjoajan olisi pyynnössään erityisesti ilmoitettava, onko se jo käyttänyt kaikki käytettävissä olevat kansalliset oikeussuojakeinot riittävästi kyseiset toimet kansallisissa tuomioistuimissa tai muissa toimivaltaisissa kansallisissa viranomaisissa tai elimissä, ja ilmoitettava asiassa tehdyn päätöksen tai tehtyjen päätösten tyyppi. Pyyntöön olisi mainittava syyt, joiden vuoksi asianomainen mediapalvelujen tarjoaja katsoo riidanalaisen toimen tai riidanalaisten toimien vaikuttavan merkittävästi sen toimintaan sisämarkkinoilla, ja syyt, joiden perusteella se katsoo tällaisen toimen tai tällaisten toimien vaikuttavan suoraan ja erikseen sen oikeudelliseen asemaan.

- (62) Mediamarkkinoiden keskittymiä kohdellaan unionin sisällä eri tavoin tiedotusvälineiden moniarvoisuuden näkökulmasta. Mediamarkkinoiden keskittymien arviointiin liittyvät säännöt ja menettelyt vaihtelevat eri puolilla unionia. Jotkin jäsenvaltiot arvioivat tilannetta ainoastaan kilpailun kannalta, kun taas toisilla on erityiset puitteet keskittymien moniarvoisuuden arviointia varten. Näissä puitteissa on huomattavia eroja. Joissakin tapauksissa kaikkia media-alan liiketoimia valvotaan riippumatta siitä, ylittävätkö ne asetetut kynnysarvot, kun taas toisissa tapauksissa arviointi tehdään ainoastaan tiettyjen kynnysarvojen ylittyessä tai tiettyjen laadullisten kriteerien täytyessä. Tällaista arviointia tehdessään jotkin jäsenvaltiot soveltavat esimerkiksi tulokertoimia sen varmistamiseksi, että kilpailuun kohdistuvat uhat havaitaan ja niitä valvotaan, vaikka liiketoimeen osallistuvien yritysten tulot olisivat vähäiset. Myös mahdollisissa tiedotusvälineiden moniarvoisuuteen liittyvissä mediamarkkinoiden liiketoimien valvontamenettelyissä on eroja. Kyseisen valvonnan suorittaa usein media-alan sääntelyviranomainen itsenäisesti erillisessä arvioinnissa tai toimivaltainen viranomainen media-alan sääntelyviranomaisen kanssa sellaisen lausunnon avulla, joka voisi olla erillinen kannanotto tai meneillään olevan arvioinnin yhteydessä esitettävien kirjallisten näkemysten ja huomautusten muodossa. Ministeriöt tai valtionhallinnon elimet voivat tiettyjen kansallisten sääntöjen mukaan puuttua mediamarkkinoiden valvontaan muilla kuin taloudellisilla perusteilla, jotka ulottuvat tiedotusvälineiden moniarvoisuuden suojaamisesta aina yleisen turvallisuuden tai muiden yleisten etujen suojaamiseen.
- (63) Mediamarkkinoiden keskittymiin jäsenvaltioissa sovellettavien sääntöjen ja menettelyjen väliset eroavaisuudet ja yhteensovittamisen puute voivat aiheuttaa oikeudellista epävarmuutta sekä sääntely-, hallinto- tai talousrasitteita niille media-alan yrityksille, jotka haluavat harjoittaa rajatylittävää toimintaa. Tämä puolestaan vääristää kilpailua mediapalvelujen sisämarkkinoilla. Joissakin tapauksissa näillä kansallisilla toimilla ei aidosti pyritä edistämään tiedotusvälineiden moniarvoisuutta, vaan ne voivat tosiasiaa estää unioniin sijoittautuneen mediayrityksen pääsyn muille kansallisille markkinoille⁽¹⁷⁾. Sen sijaan, että näillä toimilla lisättäisiin tiedotusvälineiden moniarvoisuutta, ne saattaisivat siis viime kädessä vahvistaa oligopolistista dynamiikkaa mediamarkkinoilla. Jotta vähennettäisiin esteitä, jotka heikentävät mediapalvelujen tarjoajien mahdollisuuksia toimia sisämarkkinoilla, tässä asetuksessa on tärkeää vahvistaa yhteinen kehys mediamarkkinoiden keskittymien arvioinnille koko unionissa.
- (64) Tiedotusvälineillä on ratkaiseva rooli yleisen mielipiteen muovautumisessa ja kansalaisille tiedottamisessa, mikä on olennaista aktiivisen demokraattisiin prosesseihin osallistumisen kannalta. Tämän vuoksi jäsenvaltioiden olisi kilpailusääntöjen mukaisten arviointien ulkopuolella säädettävä kansallisessa lainsäädännössään säännöistä ja menettelyistä sellaisten mediamarkkinoiden keskittymien arvioimiseksi, joilla voi olla merkittävä vaikutus tiedotusvälineiden moniarvoisuuteen ja toimitukselliseen riippumattomuuteen. Tässä yhteydessä tiedotusvälineiden moniarvoisuudella tarkoitetaan mahdollisuutta saada pääsy useisiin erilaisiin mediapalveluihin ja -sisältöihin, jotka ilmentävät erilaisia mielipiteitä, näkökulmia ja analyyseja. Kansalliset säännöt ja menettelyt voivat vaikuttaa mediapalvelujen tarjoamisen vapauteen sisämarkkinoilla, ja niiden on oltava asianmukaisesti muotoiltuja sekä avoimia, puolueettomia, oikeasuhteisia ja syrjimättömiä. Tällaisten sääntöjen soveltamisalaan kuuluvien mediamarkkinoiden keskittymillä tarkoitetaan sellaisia keskittymiä, joiden seurauksena yksittäinen toimija voisi saada määräysvallan tai huomattavan omistussuuden kyseisillä markkinoilla ja sitä kautta sillä voisi olla huomattava vaikutus yleisen mielipiteen muodostumiseen tietyillä mediamarkkinoilla yhdessä tai useammassa jäsenvaltiossa. Tätä arvioitaessa yksi tärkeä kriteeri on mediamarkkinoiden keskittymästä seuraava kilpailevien näkemysten väheneminen kyseisillä markkinoilla.

⁽¹⁷⁾ Unionin tuomioistuimen tuomio 3.9.2020, Vivendi SA v. Autorità per le Garanzie nelle Comunicazioni, C-719/18, ECLI:EU:C:2020:627.

- (65) Mediamarkkinoiden keskittymisestä tiedotusvälineiden moniarvoisuuteen ja toimitukselliseen riippumattomuuteen kohdistuvien vaikutusten arviointiin olisi otettava mukaan kansallisia sääntelyviranomaisia tai -elimä, jotka eivät itse ole nimettyjä viranomaisia tai elimä, mutta joilla on erityisasiantuntemusta tiedotusvälineiden moniarvoisuudesta. Näiden kansallisten sääntelyviranomaisten tai -elinten olisi osallistuttava merkittävällä tavalla siten, että esimerkiksi varmistetaan, että niiden näkemykset otetaan huomioon kilpailuvaikutusten arvioinnissa. Oikeusvarmuuden edistämiseksi ja sen varmistamiseksi, että kansallisilla säännöillä ja menettelyillä, jotka mahdollistavat sellaisten mediamarkkinoiden keskittymien arvioinnin, joilla voi olla merkittävä vaikutus tiedotusvälineiden moniarvoisuuteen ja toimitukselliseen riippumattomuuteen, pyritään aidosti suojelemaan tiedotusvälineiden moniarvoisuutta ja toimituksellista riippumattomuutta, on olennaisen tärkeää vahvistaa etukäteen objektiiviset, syrjimättömät ja oikeasuhteiset kriteerit, joiden mukaisesti ilmoitetaan mediamarkkinoiden keskittymistä ja arvioidaan niiden vaikutusta tiedotusvälineiden moniarvoisuuteen ja toimitukselliseen riippumattomuuteen.
- (66) Jos mediamarkkinoiden keskittymä kuuluu asetuksen (EY) N:o 139/2004 soveltamisalaan, tämän asetuksen tai jäsenvaltioiden tämän asetuksen perusteella hyväksymien sääntöjen ja menettelyjen soveltaminen ei saisi vaikuttaa asetuksen (EY) N:o 139/2004 21 artiklan 4 kohdan soveltamiseen ja sen olisi oltava tästä erillistä. Kaikilla toimilla, joita nimetyt kansalliset sääntelyviranomaiset tai -elimet taikka osallistuvat kansalliset sääntelyviranomaiset tai -elimet toteuttavat arvioituaan mediamarkkinoiden keskittymiä, joilla voi olla merkittävä vaikutus tiedotusvälineiden moniarvoisuuteen ja toimitukselliseen riippumattomuuteen, olisi sen vuoksi pyrittävä suojaamaan oikeutettuja etuja asetuksen (EY) N:o 139/2004 21 artiklan 4 kohdan toisessa alakohdassa tarkoitetulla tavalla, ja niiden olisi oltava unionin oikeuden yleisten periaatteiden ja muiden säännösten mukaisia. Tämä asetus ei saisi rajoittaa yksityiskohtaisempien kansallisten sääntöjen soveltamista mediamarkkinoiden keskittymiin erityisesti alueellisella tai paikallisella tasolla.
- (67) Lautakunnalle olisi annettava valtuudet antaa lausuntoja nimettyjen kansallisten sääntelyviranomaisten tai -elinten laatimista arviointiluonnoksista ja osallistuvien kansallisten sääntelyviranomaisten tai -elinten laatimista lausunto-luonnoksista tilanteissa, joissa mediamarkkinoiden keskittymät vaikuttavat todennäköisesti mediapalvelujen sisämarkkinoiden toimintaan. Näin olisi esimerkiksi silloin, kun tällaisiin keskittymiin liittyy yrityskauppoja, joita toiseen jäsenvaltioon sijoittautunut tai rajojen yli toimiva yritys on tehnyt tai joiden kohteena se on ollut, tai kun keskittymän tuloksena mediapalvelujen tarjoajat pystyvät vaikuttamaan merkittävästi yleisen mielipiteen muodostumiseen tietyillä mediamarkkinoilla, mikä voi puolestaan vaikuttaa sisämarkkinoiden yleisöihin. Jos kansallisen tason asianomaiset viranomaiset tai elimet eivät ole arvioineet tai eivät ole voineet arvioida mediamarkkinoiden keskittymän vaikutusta tiedotusvälineiden moniarvoisuuteen ja toimitukselliseen riippumatto-muuteen tai jos kansalliset sääntelyviranomaiset tai -elimet eivät ole kuulleet lautakuntaa mediamarkkinoiden keskittymästä, jonka katsotaan todennäköisesti vaikuttavan mediapalvelujen sisämarkkinoiden toimintaan, lautakunta voi antaa lausunnon omasta aloitteestaan, ja sen olisi annettava lausunto komission pyynnöstä. Komissiolla olisi tässä yhteydessä oltava edelleen mahdollisuus antaa omia lausuntojaan.
- (68) Kansallisten viranomaisten tai elinten ja lautakunnan olisi otettava huomioon tässä asetuksessa säädetty seikat moniarvoisten mediamarkkinoiden varmistamiseksi. Kansallisten viranomaisten tai elinten ja lautakunnan olisi erityisesti tarkasteltava mediamarkkinoiden keskittymien odotettua vaikutusta tiedotusvälineiden moniarvoisuuteen, mukaan lukien erityisesti niiden vaikutus yleisen mielipiteen muodostumiseen, ottaen huomioon verkkoympäristö. Tässä yhteydessä kansallisten viranomaisten tai elinten ja lautakunnan olisi otettava huomioon mediamarkkinoiden keskittymiin osallisten yhteisöjen maantieteellinen kattavuus erityisesti, kun sillä on merkitystä arvioitaessa niiden mahdollista vaikutusta yleisen mielipiteen muodostumiseen suurissa osissa tiettyjä mediamarkkinoita. Saman- aikaisesti niiden olisi otettava huomioon, olisiko tarkasteltavalla markkinalla tai tarkasteltavilla markkinoilla edelleen olemassa muita mediakanavia, jotka tarjoavat erilaista ja vaihtoehtoista sisältöä, jos kyseinen mediamarkkinoiden keskittyminen toteutetaan. Toimituksellista riippumattomuutta koskevia suojatoimia arvioitaessa kansallisten viranomaisten tai elinten ja lautakunnan olisi tarkasteltava mahdollisia riskejä siitä, että tuleva omistaja, johto tai hallintorakenne puuttuu sopimattomasti hankitun tai sulautuman tuloksena syntyvän yhtiön toimituksellisiin päätöksiin. Kansallisten viranomaisten tai elinten ja lautakunnan olisi lisäksi otettava huomioon olemassa olevat tai suunnitellut sisäiset suojatoimet, joilla pyritään säilyttämään eettiset ja ammatilliset normit ja tehtyjen toimituksellisten päätösten riippumattomuus asianomaisissa mediayrityksissä. Arvioidessaan mediamarkkinoiden keskittymien mahdollisia vaikutuksia tiedotusvälineiden moniarvoisuuteen ja toimitukselliseen riippumattomuuteen kansallisten viranomaisten tai elinten ja lautakunnan olisi otettava huomioon kyseisen keskittymän vaikutus keskittymään osallistuvan toimijan tai osallistuvien toimijoiden taloudelliseen kestävytyteen. Niiden olisi myös otettava huomioon se, olisiko keskittymään osallistuva toimija tai osallistuvat toimijat ilman keskittymää taloudellisesti kestäviä siinä mielessä, että ne voisivat keskipitkällä aikavälillä jatkaa taloudellisesti kannattavien, riittävästi resursoitujen ja teknisesti mukautettujen laadukkaiden mediapalvelujen tarjoamista ja kehittämistä markkinoilla. Kansallisten viranomaisten tai elinten ja lautakunnan olisi tarvittaessa otettava huomioon myös sitoumukset, joita osallistuvat osapuolet saattaisivat tehdä varmistaakseen, että asiaankuuluva mediamarkkinoiden

keskittymä takaa tiedotusvälineiden moniarvoisuuden ja toimituksellisen riippumattomuuden. Tarvittaessa kansallisten viranomaisten tai elinten olisi arvioinneissaan ja lautakunnan lausunnoissaan otettava huomioon myös komission vuotuisten oikeusvaltiokertomusten havainnot tiedotusvälineiden moniarvoisuudesta ja vapaudesta.

- (69) Yleisömittaus vaikuttaa suoraan mainonnan, joka on media-alan keskeinen tulonlähde, kohdentamiseen ja hintoihin. Yleisömittaus on ratkaisevan tärkeä väline mediasisällön tulosten arvioimisessa ja yleisön mieltymysten ymmärtämisessä tulevan sisällöntuotannon suunnittelun tukena. Mediamarkkinoiden toimijoiden, erityisesti mediapalvelujen tarjoajien ja mainostajien, olisikin voitava tukeutua objektiivisiin ja vertailukelpoisin yleisötietoihin, joita on tuotettu avoimilla, puolueettomilla ja todennettavissa olevilla yleisömittausratkaisuilla. Yleisömittaus olisi periaatteessa toteutettava laajalti hyväksyttyjen toimialan itsesääntelymekanismien mukaisesti. Tietty mediaekosysteemin uudet toimijat, kuten verkkoalustat, eivät kuitenkaan noudata toimialan normeja tai parhaita käytäntöjä, joista on sovittu toimialan asiaankuuluvien itsesääntelymekanismien kautta, vaan niillä on omat mittauspalvelunsa eivätkä ne aseta saataville tietoja menetelmistään. Tämä voisi johtaa keskenään vertailukelvottomien yleisömittausratkaisujen käyttöön, tiedon epäsymmetriaan mediamarkkinoiden toimijoiden välillä ja markkinoiden mahdolliseen vääristymiseen, mikä heikentäisi mediapalvelujen tarjoajien yhtäläisiä mahdollisuuksia markkinoilla. Näin ollen on tärkeää, että markkinoilla saataville asetetuilla yleisömittausjärjestelmillä ja -menetelmillä varmistetaan avoimuuden, puolueettomuuden, osallistavuuden, oikeasuhteisuuden, syrjimättömyyden, vertailukelpoisuuden ja todennettavuuden asianmukainen taso.
- (70) Merkittävät markkinatoimijat ovat perinteisesti sopineet mittausmenetelmien valikoimasta, jotta yleisömittaukset voidaan suorittaa avoimesti ja luotettavasti ja kehittää puolueettomia ja luotettavia vertailuarvoja, joita käytetään arvioitaessa media- ja mainossisällön tuloksia. Kyseiset mittausmenetelmät on joko sisällytetty asiaankuuluviin toimialan normeihin ja parhaisiin käytäntöihin tai niitä järjestelivät ja koostavat itsesääntelyelimet, kuten toimialan yhteiset komiteat, joita on perustettu useissa jäsenvaltioissa ja joissa kokoontuvat kaikki media- ja mainosalalla toimivat keskeiset sidosryhmät. Jotta voidaan parantaa yleisömittausmenetelmien todennettavuutta, luotettavuutta ja vertailukelpoisuutta erityisesti verkossa, olisi säädettävä avoimuusvelvoitteista sellaisten omien yleisömittausjärjestelmien tarjoajille, jotka eivät noudata asiaankuuluvia toimialan normeja ja parhaita käytäntöjä tai asiaankuuluvissa itsesääntelyelimeissä sovittuja alan vertailuarvoja. Kyseisten velvoitteiden mukaisesti tällaisten toimijoiden olisi pyydettävä ja mahdollisuuksien mukaan toimitettava mainostajille ja mediapalvelujen tarjoajille tai niiden puolesta toimiville osapuolille tietoja yleisömittauksessa käytetyistä menetelmistä. Ilmoitettavat tiedot voisivat koskea esimerkiksi otoskokoa, mitattavien indikaattoreiden määrittelyä, mittareita, mittausmenetelmiä, mittausjaksoa ja mittauksen kattavuutta sekä virhemarginaalia. Jotta varmistetaan kyseisten avoimuusvelvoitteiden riittävä tehokkuus ja lisätään omien yleisömittausjärjestelmien luotettavuutta, menetelmistä ja niiden soveltamisesta olisi tehtävä vuosittain riippumaton tarkastus. Jotta voidaan edistää tasapuolisia toimintaedellytyksiä ja markkinoille annettavien merkityksellisten tietojen selkeyttä ja kilpailullisuutta, on lisäksi olennaisen tärkeää antaa yleisömittausten tulokset saataville. Tästä syystä mediapalvelujen tarjoajien olisi voitava pyytää omien yleisömittausjärjestelmien tarjoajia antamaan tietoja niiden omaa mediasisältöä ja -palveluja koskevista yleisömittaustuloksista. Omien yleisömittausjärjestelmien tarjoajien olisi erityisesti varmistettava, että kyseiset tiedot annetaan toimialalla vakiintuneessa muodossa, että ne sisältävät asiaankuuluvat yhdistämättömät tiedot ja että ne ovat korkealaatuisia ja riittävän yksityiskohtaisia, jotta niitä pyytävät mediapalvelujen tarjoajat voivat arvioida tehokkaasti ja mielekkäällä tavalla, miten suuren yleisön niiden mediasisältö ja -palvelut saavuttavat ja miten hyvin ne toimivat. Omien yleisömittausjärjestelmien avoimuutta ja kilpailullisuutta olisi lisättävä varmistaen kuitenkin samalla, että yleisömittausjärjestelmien tarjoajat voivat vapaasti kehittää omia mittausjärjestelmiään elinkeinovapautta kunnioittaen. Erityisesti tällä asetuksella yleisömittausjärjestelmien tarjoajille asetetut avoimuusvelvoitteet eivät saisi vaikuttaa yleisömittausjärjestelmien tarjoajien liikesalaisuuksien suojaamiseen sellaisena kuin se on määriteltä Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä (EU) 2016/943 ⁽¹⁸⁾. Tällä asetuksella asetetut velvoitteet eivät saisi vaikuttaa asetuksen (EU) 2019/1150 tai Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2022/1925 ⁽¹⁹⁾ nojalla yleisömittausjärjestelmien tarjoajiin sovellettaviin velvoitteisiin, kuten järjestykseen asettamista, oman yrityksen suosimista tai pääsyn tarjoamista suorituskyvyn mittausvälineisiin ja asiaankuuluviin tietoihin koskeviin velvoitteisiin.

⁽¹⁸⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2016/943, annettu 8 päivänä kesäkuuta 2016, julkistamattoman taitotiedon ja liikeitoimintatiedon (liikesalaisuuksien) suojaamisesta laittomalta hankinnalta, käytöltä ja ilmaisemiselta (EUVL L 157, 15.6.2016, s. 1).

⁽¹⁹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2022/1925, annettu 14 päivänä syyskuuta 2022, kilpailullisista ja oikeudenmukaisista markkinoista digitaalialalla ja direktiivien (EU) 2019/1937 ja (EU) 2020/1828 muuttamisesta (digimarkkina-säädös) (EUVL L 265, 12.10.2022, s. 1).

- (71) Käytännössä, jotka joko yleisömittausjärjestelmien tarjoajat tai niitä edustavat organisaatiot tai järjestöt yhdessä mediapalvelujen tarjoajien ja verkkoalustojen tarjoajien sekä niitä edustavien organisaatioiden ja muiden asianmukaisten sidosryhmien kanssa laativat, voisivat edistää tämän asetuksen asianmukaista soveltamista, ja niiden laatimiseen olisi sen vuoksi kannustettava. Media-alalla laajalti tunnustettuja itsesääntelymekanismeja on jo hyödynnetty yleisömittausta koskevien tiukkojen laatuvaatimusten edistämiseksi. Näin varmistetaan mittausten puolueettomuus ja tulosten vertailukelpoisuus. Kyseisten mekanismien jatkokehittäminen voisi olla toimialalle tehokas keino sopia tarvittavista käytännön ratkaisuista sen varmistamiseksi, että yleisömittausjärjestelmät ja niiden menetelmät ovat avoimuuden, puolueettomuuden, osallistavuuden, oikeasuhteisuuden, syrjimättömyyden, vertailukelpoisuuden ja todennettavuuden periaatteiden mukaisia. Tällaisia käytännössä laadittavia laadittavissa voitaisiin kaikkia asiaankuuluvia sidosryhmiä ja erityisesti mediapalvelujen tarjoajia ja verkkoalustojen tarjoajia kuullen ottaa huomioon erityisesti media-alan lisääntyvä digitalisaatio ja tarve tehdä markkinoilla saatavilla olevista erilaisista yleisömittausratkaisuista entistä vertailukelpoisempia. Yleisömittaustulosten vertailukelpoisuus on keskeistä tasapuolisten toimintaedellytysten luomiseksi mediamarkkinoiden toimijoille, sillä sen ansiosta mediapalvelujen tarjoajat ja mainostajat voivat paremmin arvioida tarjontansa, jota käyttäjät kuluttavat yhä enemmän useilla eri laitteilla ja alustoilla, suosiota. Tästä syystä asianomaisia alan toimijoita olisi kannustettava hyödyntämään käytännössä entistä ja muita itsesääntelymekanismeja edistääkseen sellaisten yleisömittausratkaisujen kehittämistä, jotka ovat vertailukelpoisia eri tiedotusvälineiden ja alustojen välillä. Lisäksi tällaisilla käytännössä olisi edistettävä sellaisten ratkaisujen kehittämistä, joilla varmistetaan pienten mediapalvelujen tarjoajien yleisömäärän asianmukainen mittaaminen.
- (72) Valtion mainontaan ja tavara- ja palveluhankintoja koskeviin sopimuksiin osoitetut julkiset varat ovat tärkeä tulonlähde monille mediapalvelujen tarjoajille ja verkkoalustojen tarjoajille, ja ne edistävät niiden taloudellista kestävyyttä. Yhtäläisten mahdollisuuksien takaamiseksi sisämarkkinoilla julkisia varoja olisi myönnettävä syrjimättömällä tavalla kaikille sellaisille mediapalvelujen tarjoajille tai verkkoalustan tarjoajille mistä tahansa jäsenvaltiosta, jotka voivat asianmukaisesti tavoittaa koko asiaankuuluvan kohderyhmän tai osan siitä. Lisäksi valtion mainontaan ja tavara- ja palveluhankintoja koskeviin sopimuksiin osoitetut julkiset varat voisivat altistaa mediapalvelujen tarjoajat ja verkkoalustojen tarjoajat sopimattomalle valtiolliselle vaikutukselle tai puolueellisille intresseille palvelujen tarjoamisen vapauden ja perusoikeuksien kustannuksella. Julkisten varojen läpinäkyvyyden ja puolueellinen jakaminen on näin ollen tehokas keino vaikuttaa mediapalvelujen tarjoajien toimitukselliseen vapauteen, ohjailla mediapalvelujen tarjoajia tai peitetysti tukea tai rahoittaa poliittisesti tällaisia palveluntarjoajia oikeudettoman poliittisen tai kaupallisen edun tai suotuisan uutisoinnin saamiseksi. Valtion mainontaan ja tavara- ja palveluhankintoja koskeviin sopimuksiin osoitettuja julkisia varoja säännellään joiltakin osin hajanaisilla tiedotusvälineillä koskevilla toimenpiteillä ja unionin julkisia hankintoja koskevilla säännöillä, jotka eivät takaa riittävää suojaa varojen etuoikeutettua tai puolueellista jakamista vastaan. Erityisesti on huomattava, että Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviä 2014/24/EU⁽²⁰⁾ ei sovelleta audiovisuaalisiin mediapalveluihin tai radiotoiminnan palveluihin tarkoitettua ohjelmamateriaalin ostoon, kehittämiseen, tuotantoon tai yhteistuotantoon liittyviin julkisiin palveluhankintoihin koskeviin sopimuksiin. Tiedotusvälineisiin sovellettavat valtion mainontaan ja tavara- ja palveluhankintoja koskeviin sopimuksiin osoitettuja julkisia varoja koskevat säännöt, sikäli kun niitä on, vaihtelevat huomattavasti jäsenvaltiosta toiseen. Tämä voisi aiheuttaa tiedon epäsymmetriaa mediamarkkinoiden toimijoille ja haitata mediapalvelujen sisämarkkinoiden rajat ylittävää taloudellista toimintaa. Se voisi ennen kaikkea vääristää kilpailua, vähentää investointeja ja heikentää tasapuolisia toimintaedellytyksiä mediapalvelujen sisämarkkinoilla.
- (73) Jotta voidaan varmistaa vääristymätön kilpailu mediapalvelujen tarjoajien ja verkkoalustojen välillä ja välttää peiteltyjen tukien ja tiedotusvälineisiin kohdistuvan sopimattoman poliittisen vaikuttamisen riski, on tarpeen vahvistaa yhteiset vaatimukset avoimuudesta, objektiivisuudesta, oikeasuhteisuudesta ja syrjimättömyydestä julkisten varojen tai muiden valtion varojen jakamisessa mediapalvelujen tarjoajille ja verkkoalustojen tarjoajille valtion mainontaan tai muiden tavaroiden tai palvelujen kuin valtion mainonnan, esimerkiksi audiovisuaalisten tuotantojen, markkinatietojen ja konsultointi- tai koulutuspalvelujen, ostamiseen niiltä. Tällaisella varojen jakamisella olisi mahdollisuuksien mukaan pyrittävä varmistamaan tiedotusvälineiden moniarvoisuus erityisesti siten, että varoista hyötyvät useat erilaiset mediapalvelujen tarjoajat ja verkkoalustojen tarjoajat. Tässä olisi otettava asianmukaisesti huomioon asiaankuuluvien mediamarkkinoiden kansalliset ja paikalliset erityispiirteet, kansalliset hallintomallit ja toimivallan jako kansallisen, alueellisen ja paikallisen tason välillä jäsenvaltioissa sekä erityisesti myönnettyjen valtion varojen määrä ja asiaankuuluvien mainospalvelujen tai muiden asiaankuuluvien tavaroiden tai palvelujen kuin mainonnan mahdollisten tarjoajien lukumäärä. Tällainen varojen jakaminen ei saisi aiheuttaa perusteetonta ja suhteetonta etua tietyille palveluntarjoajille. Avoimuuden korkean tason varmistamiseksi on tärkeää, että kriteerit ja menettelyt, joiden perusteella valtion mainontaan ja tavara- ja palveluhankintoja koskeviin sopimuksiin tarkoitettut

⁽²⁰⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2014/24/EU, annettu 26 päivänä helmikuuta 2014, julkisista hankinnoista ja direktiivin 2004/18/EY kumoamisesta (EUVL L 94, 28.3.2014, s. 65).

julkiset varat myönnetään mediapalvelujen tarjoajille ja verkkoalustojen tarjoajille, asetetaan etukäteen julkisesti saataville sähköisesti ja käyttäjäystävällisessä muodossa. Valtion mainontaa sekä tavara- ja palveluhankintoja koskevia sopimuksia koskevien yhteisten vaatimusten olisi katettava sekä suoraan että välillisesti, esimerkiksi erikoistuneiden välittäjien, kuten mainostoimistojen ja mainospörssipalvelujen tarjoajien kautta, osoitetut julkiset varat. On myös tarpeen vahvistaa yhteiset vaatimukset, jotka koskevat valtion mainos- ja viestintämenoja ja niiden vastaanottajia koskevien tietojen julkaisemista. On tärkeää, että jäsenvaltiot asettavat tarvittavat valtion mainontaan liittyvät tiedot julkisesti saataville sähköisessä muodossa, joka on helposti katseltavissa, saatavilla ja ladattavissa liikesalaisuutta koskevien unionin ja kansallisten sääntöjen mukaisesti. Jäsenvaltioiden kansallisten sääntelyviranomaisten tai -elinten tai muiden toimivaltaisten riippumattomien viranomaisten tai elinten on myös seurattava mediapalvelujen tarjoajille ja verkkoalustojen tarjoajille suunnattua valtion mainontaan tarkoitettujen julkisten varojen jakamista ja raportoitava siitä. Viranomaisten ja julkisten tahojen olisi kansallisten sääntelyviranomaisten tai -elinten tai muiden toimivaltaisten riippumattomien viranomaisten tai elinten pyynnöstä annettava niille lisätietoja, jotka ovat tarpeen julkaistujen tietojen täydellisyyden ja tällaisten varojen jakamiseen sovellettavien perusteiden ja menettelyjen soveltamisen arvioimiseksi. Tämä asetus ei saisi vaikuttaa julkisia hankintoja ja valtiontukia koskevien unionin sääntöjen soveltamiseen.

- (74) Komission olisi varmistettava, että mediapalvelujen sisämarkkinoiden toimintaan kohdistuvia riskejä seurataan riippumattomasti ja jatkuvasti osana pyrkimyksiä parantaa mediapalvelujen sisämarkkinoiden toimintaa, jäljempänä "seuranta". Seurannalla olisi pyrittävä tuottamaan yksityiskohtaista tietoa ja laadullisia arvioita, myös media-alan markkinoiden keskittymisasteesta kansallisella ja alueellisella tasolla, sekä ulkomaisen tiedonmanipuloinnin ja häirinnän riskeistä. Alaan erikoistuneen akateemisen toimijan olisi toteutettava se riippumattomasti yhteistyössä jäsenvaltioiden tutkijoiden kanssa, ja sen olisi perustuttava luotettavaan keskeisten tulosindikaattoreiden ja metodologisten suojatoimien luetteloon. Komission olisi lautakuntaa kuullen laadittava ja päivitettävä säännöllisesti kyseisiä keskeisiä tulosindikaattoreita ja metodologisia suojatoimia. Koska riskien ja teknologian kehitys on nopeaa mediapalvelujen sisämarkkinoilla, seurannan avulla olisi arvioitava mediapalvelujen sisämarkkinoiden tulevaa taloudellista elinkelpoisuutta, jotta voidaan varoittaa tiedotusvälineiden moniarvoisuuteen ja toimitukselliseen riippumattomuuteen liittyvistä haavoittuvuuksista sekä tukea hallinnon, tiedon laadun ja riskinhallinnan kehittämistä. Seurannan olisi katettava erityisesti rajat ylittävän toiminnan ja investointien taso, sääntely-yhteistyö ja tiedotusvälineiden sääntelyn lähentäminen, mediapalvelujen tarjoamisen esteet, myös digitaalisessa ympäristössä, ja mediapalvelujen tarjoajien asema digitaalisessa ympäristössä sekä taloudellisten resurssien jakamisen avoimuus ja oikeudenmukaisuus mediapalvelujen sisämarkkinoilla. Seurannassa olisi myös tarkasteltava laajempia suuntauksia mediapalvelujen sisämarkkinoilla ja kansallisilla mediamarkkinoilla sekä mediapalvelujen tarjoajiin vaikuttavaa kansallista lainsäädäntöä. Lisäksi seurannassa olisi esitettävä yleiskatsaus toimenpiteistä, joita mediapalvelujen tarjoajat ovat toteuttaneet varmistaakseen toimituksellisten päätösten riippumattomuuden, mukaan lukien suosituksessa (EU) 2022/1634 ehdotetut päätökset, ja analyysi niiden mahdollisuuksista vähentää mediapalvelujen sisämarkkinoiden toimintaan kohdistuvia riskejä. Seurannan korkean laadun varmistamiseksi lautakunnan olisi osallistuttava seurantaan asianmukaisesti, koska se kokoaa yhteen tahoja, joilla on mediamarkkinoiden erityisasiantuntemusta. Lisäksi seurannassa olisi tarvittaessa otettava huomioon journalismin suojelua ja toimittajien turvallisuutta edistävän Euroopan neuvoston foorumin sekä tiedotusvälineiden vapautta koskevan nopean toiminnan hankkeen (Media Freedom Rapid Response -hanke) havainnot, koska ne ovat tehokkaita toimittajiin ja mediapalvelujen tarjoajiin kohdistuvien ja myös mahdollisesti mediapalvelujen sisämarkkinoihin vaikuttavien riskien tai uhkien tunnistamisessa.
- (75) On muistettava, että komissiolla on velvollisuus valvoa tämän asetuksen soveltamista Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 17 artiklan mukaisen vastuunsa mukaisesti. Tältä osin komissio totesi 19 päivänä tammikuuta 2017 antamassaan tiedonannossa "EU:n lainsäädäntö: parempiin tuloksiin soveltamista parantamalla", että on tärkeää, että se kohdentaa täytäntöönpanoon liittyvät toimensa ensisijaisesti unionin oikeuden merkittävimpiin rikkomistapauksiin, jotka vaikuttavat kansalaisten ja yritysten etuihin.
- (76) Jäsenvaltiot eivät voi riittävällä tavalla saavuttaa tämän asetuksen tavoitetta eli varmistaa mediapalvelujen sisämarkkinoiden moitteetonta toimintaa, koska niillä ei voi olla tai ei ehkä ole kannustimia varmistaa yksin riittävää yhdenmukaistamista ja yhteistyötä, vaan se voidaan mediasisällön yhä digitaalisemman ja enenevässä määrin rajat ylittävän tuotannon, jakelun ja kulutuksen sekä mediapalvelujen ainutlaatuisen roolin vuoksi saavuttaa paremmin unionin tasolla. Sen vuoksi unioni voi toteuttaa toimenpiteitä Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 5 artiklassa vahvistetun toissijaisuusperiaatteen mukaisesti. Mainitussa artiklassa vahvistetun suhteellisuusperiaatteen mukaisesti tässä asetuksessa ei ylitetä sitä, mikä on tarpeen kyseisen tavoitteen saavuttamiseksi.

- (77) Tässä asetuksessa kunnioitetaan perusoikeuksia ja noudatetaan perusoikeuskirjassa tunnustettuja periaatteita ja erityisesti sen 7, 8, 11, 16, 47, 50 ja 52 artiklaa. Näin ollen tätä asetusta olisi tulkittava ja sovellettava kyseisiä oikeuksia ja periaatteita asianmukaisesti kunnioittaen. Mitään tässä asetuksessa ei olisi tulkittava siten, että sillä puututtaisiin perusoikeuskirjan mukaisessa kansallisessa perustuslaissa vahvistettuihin tiedonvälityksen vapauteen, toimitukselliseen vapauteen tai lehdistönvapauteen tai kannustettaisiin jäsenvaltioita ottamaan käyttöön lehtijulkaisujen toimituksellista sisältöä koskevia vaatimuksia.
- (78) Euroopan tietosuojavaltuutettua on kuultu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2018/1725 ⁽²¹⁾ 42 artiklan 1 kohdan mukaisesti, ja hän on antanut lausunnon 11 päivänä marraskuuta 2022 ⁽²²⁾,

OVAT HYVÄKSYNEET TÄMÄN ASETUKSEN:

I LUKU

YLEISET SÄÄNNÖKSET

1 artikla

Kohde ja soveltamisala

1. Tässä asetuksessa vahvistetaan mediapalvelujen sisämarkkinoiden moitteetonta toimintaa koskevat yhteiset säännöt ja tällä asetuksella perustetaan eurooppalainen mediapalvelulautakunta, samalla kun turvataan mediapalvelujen riippumattomuus ja moniarvoisuus.
2. Tämä asetukset ei vaikuta sääntöihin, jotka on vahvistettu seuraavissa säädöksissä:
 - a) direktiivi 2000/31/EY;
 - b) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2019/790 ⁽²³⁾;
 - c) asetukset (EU) 2019/1150;
 - d) asetukset (EU) 2022/2065;
 - e) asetukset (EU) 2022/1925;
 - f) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU) 2024/900 ⁽²⁴⁾;
 - g) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU) 2016/679 ⁽²⁵⁾.
3. Tämä asetukset ei vaikuta jäsenvaltioiden mahdollisuuteen hyväksyä yksityiskohtaisempia tai tiukempia sääntöjä II luvun, III luvun 5 jakson ja 25 artiklan kattamilla aloilla edellyttäen, että kyseisillä säännöillä varmistetaan tiedotusvälineiden moniarvoisuuden ja toimituksellisen riippumattomuuden suojelun korkeampi taso tämän asetuksen mukaisesti ja että ne ovat unionin oikeuden mukaisia.

2 artikla

Määritelmät

Tässä asetuksessa tarkoitetaan:

- 1) ”mediapalvelulla” Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 56 ja 57 artiklan mukaista palvelua, kun palvelun tai siitä erotettavissa olevan osan pääasiallisena tarkoituksena on tarjota yleisölle millä tahansa tavalla ohjelmia tai lehtijulkaisuja tiedonvälitys-, viihdytys- tai valistustarkoituksessa siten, että toimituksellinen vastuu niistä kuuluu mediapalvelujen tarjoajalle;

⁽²¹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU) 2018/1725, annettu 23 päivänä lokakuuta 2018, luonnollisten henkilöiden suojelusta unionin toimielinten, elinten ja laitosten suorittamassa henkilötietojen käsittelyssä ja näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta sekä asetuksen (EY) N:o 45/2001 ja päätöksen N:o 1247/2002/EY kumoamisesta (EUVL L 295, 21.11.2018, s. 39).

⁽²²⁾ EUVL C 487, 22.12.2022, s. 9.

⁽²³⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2019/790, annettu 17 päivänä huhtikuuta 2019, tekijänoikeudesta ja lähioikeuksista digitaalisilla sisämarkkinoilla ja direktiivien 96/9/EY ja 2001/29/EY muuttamisesta (EUVL L 130, 17.5.2019, s. 92).

⁽²⁴⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU) 2024/900, annettu 13 päivänä maaliskuuta 2024, poliittisen mainonnan avoimuudesta ja kohdentamisesta (EUVL L, 2024/900, 20.3.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/900/oj>).

⁽²⁵⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU) 2016/679, annettu 27 päivänä huhtikuuta 2016, luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta (yleinen tietosuojasäädös) (EUVL L 119, 4.5.2016, s. 1).

- 2) "mediapalvelujen tarjoajalla" luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, jonka ammattitoimintana on mediapalvelujen tarjoaminen ja jolla on toimituksellinen vastuu mediapalvelun sisällön valinnasta ja joka päättää sen järjestämistavan;
- 3) "julkisen palvelun medialla" mediapalvelujen tarjoajaa, jolle on kansallisen lainsäädännön nojalla annettu julkisen palvelun tehtävä ja joka saa kansallista julkista rahoitusta tällaisen tehtävän suorittamiseen;
- 4) "ohjelmalla" liikkuvien kuvien tai äänten sarjaa, joka muodostaa pituudestaan riippumatta yhden yksittäisen osan mediapalvelujen tarjoajan laatimassa ohjelma-aikataulussa tai ohjelmaluettelossa;
- 5) "lehtijulkaisulla" direktiivin (EU) 2019/790 2 artiklan 4 alakohdassa määriteltyä lehtijulkaisua;
- 6) "audiovisuaalisella mediapalvelulla" direktiivin 2010/13/EU 1 artiklan 1 kohdan a alakohdassa määriteltyä audiovisuaalista mediapalvelua;
- 7) "toimituksellisella päätöksellä" päätöstä, joka tehdään säännöllisesti toimituksellisen vastuun noudattamiseksi ja joka liittyy mediapalvelujen tarjoajan päivittäiseen toimintaan;
- 8) "toimituksellisella vastuulla" ohjelmien tai lehtijulkaisujen valinnan ja niiden organisoinnin tosiasiallista valvontaa mediapalvelujen tarjoamista varten riippumatta siitä, onko taho vastuussa tarjotusta palvelusta kansallisen lainsäädännön nojalla;
- 9) "verkkoalustalla" asetuksen (EU) 2022/2065 3 artiklan i alakohdassa määriteltyä verkkoalustaa;
- 10) "erittäin suuren verkkoalustan tarjoajalla" sellaisen verkkoalustan tarjoajaa, joka on nimetty erittäin suureksi verkkoalustaksi asetuksen (EU) 2022/2065 33 artiklan 4 kohdan mukaisesti;
- 11) "videonjakoalustapalvelulla" direktiivin 2010/13/EU 1 artiklan 1 kohdan aa alakohdassa määriteltyä videonjakoalustapalvelua;
- 12) "videonjakoalustan tarjoajalla" direktiivin 2010/13/EU 1 artiklan 1 kohdan da alakohdassa määriteltyä videonjakoalustan tarjoajaa;
- 13) "kansallisella sääntelyviranomaisella tai -elimellä" mitä tahansa jäsenvaltion direktiivin 2010/13/EU 30 artiklan mukaisesti nimeämää viranomaista tai elintä;
- 14) "käyttöliittymällä" palvelua, joka ohjaa tai hallinnoi pääsyä ohjelmia tarjoaviin mediapalveluihin sekä niiden käyttöä ja jonka avulla käyttäjät voivat valita mediapalveluja tai sisältöjä;
- 15) "mediamarkkinoiden keskittymällä" asetuksen (EY) N:o 139/2004 3 artiklassa määriteltyä keskittymää, johon osallistuu vähintään yksi mediapalvelujen tarjoaja tai yksi mediasisältöön pääsyn tarjoava verkkoalusta;
- 16) "yleisömittauksella" mediapalvelujen käyttäjien tai verkkoalustojen sisällön käyttäjien lukumäärää ja ominaisuuksia koskevien tietojen keräämistä, tulkintaa tai muuta käsittelyä mainonnan kohdentamista, hinnoittelua, hankintoja tai myyntiä taikka sisällön suunnittelua tai jakelua koskevia päätöksiä varten;
- 17) "omalla yleisömittauksella" yleisömittausta, jossa ei noudateta itsesääntelymekanismien avulla sovittuja toimialan standardeja ja parhaita käytäntöjä;
- 18) "viranomaisella tai julkisella taholla" kansallista tai valtiotasoa alemmaa hallitusta, sääntelyviranomaista tai -elintä taikka kansallisen tai valtiotasoa alempien hallitusten suorassa tai välillisessä määräysvallassa olevaa yhteisöä;
- 19) "valtion mainonnalla" omaa toimintaa edistävien tai muiden mainosviestien taikka yleisten tiedonantojen tai informaatiokampanjoiden sijoittamista, edistämistä, julkaisemista tai levittämistä missä tahansa mediapalvelussa taikka millä tahansa verkkoalustalla tavallisesti maksua tai muuta vastiketta vastaan, viranomaisen tai julkisen tahon toimesta, niille tai niiden lukuun;
- 20) "teknisellä tarkkailuohjelmistolla" tuotteita, joissa on erityisesti muiden digitaalisia elementtejä sisältävien tuotteiden haavoittuvuuksien hyödyntämiseen suunniteltuja digitaalisia elementtejä ja jotka mahdollistavat luonnollisten henkilöiden tai oikeushenkilöiden tarkkailun seuraamalla, poimimalla, keräämällä tai analysoimalla tietoja tällaisista tuotteista tai tällaisia tuotteita käyttäviltä luonnollisilta henkilöiltä tai oikeushenkilöiltä myös valikoimattomasti;
- 21) "medialukutaidolla" taitoja, tietämystä ja ymmärrystä, joiden avulla kansalaiset voivat käyttää tiedotusvälineitä tehokkaasti ja turvallisesti ja jotka eivät rajoitu työkalujen ja teknologian tuntemukseen, vaan joiden tavoitteena on antaa kansalaisille kriittisen ajattelun taito, jota tarvitaan harkinnan käyttämiseen, monimutkaisten tosiasioiden analysoimiseen ja mielipiteiden ja tosiasioiden välisen eron tunnistamiseen.

II LUKU

MEDIAPALVELUJEN TARJOAJIEN JA MEDIAPALVELUJEN VASTAANOTTAJIEN OIKEUDET JA VELVOLLISUUDET

3 artikla

Mediapalvelujen vastaanottajien oikeudet

Jäsenvaltioiden on kunnioitettava mediapalvelujen vastaanottajien oikeutta päästä moniarvoiseen toimituksellisesti riippumattomaan mediasisältöön ja varmistettava, että tämän asetuksen mukaiset puite-edellytykset ovat olemassa kyseisen oikeuden turvaamiseksi, jotta edistetään vapaata ja demokraattista keskustelua.

4 artikla

Mediapalvelujen tarjoajien oikeudet

1. Mediapalvelujen tarjoajilla on oikeus harjoittaa taloudellista toimintaansa sisämarkkinoilla ilman muita kuin unionin oikeuden nojalla sallittuja rajoituksia.

2. Jäsenvaltioiden on kunnioitettava mediapalvelujen tarjoajien tosiasiallista toimituksellista vapautta ja riippumattomuutta niiden harjoittaessa ammattiaan. Jäsenvaltiot tai niiden kansalliset sääntelyviranomaiset ja -elimet eivät saa puuttua mediapalvelujen tarjoajien toimituksellisiin käytäntöihin ja toimituksellisiin päätöksiin tai yrittää vaikuttaa niihin.

3. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että journalistien lähteitä ja luottamuksellista viestintää suojellaan tehokkaasti. Jäsenvaltiot eivät saa toteuttaa mitään seuraavista toimenpiteistä:

- a) velvoittaa mediapalvelujen tarjoajia tai niiden toimituksellista henkilöstöä paljastamaan tietoja, jotka liittyvät journalistisiin lähteisiin tai luottamukselliseen viestintään tai joiden perusteella journalistisia lähteitä tai luottamuksellista viestintää on mahdollista tunnistaa, tai velvoittaa henkilöitä, joilla on säännöllinen tai ammatillinen suhde mediapalvelujen tarjoajaan tai sen toimitukselliseen henkilöstöön ja sitä kautta mahdollisesti hallussaan tällaisia tietoja, paljastamaan ne;
- b) pidättää, rangaista, pysäyttää tai tutkia mediapalvelujen tarjoajia tai niiden toimituksellista henkilöstöä taikka valvoa heitä tai heidän yritys- ja yksityistilojaan tai kohdistaa heihin etsintä- ja takavarikkotoimia sellaisten tietojen saamiseksi, jotka liittyvät journalistisiin lähteisiin tai luottamukselliseen viestintään tai joiden perusteella journalistisia lähteitä tai luottamuksellista viestintää on mahdollista tunnistaa, tai pidättää, rangaista, pysäyttää tai tutkia muita henkilöitä, joilla on säännöllinen tai ammatillinen suhde mediapalvelujen tarjoajiin tai niiden toimitukselliseen henkilöstöön ja sitä kautta mahdollisesti hallussaan tällaisia tietoja, taikka valvoa heitä tai heidän yritys- ja yksityistilojaan tai kohdistaa heihin etsintä- ja takavarikkotoimia tällaisten tietojen saamiseksi;
- c) käyttää teknisiä tarkkailuohjelmistoja mediapalvelujen tarjoajien, niiden toimituksellisen henkilöstön tai muiden henkilöiden, joilla on säännöllinen tai ammatillinen suhde mediapalvelujen tarjoajiin tai niiden toimitukselliseen henkilöstöön ja sitä kautta mahdollisesti hallussaan tietoja, joiden perusteella journalistisia lähteitä tai luottamuksellista viestintää on mahdollista tunnistaa, käyttämiin materiaaleihin, digitaalisiin laitteisiin, koneisiin tai välineisiin.

4. Poiketen siitä, mitä tämän artiklan 3 kohdan a ja b alakohdassa säädetään, jäsenvaltiot voivat toteuttaa niissä tarkoitetun toimenpiteen edellyttäen, että

- a) toimenpiteestä säädetään unionin oikeudessa tai kansallisessa lainsäädännössä;
- b) toimenpide on perusoikeuskirjan 52 artiklan 1 kohdan ja muun unionin oikeuden mukainen;
- c) toimenpide on tapauskohtaisesti perusteltu yleiseen etuun liittyvästä pakottavasta syystä ja se on oikeasuhteinen; ja
- d) toimenpide edellyttää oikeusviranomaisen tai riippumattoman ja puolueettoman päätöksentekoviranomaisen ennakkolupaa tai asianmukaisesti perustelluissa poikkeuksellisissa ja kiireellisissä tapauksissa kyseessä oleva viranomainen antaa luvan jälkikäteen ilman aiheutonta viivytystä.

5. Poiketen siitä, mitä 3 kohdan c alakohdassa säädetään, jäsenvaltiot voivat ottaa käyttöön teknisiä tarkkailuohjelmistoja edellyttäen, että käyttöönotto

- a) täyttää 4 kohdassa luetellut edellytykset; ja
- b) toteutetaan jonkin 3 kohdan c alakohdassa tarkoitetun henkilön tutkinnan yhteydessä
 - i) puitepäätöksen 2002/584/YOS 2 artiklan 2 kohdassa lueteltujen sellaisten rikosten osalta, joista kyseisessä jäsenvaltiossa voi seurata vapaudenmenetyksen käsittävä rangaistus tai turvaamistoimenpide, jonka enimmäisaika on vähintään kolme vuotta; tai

- ii) muiden sellaisten vakavien rikosten osalta, joista kyseisessä jäsenvaltiossa voi seurata vapaudenmenetyksen käsittävä rangaistus tai turvaamistoimenpide, jonka enimmäisaika on vähintään viisi vuotta, sellaisina kuin ne määritellään asianomaisen jäsenvaltion lainsäädännössä.

Jäsenvaltiot eivät saa toteuttaa 3 kohdan c alakohdassa tarkoitettua toimenpidettä, jos kyseisen kohdan a tai b alakohdassa tarkoitettu toimenpide olisi asianmukainen ja riittävä haluttujen tietojen saamiseksi.

6. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että oikeusviranomainen tai riippumaton ja puolueeton päätöksentekoviranomainen tarkastelee säännöllisesti 3 kohdan b alakohdassa tarkoitettuja valvontatoimenpiteitä ja kyseisen kohdan c alakohdassa tarkoitettujen teknisten tarkkailuohjelmistojen käyttöä sen arvioimiseksi, täyttyvätkö niiden käytön oikeuttavat edellytykset edelleen.

7. Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviä (EU) 2016/680 ⁽²⁶⁾, mukaan lukien siinä säädetyt suojatoimet, kuten rekisteröidyn tiedonsaantioikeus ja pääsy käsiteltävänä oleviin henkilötietoihin, sovelletaan kaikkeen henkilötietojen käsittelyyn, joka tapahtuu tämän artiklan 3 kohdan b alakohdassa tarkoitettujen valvontatoimenpiteiden käytön tai kyseisen kohdan c alakohdassa tarkoitettujen teknisten tarkkailuohjelmistojen käytön yhteydessä.

8. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että mediapalvelujen tarjoajilla, niiden toimituksellisella henkilöstöllä tai muilla henkilöillä, joilla on säännöllinen tai ammatillinen suhde mediapalvelujen tarjoajiin tai niiden toimitukselliseen henkilöstöön ja sitä kautta mahdollisesti hallussaan tietoja, joiden perusteella journalistisia lähteitä tai luottamuksellista viestintää on mahdollista tunnistaa, on perusoikeuskirjan 47 artiklan mukaisesti oikeus tehokkaaseen oikeussuojaan tapauksissa, jotka koskevat tämän artiklan 3–7 kohdan rikkomista.

Jäsenvaltioiden on annettava riippumattomalle viranomaiselle tai elimelle, jolla on asiaankuuluvaa asiantuntemusta, tehtäväksi avustaa ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettuja henkilöitä tämän oikeuden käyttämisessä. Jos tällaista viranomaista tai elintä ei ole, kyseiset henkilöt voivat pyytää apua itsesääntelyelimeltä tai -mekanismilta.

9. Jäsenvaltioille Euroopan unionista tehdyssä sopimuksessa ja Euroopan unionin toiminnasta tehdyssä sopimuksessa määrättyjä velvollisuuksia kunnioitetaan.

5 artikla

Julkisen palvelun medioiden riippumatonta toimintaa koskevat suojatoimet

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että julkisen palvelun mediat ovat toimituksellisesti ja toiminnallisesti riippumattomia ja tarjoavat kansallisella tasolla pöytäkirjan N:o 29 mukaisesti määritellyn julkisen palvelun tehtävänsä mukaisesti yleisöilleen monipuolisia tietoja ja mielipiteitä puolueettomalla tavalla.

2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että julkisen palvelun medioiden johtajien tai johtokunnan jäsenten nimittämis- ja erottamismenettelyillä pyritään takaamaan julkisen palvelun medioiden riippumattomuus.

Julkisen palvelun medioiden johtajat ja johtokunnan jäsenet on nimitettävä läpinäkyvien, avointen, tehokkaiden ja syrjimättömien menettelyiden perusteella ja kansallisella tasolla etukäteen vahvistetuin avoimin, puolueettomin, syrjimättömin ja oikeasuhteisin perustein. Heidän toimikautensa keston on oltava riittävän pitkä julkisen palvelun medioiden tehokkaan riippumattomuuden varmistamiseksi.

Päätökset julkisen palvelun medioiden johtajien tai johtokunnan jäsenten erottamisesta ennen heidän toimikautensa päättymistä on perusteltava asianmukaisesti, ja tällaiset päätökset voidaan tehdä vain poikkeustapauksissa, jos he eivät enää täytä tehtävänsä hoitamisen edellyttämiä edellytyksiä kansallisella tasolla etukäteen vahvistettujen perusteiden mukaisesti, niistä on ilmoitettava etukäteen asianomaisille henkilöille ja päätökset on voitava saattaa tuomioistuimen käsiteltäväksi.

3. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että julkisen palvelun medioiden rahoitusmenettelyt perustuvat avoimiin ja puolueettomiin kriteereihin, jotka vahvistetaan etukäteen. Kyseisillä rahoitusmenettelyillä on taattava, että julkisen palvelun medioilla on riittävät, kestävät ja ennakoitavissa olevat taloudelliset resurssit, jotta ne voivat täyttää julkisen palvelun tehtävänsä sekä kehittyä tässä tehtävässään. Kyseisten taloudellisten resurssien on turvattava julkisen palvelun medioiden toimituksellinen riippumattomuus.

⁽²⁶⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2016/680, annettu 27 päivänä huhtikuuta 2016, luonnollisten henkilöiden suojelusta toimivaltaisten viranomaisten suorittamassa henkilötietojen käsittelyssä rikosten ennalta estämistä, tutkimista, paljastamista tai rikoksiin liittyviä syytetoimia tai rikosoikeudellisten seuraamusten täytäntöönpanoa varten sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja neuvoston puitepäättöksen 2008/977/YOS kumoamisesta (EUVL L 119, 4.5.2016, s. 89).

4. Jäsenvaltioiden on nimettävä 1, 2 ja 3 kohdan soveltamisen seuranta varten yksi tai useampi riippumaton viranomainen tai elin tai otettava käyttöön mekanismeja, joihin hallituksilla ei ole poliittista vaikutusvaltaa. Kyseisen seurannan tulokset julkistetaan.

6 artikla

Mediapalvelujen tarjoajien velvollisuudet

1. Mediapalvelujen tarjoajien on asetettava seuraavat ajantasaiset tiedot helposti ja suoraan palvelujensa vastaanottajien saataville:

- a) niiden virallinen nimi tai viralliset nimet ja yhteystiedot;
- b) niiden sellaisen yhden tai useamman suoran tai välillisen omistajan nimi tai nimet, jonka omistusosuus antaa sille tai niille oikeuden vaikuttaa mediapalvelujen tarjoajan toimintaan ja strategiseen päätöksentekoon, mukaan lukien valtion tai viranomaisen tai julkisen tahon suora tai välillinen omistus;
- c) direktiivin (EU) 2015/849 3 artiklan 6 alakohdassa määritellyn yhden tai useamman tosiasiallisen omistajan ja edunsaajan nimi tai nimet;
- d) niille jaettujen valtion mainontaan tarkoitettujen julkisten varojen vuotuinen kokonaismäärä ja kolmansien maiden viranomaisilta tai julkisilta tahoilta saatujen mainostulojen vuotuinen kokonaismäärä.

2. Jäsenvaltioiden on annettava kansallisten sääntelyviranomaisten tai -elinten tai muiden toimivaltaisten viranomaisten tai elinten tehtäväksi kehittää tiedotusvälineiden omistussuhteita koskevia kansallisia tietokantoja, jotka sisältävät 1 kohdassa tarkoitettut tiedot.

3. Uutis- ja ajankohtaissisältöä tarjoavien mediapalvelujen tarjoajien on toteutettava asianmukaisesti katsomansa toimenpiteet toimituksellisten päätösten riippumattomuuden takaamiseksi, sanotun kuitenkin rajoittamatta perusoikeus-kirjan mukaisen kansallisen perustuslain soveltamista. Tällaisilla toimenpiteillä on pyrittävä erityisesti

- a) takaamaan, että toimitukselliset päätökset voidaan tehdä vapaasti asianomaisen mediapalvelujen tarjoajan vakiintuneen toimituksellisen linjan mukaisesti; ja
- b) varmistamaan, että uutisten ja ajankohtaissisällön tarjontaan mahdollisesti vaikuttavista todellisista tai mahdollisista eturistiriidoista ilmoitetaan.

III LUKU

SÄÄNTELY-YHTEISTYÖN PUITTEET JA HYVIN TOIMIVAT MEDIAPALVELUJEN SISÄMARKKINAT

1 JAKSO

Riippumattomat mediaviranomaiset

7 artikla

Kansalliset sääntelyviranomaiset tai -elimet

1. Kansallisten sääntelyviranomaisten tai -elinten on varmistettava, että tätä lukua sovelletaan, tarvittaessa kuulemalla muita asiaankuuluvia viranomaisia tai elimiä tai tapauksen mukaan jäsenvaltioidensa itsesääntelyelimiä tai niiden kanssa koordinoiden.

2. Kansallisiin sääntelyviranomaisiin tai -elimiin sovelletaan direktiivin 2010/13/EU 30 artiklassa säädettyjä vaatimuksia niille tällä asetuksella annettujen tehtävien hoitamisessa.

3. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että kansallisilla sääntelyviranomaisilla tai -elimillä on riittävät taloudelliset resurssit, henkilöresurssit ja tekniset resurssit tämän asetuksen mukaisten tehtäviensä suorittamiseen.

4. Jos se on tarpeen niiden tämän asetuksen mukaisten tehtävien suorittamiseksi, jäsenvaltioiden on varmistettava, että kansallisilla sääntelyviranomaisilla tai -elimillä on valtuudet pyytää seuraavia henkilöitä toimittamaan kohtuullisen ajan kuluessa tiedot, jotka ovat oikeasuhteisia ja tarpeellisia tämän luvun mukaisten tehtävien suorittamiseksi:

- a) luonnolliset henkilöt tai oikeushenkilöt, joihin sovelletaan tätä lukua; ja
- b) muut luonnolliset henkilöt tai oikeushenkilöt, joilla voi elinkeino-, liike- tai ammattitoimintaansa liittyvistä syistä kohtuudella odottaa olevan hallussaan tällaisia tietoja.

2 JAKSO

Eurooppalainen mediapalvelulautakunta

8 artikla

Eurooppalainen mediapalvelulautakunta

1. Perustetaan eurooppalainen mediapalvelulautakunta, jäljempänä "lautakunta".
2. Lautakunta korvaa direktiivin 2010/13/EU 30 b artiklalla perustetun audiovisuaalisten mediapalvelujen eurooppalaisten sääntelyviranomaisten ryhmän (ERGA) ja toimii sen seuraajana.

9 artikla

Lautakunnan riippumattomuus

Lautakunnan on hoidettava tehtäviään ja käytettävä valtuuksiaan täysin riippumattomasti. Erityisesti lautakunta ei saa tehtäviään hoitaessaan tai valtuuksiaan käyttäessään pyytää eikä ottaa vastaan ohjeita miltään hallitukselta, toimielimeltä, henkilöltä tai elimeltä. Tämä ei vaikuta komission tai kansallisten sääntelyviranomaisten tai -elinten tämän asetuksen mukaiseen toimivaltaan.

10 artikla

Lautakunnan rakenne

1. Lautakunta koostuu kansallisten sääntelyviranomaisten tai -elinten edustajista.
2. Jokaisella lautakunnan jäsenellä on yksi ääni.
3. Lautakunta tekee päätöksensä äänivaltaisten jäsentensä kahden kolmasosan enemmistöllä.
4. Jos jäsenvaltiossa on useampi kuin yksi kansallinen sääntelyviranomainen tai -elin, kyseisten kansallisten sääntelyviranomaisten tai -elinten on tarvittaessa tehtävä yhteistyötä ja nimettävä yhteinen edustaja. Yhteinen edustaja käyttää äänioikeutta.
5. Lautakunta valitsee jäsentensä keskuudesta puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan. Puheenjohtajan toimikausi on yksi vuosi, ja se voidaan uusia kerran. Lautakunnalla on mahdollisuus perustaa ohjausryhmä. Lautakuntaa edustaa sen puheenjohtaja.
6. Komissio nimeää lautakuntaan edustajan. Komission edustaja osallistuu kaikkiin lautakunnan keskusteluihin ilman äänioikeutta. Lautakunnan puheenjohtaja tiedottaa komissiolle lautakunnan toimista.
7. Lautakunta voi kutsua asiantuntijoita ja komission suostumuksella pysyviä tarkkailijoita kokouksiinsa.
8. Lautakunta vahvistaa oman työjärjestyksensä komissiota kuullen. Työjärjestykseen on sisällyttävä lautakunnan jäsenten eturistiriitojen ehkäisemistä ja hallintaa koskevat järjestelyt.

11 artikla

Lautakunnan sihteeristö

1. Lautakuntaa avustaa sihteeristö. Komissio antaa sihteeristön lautakunnan käyttöön ottaen huomioon lautakunnan ilmoittamat tarpeet. Sihteeristöllä on oltava riittävät resurssit tehtäviensä hoitamiseksi.
2. Sihteeristön päätehtävänä on osallistua lautakunnan tässä asetuksessa ja direktiivissä 2010/13/EU säädettyjen tehtävien itsenäiseen hoitamiseen. Sihteeristö noudattaa tämän asetuksen mukaisten tehtäviensä hoitamisessa ainoastaan lautakunnan ohjeita.
3. Sihteeristö antaa hallinnollista ja organisatorista tukea lautakunnalle sen toimintaan liittyen. Lisäksi sihteeristö avustaa lautakuntaa sisällöllisesti sen tehtävien suorittamisessa.

12 artikla

Kuulemismekanismi

1. Kun lautakunta käsittelee muita kuin audiovisuaalista media-alaa koskevia asioita, se kuulee unionin tai kansallisella tasolla toimivia asiaankuuluvien media-alojen edustajia.

2. Lautakunta vahvistaa työjärjestyksessään järjestelyt 1 kohdassa tarkoitettujen kuulemisten toteuttamiseksi. Tällaisilla järjestelyillä on varmistettava, että tarvittaessa voidaan kuulla useita edustajia.
3. Lautakunnan on mahdollisuuksien mukaan julkaistava 1 kohdassa tarkoitettujen kuulemisten tulokset.

13 artikla

Lautakunnan tehtävät

1. Lautakunta neuvoo ja tukee komissiota lautakunnan toimivaltaan kuuluvissa mediapalveluihin liittyvissä kysymyksissä sekä edistää tämän luvun johdonmukaista ja tehokasta soveltamista ja direktiivin 2010/13/EU täytäntöönpanoa kaikkialla unionissa, sanotun kuitenkin rajoittamatta perussopimuksissa komissiolle annettua toimivaltaa. Tämän vuoksi lautakunta
 - a) tarjoaa komissiolle teknistä tukea sen pyrkiessä varmistamaan tämän luvun johdonmukaisen ja tehokkaan soveltamisen ja direktiivin 2010/13/EU täytäntöönpanon kaikissa jäsenvaltioissa, sanotun kuitenkin rajoittamatta kansallisten sääntelyviranomaisten tai -elinten tehtäviä;
 - b) edistää kansallisten sääntelyviranomaisten tai -elinten välistä yhteistyötä ja tehokasta tietojen, kokemusten ja parhaiden käytäntöjen vaihtoa mediapalveluihin sovellettavien unionin ja kansallisten sääntöjen soveltamisesta, mukaan lukien tämä asetus ja direktiivi 2010/13/EU, erityisesti mainitun direktiivin 3, 4 ja 7 artiklan osalta;
 - c) antaa komission pyynnöstä lausuntoja teknisistä ja tosiasiallisista seikoista, jotka liittyvät direktiivin 2010/13/EU 2 artiklan 5 c kohtaan, 3 artiklan 2 ja 3 kohtaan, 4 artiklan 4 kohdan c alakohtaan ja 28 a artiklan 7 kohtaan;
 - d) antaa komissiota kuullen lausuntoja seuraavista aiheista:
 - i) tämän asetuksen 14 artiklan 5 kohdan mukaiset pyynnöt kansallisten sääntelyviranomaisten tai -elinten välisestä yhteistyöstä;
 - ii) täytäntöönpanotoimenpiteitä koskevat pyynnöt, jos pyynnön esittävän viranomaisen tai elimen ja pyynnön vastaanottavan viranomaisen tai elimen välillä on erimielisyyttä, mukaan lukien suositellut toimet, tämän asetuksen 15 artiklan 3 kohdan mukaisesti;
 - iii) unionin ulkopuolelta tulevia mediapalveluja koskevat, tämän asetuksen 17 artiklan 2 kohdan mukaiset kansalliset toimenpiteet;
 - e) antaa sellaisen mediapalvelujen tarjoajan pyynnöstä, jonka kanssa erittäin suuren verkkoalustan tarjoaja on käynyt tämän asetuksen 18 artiklan 6 kohdassa tarkoitettua vuoropuhelua, lausuntoja tällaisen vuoropuhelun tuloksista;
 - f) antaa omasta aloitteestaan, komission pyynnöstä tai sellaisen mediapalvelujen tarjoajan, johon asia vaikuttaa yksilöllisesti ja suoraan, asianmukaisesti perustellusta pyynnöstä lausuntoja sääntely- tai hallinnollisista toimenpiteistä, jotka todennäköisesti vaikuttavat merkittävästi mediapalvelujen tarjoajien toimintaan mediapalvelujen sisämarkkinoilla, tämän asetuksen 21 artiklan 4 kohdan mukaisesti;
 - g) antaa lausuntoja tämän asetuksen 22 artiklan 5 kohdan mukaisista kansallisten sääntelyviranomaisten tai -elinten arviointi- tai lausuntoluonnoksista;
 - h) antaa omasta aloitteestaan tai komission pyynnöstä lausuntoja tämän asetuksen 23 artiklan 1 kohdan mukaisista mediamarkkinoiden keskittymistä, jotka todennäköisesti vaikuttavat mediapalvelujen sisämarkkinoiden toimintaan;
 - i) avustaa komissiota seuraavia seikkoja koskevien suuntaviivojen laatimisessa:
 - i) tämän asetuksen soveltaminen ja direktiivin 2010/13/EU täytäntöönpano tämän asetuksen 16 artiklan 2 kohdan mukaisesti;
 - ii) tämän asetuksen 22 artiklan 2 kohdan a, b ja c alakohdassa tarkoitettut seikat kyseisen artiklan 3 kohdan mukaisesti;
 - iii) tämän asetuksen 24 artiklan 1, 2 ja 3 kohdan soveltaminen kyseisen artiklan 4 kohdan mukaisesti;
 - j) sovittelee tämän asetuksen 15 artiklan 3 kohdan mukaisesti kansallisten sääntelyviranomaisten tai -elinten välisiä erimielisyyksiä vähintään yhden asianomaisen kansallisen sääntelyviranomaisen tai -elimen pyynnöstä;
 - k) edistää laitteiden tai käyttöliittymien suunnitteluun tai tällaisten laitteiden digitaaliseen signaaliin liittyviä yhdenmukaistettuja standardeja koskevaa yhteistyötä tämän asetuksen 20 artiklan 5 kohdan mukaisesti;

- l) koordinoi asianomaisten kansallisten sääntelyviranomaisten tai -elinten asiaankuuluvia toimia, jotka liittyvät unionissa sijaitseville yleisöille kohdennettujen tai siellä yleisöjä tavoittavien unionin ulkopuolelta tulevien mediapalvelujen sisällön levittämiseen tai saatavuuteen, jos tällaiset mediapalvelut aiheuttavat tai uhkaavat aiheuttaa vakavan vaaran yleiselle turvallisuudelle, tämän asetuksen 17 artiklan 1 kohdan mukaisesti ja laatii komissioita kuullen kyseisen artiklan 4 kohdassa tarkoitetut kriteerit;
- m) järjestää tämän asetuksen 19 artiklan mukaisen jäsennellyn vuoropuhelun erittäin suurten verkkoalustojen tarjoajien sekä mediapalvelujen tarjoajien ja kansalaisyhteiskunnan edustajien välillä ja raportoi tällaisen vuoropuhelun tuloksista komissiolle;
- n) edistää tämän asetuksen 24 artiklan 5 kohdan mukaisesti yleisömittausjärjestelmien käyttöönottoon liittyvien parhaiden käytäntöjen vaihtoa;
- o) vaihtaa kokemuksia ja parhaita käytäntöjä medialukutaidosta, mukaan lukien tehokkaiden toimenpiteiden ja välineiden kehittäminen ja käytön edistäminen medialukutaidon vahvistamiseksi;
- p) laatii toiminnastaan ja tehtävistään yksityiskohtaisen vuosikertomuksen.

Lautakunta julkaisee ensimmäisen alakohdan p alakohdassa tarkoitetun yksityiskohtaisen vuosikertomuksen. Puheenjohtaja esittää kyseisen kertomuksen pyydettyä Euroopan parlamentille.

2. Jos komissio pyytää lautakunnalta neuvoja tai lausuntoja, se voi, jollei unionin oikeudessa toisin säädetä, asettaa niiden antamiselle määräajan asian kiireellisyys huomioon ottaen.

3. Lautakunta toimittaa suoritteensa direktiivin 2010/13/EU 29 artiklan 1 kohdalla perustetulle yhteyskomitealle, jäljempänä "yhteykskomitea".

3 JAKSO

Sääntely-yhteistyö ja sääntelyn lähentäminen

14 artikla

Rakenteellinen yhteistyö

1. Kansallinen sääntelyviranomainen tai -elin, jäljempänä "pyynnön esittävä viranomainen", voi milloin tahansa pyytää yhtä tai useampaa muuta kansallista sääntelyviranomasta tai -elintä, jäljempänä "pyynnön vastaanottava viranomainen", tekemään yhteistyötä sen kanssa, myös vaihtamalla tietoja tai keskinäisen avun keinoin, tämän luvun johdonmukaisen ja tehokkaan soveltamisen tai direktiivin 2010/13/EU täytäntöönpanon varmistamiseksi.

2. Yhteistyötä koskeissa pyynnöissä on annettava kaikki siihen liittyvät tarvittavat tiedot, joihin sisältyvät muun muassa yhteistyötä koskevan pyynnön tarkoitus ja syyt.

3. Pynnön vastaanottava viranomainen voi kieltäytyä käsittelemästä yhteistyötä koskevaa pyyntöä ainoastaan seuraavissa tapauksissa:

- a) se ei ole toimivaltainen yhteistyötä koskevan pyynnön kohteen osalta tai tarjoamaan pyydettyä yhteistyömuotoa;
- b) yhteistyötä koskevan pyynnön täyttäminen rikkoisi tätä asetusta, direktiiviä 2010/13/EU tai muuta unionin oikeutta tai pyynnön vastaanottaneeseen viranomaiseen sovellettavaa unionin oikeuden mukaista kansallista lainsäädäntöä;
- c) yhteistyötä koskevan pyynnön laajuus tai kohde ei ole asianmukaisesti perusteltu tai se on suhteeton.

Jos pyynnön vastaanottava viranomainen kieltäytyy käsittelemästä yhteistyötä koskevaa pyyntöä, sen on ilman aiheutonta viivytystä perusteltava kieltäytymisensä. Jos pyynnön vastaanottava viranomainen on hylännyt yhteistyötä koskevan pyynnön ensimmäisen alakohdan a alakohdassa tarkoitetuissa tapauksissa, sen on mahdollisuuksien mukaan ilmoitettava toimivaltainen viranomainen.

4. Pynnön vastaanottavan viranomaisen on tehtävä kaikkensa käsitelläkseen yhteistyötä koskeva pyyntö ja vastatakseen siihen ilman aiheutonta viivytystä ja tiedotettava säännöllisesti kyseisen pyynnön täyttämisen edistymisestä.

5. Jos pyynnön esittävä viranomainen katsoo, että vastaanottava viranomainen ei ole käsitellyt sen yhteistyötä koskevaa pyyntöä tai vastannut siihen riittävällä tavalla, sen on ilmoitettava asiasta pyynnön vastaanottavalle viranomaiselle ilman aiheutonta viivytystä ja perusteltava kantansa. Jos pyynnön esittävä viranomainen ja pyynnön vastaanottava viranomainen eivät pääse yhteisymmärrykseen yhteistyötä koskevasta pyynnöstä, kumpi tahansa viranomainen voi saattaa asian lautakunnan käsiteltäväksi. Lautakunta antaa työjärjestyksessään vahvistamiensa määräaikojen kuluessa ja komissiota kuultuaan asiasta lausunnon, jossa myös suositellaan toimia. Asianomaisten viranomaisten on pyrittävä huomioimaan lautakunnan lausunto parhaansa mukaan.

6. Jos pyynnön esittävä viranomainen katsoo, että on olemassa vakava riski siitä, että rajoitetaan vapautta tarjota tai vastaanottaa mediapalveluja sisämarkkinoilla, tai yleistä turvallisuutta uhkaa vakava riski, se voi esittää pyynnön vastaanottavalle viranomaiselle pyynnön tehdä nopeutettua yhteistyötä perusoikeuksia, erityisesti sananvapautta, kunnioittaen, myös direktiivin 2010/13/EU 3 artiklassa tarkoitettujen kansallisten toimenpiteiden tehokkaan soveltamisen varmistamiseksi. Pynnön vastaanottavan viranomaisen on vastattava nopeutettua yhteistyötä koskeviin pyyntöihin ja tehtävä kaikkensa niiden käsittelemiseksi 14 kalenteripäivän kuluessa.

Tämän artiklan 2, 3 ja 5 kohtaa sovelletaan soveltuvin osin nopeutettua yhteistyötä koskeviin pyyntöihin.

7. Lautakunta esittää työjärjestyksessään tarkemmat yksityiskohdat tässä artiklassa tarkoitettusta jäsenneltyä yhteistyötä koskevasta menettelystä.

15 artikla

Videonjakoalustojen tarjoajien velvoitteiden täytäntöönpanoa koskevat pyynnöt

1. Pynnön esittävä viranomainen voi esittää pyynnön vastaanottavalle viranomaiselle, joka on pyynnön kohteen osalta toimivaltainen, asianmukaisesti perustellun pyynnön, että tämä toteuttaisi direktiivin 2010/13/EU 28 b artiklan 1, 2 ja 3 kohdan nojalla asetettujen videonjakoalustojen tarjoajia koskevien velvollisuuksien tehokkaan täytäntöönpanemisen edellyttämät oikeasuhteiset toimet, sanotun kuitenkaan rajoittamatta direktiivin 2000/31/EY 3 artiklan soveltamista.

2. Pynnön vastaanottavan viranomaisen on ilman aiheetonta viivytystä ilmoitettava pyynnön esittäneelle viranomaiselle 1 kohdan mukaisen täytäntöönpanopyynnön perusteella toteuttamistaan tai suunnittelemistaan toimista tai syistä, joiden vuoksi toimia ei ole toteutettu. Lautakunta vahvistaa tätä varten määräajat työjärjestyksessään.

3. Jos pyynnön esittäneen viranomaisen ja pyynnön vastaanottaneen viranomaisen välillä on erimielisyyttä 1 kohdan mukaisen täytäntöönpanopyynnön johdosta toteutetuista toimista tai suunnitelluista toimista tai siitä, että toimia ei toteuteta, kumpi tahansa viranomainen voi saattaa asian lautakunnan sovitteluun, jotta erimielisyyteen voidaan löytää sovintoratkaisu.

Jos lautakunnan sovittelun jälkeen ei ole päästy sovintoratkaisuun, pyynnön esittänyt viranomainen tai pyynnön vastaanottanut viranomainen voi pyytää lautakuntaa antamaan lausunnon asiasta. Lautakunta arvioi lausunnossaan, onko 1 kohdan mukaista täytäntöönpanopyyntöä käsitelty riittävällä tavalla. Jos lautakunta katsoo, että pyynnön vastaanottanut viranomainen ei ole käsitellyt täytäntöönpanopyyntöä riittävällä tavalla, lautakunta suosittelee toimia pyynnön käsittelemiseksi. Lautakunta antaa lausuntonsa komissiota kuultuaan ilman aiheetonta viivytystä.

4. Kun 3 kohdan toisessa alakohdassa tarkoitettu lausunto on vastaanotettu, pyynnön vastaanottaneen viranomaisen on ilman aiheetonta viivytystä ja lautakunnan työjärjestyksessä vahvistettujen määräaikojen kuluessa ilmoitettava lautakunnalle, komissiolle ja pyynnön esittäneelle viranomaiselle lausuntoon liittyvistä toteutetuista tai suunnitelluista toimista.

16 artikla

Media-alan sääntelyä koskevat ohjeet

1. Lautakunta edistää tiiviissä yhteistyössä komission kanssa ja tarvittaessa sidosryhmiä kuullen parhaiden käytäntöjen vaihtoa kansallisten sääntelyviranomaisten tai -elinten välillä tämän luvun johdonmukaisen ja tehokkaan soveltamisen ja direktiivin 2010/13/EU täytäntöönpanon kannalta merkityksellisistä sääntelyllisistä, teknisistä tai käytännön näkökohdista.

2. Jos komissio antaa suuntaviivoja, jotka liittyvät tämän asetuksen soveltamiseen tai direktiivin 2010/13/EU täytäntöönpanoon, lautakunta avustaa sitä tarjoamalla asiantuntemusta sääntelyyn liittyvissä, teknisissä tai käytännön näkökohdissa erityisesti seuraavien osalta:

- a) yleisen edun mukaisten audiovisuaalisten mediapalvelujen asianmukainen korostaminen direktiivin 2010/13/EU 7 a artiklan mukaisesti;
- b) mediapalvelujen tarjoajien omistusrakennetta koskevien tietojen asettaminen saataville direktiivin 2010/13/EU 5 artiklan 2 kohdan ja tämän asetuksen 6 artiklan 1 kohdan mukaisesti.

Kun komissio antaa direktiivin 2010/13/EU täytäntöönpanoon liittyviä ohjeita, se kuulee yhteyskomiteaa.

3. Lautakunta avustaa komissiota, kun se antaa lausunnon mistä tahansa asiasta, joka liittyy tämän asetuksen soveltamiseen tai direktiivin 2010/13/EU täytäntöönpanoon.

17 artikla

Unionin ulkopuolelta tulevia mediapalveluja koskevien toimien koordinointi

1. Lautakunta koordinoi vähintään kahden jäsenvaltion kansallisten sääntelyviranomaisten tai -elinten pyynnöstä asianomaisten kansallisten sääntelyviranomaisten tai -elinten asiaankuuluvia toimenpiteitä, jotka liittyvät unionissa sijaitseville yleisöille kohdennettujen tai siellä yleisöjä tavoittavien unionin ulkopuolelta peräisin olevien tai unionin ulkopuolelle sijoittautuneiden mediapalvelujen tarjoajien tarjoamien mediapalvelujen levittämiseen tai saatavuuteen riippumatta siitä, millä tavoin mediapalveluja levitetään tai käytetään, silloin kun ne voisivat vahingoittaa yleistä turvallisuutta ja puolustusta tai vaarantaa ne esimerkiksi kolmansien maiden näihin palveluntarjoajiin mahdollisesti käyttämän määräysvallan vuoksi, sanotun kuitenkin rajoittamatta direktiivin 2010/13/EU 3 artiklan soveltamista.
2. Lautakunta voi komissiota kuullen antaa lausuntoja 1 kohdassa tarkoitetuista asianmukaisista kansallisista toimenpiteistä. Asianomaisten toimivaltaisten kansallisten viranomaisten, mukaan lukien kansalliset sääntelyviranomaiset tai -elimet, on pyrittävä parhaansa mukaan huomioimaan lautakunnan lausunnot, sanotun kuitenkin rajoittamatta niiden kansallisen lainsäädännön mukaista toimivaltaa.
3. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että asianomaisilla kansallisilla sääntelyviranomaisilla tai -elimillä on mahdollisuus ottaa huomioon lautakunnan 2 kohdan mukaisesti antama lausunto, kun ne harkitsevat 1 kohdassa tarkoitettujen toimien toteuttamista mediapalvelujen tarjoajaa vastaan.
4. Lautakunta laatii komissiota kuullen kriteerit, joita kansallisten sääntelyviranomaisten tai -elinten on noudatettava, kun ne käyttävät sääntelyvaltaansa 1 kohdassa tarkoitettuihin mediapalvelujen tarjoajiin nähden. Kansallisten sääntelyviranomaisten tai -elinten on pyrittävä huomioimaan kyseiset kriteerit parhaansa mukaan.

4 JAKSO

Mediapalvelujen tarjoaminen ja niihin pääsy digitaalisessa ympäristössä

18 artikla

Mediapalvelujen tarjoajien sisältö erittäin suurilla verkkoalustoilla

1. Erittäin suurten verkkoalustojen tarjoajien on tarjottava toiminto, jonka avulla niiden palvelujen vastaanottajat voivat
 - a) ilmoittaa, että ne ovat mediapalvelujen tarjoajia;
 - b) ilmoittaa, että ne noudattavat 6 artiklan 1 kohtaa;
 - c) ilmoittaa olevansa toimituksellisesti riippumattomia jäsenvaltioista, poliittisista puolueista, kolmansista maista ja kolmansien maiden määräysvallassa olevista tai rahoittamista yhteisöistä;
 - d) ilmoittaa, että niihin sovelletaan toimituksellisen vastuun noudattamista koskevia, sääntelyyn perustuvia vaatimuksia yhdessä tai useammassa jäsenvaltiossa ja niitä valvoo toimivaltainen kansallinen sääntelyviranomainen tai -elin tai ne noudattavat toimituksellisia normeja koskevaa yhteissääntely- tai itsesääntelymekanismia, joka on laajalti tunnustettu ja hyväksytty asianomaisella media-alalla yhdessä tai useammassa jäsenvaltiossa;
 - e) ilmoittaa, että ne eivät tarjoa tekoälyjärjestelmien tuottamaa sisältöä ilman ihmisen suorittamaa tarkistusta tai toimituksellista vastuuta;
 - f) ilmoittaa virallisen nimensä ja yhteystietonsa, mukaan lukien sähköpostiosoite, jonka välityksellä erittäin suuren verkkoalustan tarjoaja voi olla niihin suoraan ja nopeasti yhteydessä; ja
 - g) antaa asianomaisten kansallisten sääntelyviranomaisten tai -elinten taikka d alakohdassa tarkoitettujen yhteissääntely- tai itsesääntelymekanismien edustajien yhteystiedot.

Jos on perusteltua epäillä, noudattaako mediapalvelujen tarjoaja ensimmäisen alakohdan d alakohtaa, erittäin suuren verkkoalustan tarjoajan on pyydettävä vahvistus asiasta asianomaiselta kansalliselta sääntelyviranomaiselta tai -elimeltä taikka asiaankuuluvilta yhteissääntely- tai itsesääntelymekanismilta.

2. Erittäin suurten verkkoalustojen tarjoajien on varmistettava, että 1 kohdan mukaisesti ilmoitetut tiedot, lukuun ottamatta 1 kohdan ensimmäisen alakohdan f alakohdassa tarkoitettuja tietoja, asetetaan julkisesti saataville helposti saatavilla olevassa muodossa niiden verkkorajapinnalla.
3. Erittäin suurten verkkoalustojen tarjoajien on annettava vahvistus 1 kohdan mukaisesti toimitettujen ilmoitusten vastaanottamisesta ja annettava yhteystietonsa, mukaan lukien sähköpostiosoite, jonka välityksellä mediapalvelujen tarjoaja voi olla suoraan ja nopeasti yhteydessä erittäin suuren verkkoalustan tarjoajaan.

Erittäin suurten verkkoalustojen tarjoajien on ilman aiheetonta viivytystä ilmoitettava, hyväksyvätkö vai hylkäävätkö ne 1 kohdan mukaisesti toimitetut ilmoitukset.

4. Jos erittäin suuren verkkoalustan tarjoaja aikoo tehdä päätöksen keskeyttää verkossa toimivien välityspalvelujensa tarjoaminen tämän artiklan 1 kohdan mukaisen ilmoituksen antaneen mediapalvelujen tarjoajan sisällön osalta tai päätöksen rajoittaa tällaisen sisällön näkyvyyttä sillä perusteella, että tällainen sisältö on ristiriidassa sen ehtojen kanssa, erittäin suuren verkkoalustan tarjoajan on, ennen kuin tällainen päätös keskeytyksestä tai näkyvyyden rajoittamisesta tulee voimaan,

- a) ilmoitettava asianomaiselle mediapalvelujen tarjoajalle asetuksen (EU) 2019/1150 4 artiklan 1 kohdassa ja asetuksen (EU) 2022/2065 17 artiklassa tarkoitetut perustelut, jotka koskevat sen suunniteltua päätöstä keskeyttää tai rajoittaa näkyvyyttä; ja
- b) annettava mediapalvelujen tarjoajalle mahdollisuus vastata tämän kohdan ensimmäisen alakohdan a alakohdassa tarkoitettuihin perusteluihin 24 tunnin kuluessa sen vastaanottamisesta tai, jos kyseessä on asetuksen (EU) 2022/2065 36 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu kriisi, lyhyemmässä ajassa, joka antaa mediapalvelujen tarjoajalle riittävästi aikaa vastata mielekkäällä tavalla.

Jos erittäin suuren verkkoalustan tarjoaja ensimmäisen alakohdan b alakohdassa tarkoitetun vastauksen saatuaan tai tilanteessa, jossa vastausta ei ole annettu, tekee päätöksen keskeyttämisestä tai näkyvyyden rajoittamisesta, sen on ilmoitettava asiasta asianomaiselle mediapalvelujen tarjoajalle ilman aiheetonta viivytystä.

Tätä kohtaa ei sovelleta, jos erittäin suurten verkkoalustojen tarjoajat keskeyttävät palvelujensa tarjoamisen mediapalvelujen tarjoajan tarjoaman sisällön osalta tai rajoittavat tällaisen sisällön näkyvyyttä noudattaen asetuksen (EU) 2022/2065 28, 34 ja 35 artiklan ja direktiivin 2010/13/EU 28 b artiklan mukaisia velvoitteitaan tai unionin oikeuden mukaisia laittomaan sisältöön liittyviä velvoitteitaan.

5. Erittäin suurten verkkoalustojen tarjoajien on toteutettava kaikki tarvittavat tekniset ja organisatoriset toimenpiteet sen varmistamiseksi, että mediapalvelujen tarjoajien asetuksen (EU) 2019/1150 11 artiklan tai asetuksen (EU) 2022/2065 20 artiklan nojalla tekemät valitukset käsitellään ja niistä päätetään ensisijaisesti ja viipymättä. Kyseisissä artikloissa tarkoitettussa sisäisessä valitusten käsittelymenettelyssä mediapalvelujen tarjoajaa voi edustaa jokin elin.

6. Jos 1 kohdan mukaisen ilmoituksen antanut mediapalvelujen tarjoaja katsoo, että erittäin suuren verkkoalustan tarjoaja toistuvasti rajoitti palvelujensa tarjoamista tai keskeytti sen ilman riittäviä perusteita mediapalvelujen tarjoajan sisällön osalta, erittäin suuren verkkoalustan tarjoajan on mediapalvelujen tarjoajan pyynnöstä sekä vilpittömässä mielessä ryhdyttävä mielekkääseen ja tulokselliseen vuoropuheluun mediapalvelujen tarjoajan kanssa, jotta voidaan löytää sovintoratkaisu kohtuullisessa ajassa perusteettomien rajoitusten tai keskeyttämisten lopettamiseksi ja niiden välttämiseksi tulevaisuudessa. Mediapalvelujen tarjoaja voi ilmoittaa tällaisen vuoropuhelun tuloksista ja yksityiskohdista lautakunnalle ja komissiolle. Mediapalvelujen tarjoaja voi pyytää lautakuntaa antamaan tällaisen vuoropuhelun tuloksia koskevan lausunnon, mukaan lukien tarvittaessa erittäin suuren verkkoalustan tarjoajalle suositellut toimet. Lautakunta ilmoittaa lausunnostaan komissiolle.

7. Jos erittäin suuren verkkoalustan tarjoaja hylkää tai mitätöi mediapalvelujen tarjoajan tämän artiklan 1 kohdan mukaisesti antaman ilmoituksen tai jos tämän artiklan 6 kohdan mukaisessa vuoropuhelussa ei päästä sovintoratkaisuun, asianomainen mediapalvelujen tarjoaja voi turvautua asetuksen (EU) 2019/1150 12 artiklan mukaiseen sovitteluun tai tuomioistuimen ulkopuoliseen riitojenratkaisuun asetuksen (EU) 2022/2065 21 artiklan mukaisesti. Asianomainen mediapalvelujen tarjoaja voi ilmoittaa kyseisen sovittelun tai tuomioistuimen ulkopuolisen riitojenratkaisun tuloksista lautakunnalle.

8. Erittäin suuren verkkoalustan tarjoajan on vuosittain julkaistava seuraavat yksityiskohtaiset tiedot:

- a) niiden tapausten lukumäärä, joissa se on asettanut rajoituksia tai keskeyttänyt palvelun tarjoamisen sillä perusteella, että 1 kohdan mukaisen ilmoituksen antaneen mediapalvelujen tarjoajan sisältö on ristiriidassa sen ehtojen kanssa;
- b) tällaisten keskeytysten tai rajoitusten asettamisen perusteet, mukaan lukien ne nimenomaiset lausekkeet sen ehdoissa, joiden kanssa mediapalvelujen tarjoajan sisältö katsottiin yhteensopimattomaksi;
- c) mediapalvelujen tarjoajien kanssa 6 kohdan mukaisesti käytyjen vuoropuhelujen lukumäärä;
- d) niiden tapausten lukumäärä, joissa se on hylännyt mediapalvelujen tarjoajan 1 kohdan mukaisesti antamia ilmoituksia, ja perusteet hylkäykselle;

- e) niiden tapausten lukumäärä, joissa se on mitätöinyt mediapalvelujen tarjoajan 1 kohdan mukaisesti antaman ilmoituksen, ja perusteet mitätöimiselle.
9. Tämän artiklan johdonmukaisen ja tehokkaan täytäntöönpanon helpottamiseksi komissio antaa suuntaviivoja, joilla helpotetaan 1 kohdassa tarkoitetun toiminnon tehokasta käyttöönottoa.

19 artikla

Jäsennelty vuoropuhelu

- Lautakunta järjestää säännöllisesti jäsennellyn vuoropuhelun erittäin suurten verkkoalustojen tarjoajien, mediapalvelujen tarjoajien edustajien ja kansalaisyhteiskunnan edustajien välillä, jotta voidaan
 - keskustella 18 artiklan soveltamisesta saaduista kokemuksista ja parhaista käytännöistä, myös erittäin suurten verkkoalustojen toiminnasta ja niiden moderointiprosesseista, jotka koskevat mediapalvelujen tarjoajien tarjoamaa sisältöä;
 - edistää mahdollisuuksia käyttää erilaisia itsenäisten tiedotusvälineiden sisältöjä erittäin suurilla verkkoalustoilla; ja
 - valvoa sellaisten itsesääntelyä koskevien aloitteiden noudattamista, joilla pyritään suojelemaan käyttäjiä haitalliselta sisällöltä, mukaan lukien disinformaatio sekä ulkomainen tiedonmanipulointi ja häirintä.
- Lautakunta raportoi 1 kohdassa tarkoitettujen jäsenneltyjen vuoropuhelujen tuloksista komissiolle. Lautakunta julkaisee tällaisten jäsenneltyjen vuoropuhelujen tulokset mahdollisuuksien mukaan.

20 artikla

Oikeus mukauttaa median tarjontaa

- Käyttäjillä on oltava oikeus muuttaa helposti sellaisen laitteen tai käyttöliittymän konfiguraatiota, oletusasetukset mukaan luettuna, joka ohjailee tai hallinnoi pääsyä ohjelmia tarjoaviin mediapalveluihin sekä niiden käyttöä, jotta he voivat unionin oikeuden mukaisesti mukauttaa median tarjonnan omien kiinnostuksen kohteidensa tai mieltymystensä mukaiseksi. Tämä kohta ei vaikuta direktiivin 2010/13/EU 7 a tai 7 b artiklan täytäntöönpanemiseksi toteutettaviin kansallisiin toimenpiteisiin.
- Saattaessaan 1 kohdassa tarkoitettuja laitteita ja käyttöliittymiä markkinoille valmistajien, kehittäjien ja maahantuoja on varmistettava, että tällaisiin laitteisiin ja käyttöliittymiin sisältyy toiminto, jonka avulla käyttäjät voivat vapaasti ja helposti milloin tahansa muuttaa niiden konfiguraatiota, mukaan lukien oletusasetukset, jotka ohjailevat tai hallinnoivat pääsyä tarjottuihin mediapalveluihin ja niiden käyttöä.
- Edellä 1 kohdassa tarkoitettujen laitteiden ja käyttöliittymien valmistajien, kehittäjien ja maahantuoja on varmistettava, että mediapalvelujen tarjoajien, joiden palveluihin niiden laitteet ja käyttöliittymät antavat pääsyn, visuaalinen identiteetti on johdonmukaisesti ja selvästi käyttäjien nähtävissä.
- Jäsenvaltioiden on toteutettava asianmukaiset toimenpiteet sen varmistamiseksi, että 1 kohdassa tarkoitettujen laitteiden ja käyttöliittymien valmistajat, kehittäjät ja maahantuoja noudattavat 2 ja 3 kohtaa.
- Lautakunta edistää mediapalvelujen tarjoajien, standardointielinten tai muiden asiaankuuluvien sidosryhmien välistä yhteistyötä, jotta voidaan edistää sellaisten yhdenmukaistettujen standardien kehittämistä, jotka liittyvät 1 kohdassa tarkoitettujen laitteiden tai käyttöliittymien suunnitteluun tai tällaisten laitteiden digitaalisiin signaaleihin.

5 JAKSO

Vaatimukset hyvin toimivia mediamarkkinoita koskeville toimenpiteille ja menettelyille

21 artikla

Mediapalvelujen tarjoajiin vaikuttavat kansalliset toimenpiteet

- Jäsenvaltioiden lainsäädännöllisten, sääntely- tai hallinnollisten toimenpiteiden, jotka ovat omiaan vaikuttamaan sisämarkkinoilla toimivien mediapalvelujen tarjoajien moniarvoisuuteen ja toimitukselliseen riippumattomuuteen, on oltava asianmukaisesti perusteltuja ja oikeasuhteisia. Tällaisten toimenpiteiden on oltava perusteltuja, avoimia, puolueettomia ja syrjimättömiä.
- Kaikkien kansallisten menettelyiden, joita käytetään 1 kohdassa tarkoitetun hallinnollisen toimenpiteen hyväksymiseen, on noudatettava etukäteen vahvistettuja määräaikoja. Tällaiset menettelyt on toteutettava ilman aiheutonta viivytystä.

3. Jokaisella mediapalvelujen tarjoajalla, johon sovelletaan 1 kohdassa tarkoitettua sääntely- tai hallinnollista toimenpidettä, joka koskee sitä erikseen ja suoraan, on oikeus hakea muutosta kyseiseen toimenpiteeseen muutoksenhakuelimeltä. Tämän elimen, joka voi olla tuomioistuin, on oltava riippumaton asianomaisista osapuolista ja kaikesta ulkopuolisesta väliintulosta tai poliittisesta painostuksesta, joka voisi vaarantaa sen käsiteltäväksi tulevien asioiden riippumattoman arvioinnin. Sillä on oltava tehtäviensä tehokkaan ja oikea-aikaisen hoitamisen edellyttämä asiantuntemus.

4. Jos 1 kohdassa tarkoitettu sääntely- tai hallinnollinen toimenpide todennäköisesti vaikuttaa merkittävästi mediapalvelujen tarjoajien toimintaan sisämarkkinoilla, lautakunta laatii omasta aloitteestaan, komission pyynnöstä tai sellaisen mediapalvelujen tarjoajan, joihin tällainen toimenpide erikseen ja suoraan vaikuttaa, asianmukaisesti perustellusta pyynnöstä lausunnon toimenpiteestä. Komissio voi antaa asiasta oman lausuntonsa, sanotun kuitenkin rajoittamatta perussopimusten mukaista komission toimivaltaa. Lautakunta ja komissio julkaisevat lausuntonsa.

5. Edellä olevan 4 kohdan mukaisen lausunnon laatimiseksi lautakunta ja tapauksen mukaan komissio voivat pyytää asiaankuuluvia tietoja kansalliselta viranomaiselta tai elimeltä, joka on toteuttanut 1 kohdassa tarkoitetun sääntely- tai hallinnollisen toimenpiteen, joka vaikuttaa mediapalvelujen tarjoajaan erikseen ja suoraan. Asianomaisen kansallisen viranomaisen tai elimen on toimitettava nämä tiedot sähköisesti ilman aiheetonta viivytystä.

22 artikla

Mediamarkkinoiden keskittymien arviointi

1. Jäsenvaltioiden on säädettävä kansallisessa lainsäädännössään aineellisista ja menettelysäännöistä, joilla mahdollistetaan sellaisten mediamarkkinoiden keskittymien arviointi, joilla voi olla merkittävä vaikutus tiedotusvälineiden moniarvoisuuteen ja toimitukselliseen riippumattomuuteen. Kyseisiin sääntöihin sovelletaan seuraavia vaatimuksia:

- a) niiden oltava avoimia, puolueettomia, oikeasuhteisia ja syrjimättömiä;
- b) niissä on vaadittava tällaisen mediamarkkinoiden keskittymän osapuolia ilmoittamaan keskittymästä etukäteen asianomaisille kansallisille viranomaisille tai elimille tai antamaan tällaisille viranomaisille tai elimille asianmukaiset valtuudet saada näiltä osapuolilta tietoja, joita tarvitaan keskittymän arvioimiseksi;
- c) niissä on nimettävä kansalliset sääntelyviranomaiset tai -elimet vastaamaan arvioinnista tai varmistettava, että ne osallistuvat arviointiin merkittävällä tavalla;
- d) niissä on vahvistettava etukäteen objektiiviset, syrjimättömät ja oikeasuhteiset kriteerit, joiden mukaisesti ilmoitetaan tällaisten mediamarkkinoiden keskittymistä ja joilla arvioidaan niiden vaikutusta tiedotusvälineiden moniarvoisuuteen ja toimitukselliseen riippumattomuuteen; ja
- e) niissä täsmennetään etukäteen määräajat tällaisten arviointien päätökseen saattamiselle.

Tässä kohdassa tarkoitetun mediamarkkinoiden keskittymien arvioinnin on oltava erillinen unionin ja kansallisen kilpailulainsäädännön mukaisista arvioinneista, kuten yrityskeskittymien valvontaa koskevien sääntöjen mukaisista arvioinneista. Se ei rajoita asetuksen (EY) N:o 139/2004 21 artiklan 4 kohdan soveltamista tarvittaessa.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitetussa mediamarkkinoiden keskittymien arvioinnissa on otettava huomioon seuraavat seikat:

- a) mediamarkkinoiden keskittymän odotettu vaikutus tiedotusvälineiden moniarvoisuuteen, mukaan lukien sen vaikutukset yleisen mielipiteen muodostumiseen ja mediapalvelujen ja median tarjonnan monimuotoisuuteen markkinoilla, ottaen huomioon verkkoympäristö ja osapuolten edut tai toiminta muissa tiedotusvälineissä tai muissa kuin media-alan yrityksissä taikka osapuolten yhteydet niihin;
- b) toimituksellista riippumattomuutta koskevat suojatoimet, mukaan lukien toimet, joita mediapalvelujen tarjoajat ovat toteuttaneet toimituksellisten päätösten riippumattomuuden takaamiseksi;
- c) mediamarkkinoiden keskittymän osapuolten mahdollisuudet taloudellisesti kestävä toiminnan jatkamiseen ilman mediamarkkinoiden keskittymää ja mahdolliset muut vaihtoehdot niiden taloudellisen kestävyuden varmistamiseksi;
- d) tarvittaessa komission vuotuisen oikeusvaltiokertomuksen havainnot tiedotusvälineiden moniarvoisuudesta ja vapaudesta; ja
- e) tarvittaessa sitoumukset, joita jotkin mediamarkkinoiden keskittymän osapuolet saattavat tarjota tiedotusvälineiden moniarvoisuuden ja toimituksellisen riippumattomuuden turvaamiseksi.

3. Komissio antaa lautakunnan avustamana ohjeet 2 kohdan a, b ja c alakohdassa tarkoitetuista seikoista.
4. Jos mediamarkkinoiden keskittymä todennäköisesti vaikuttaa mediapalvelujen sisämarkkinoiden toimintaan, asianomaisen kansallisen sääntelyviranomaisen tai -elimen on kuultava lautakuntaa, ennen kuin se laatii lopullisen arviointinsa tai lausuntonsa.
5. Lautakunta laatii työjärjestyksessään vahvistettavissa määräajoissa lausunnon 4 kohdassa tarkoitettu arviointi- tai lausuntoluonnoksesta ottaen huomioon 2 kohdassa tarkoitettut seikat ja toimittaa kyseisen lausunnon asianomaiselle kansalliselle sääntelyviranomaiselle tai -elimelle ja komissiolle.
6. Edellä 4 kohdassa tarkoitettun kansallisen sääntelyviranomaisen tai -elimen on otettava 5 kohdassa tarkoitettu lausunto mahdollisimman tarkasti huomioon. Jos kyseinen kansallisen sääntelyviranomaisen tai -elin ei noudata lausuntoa kokonaan tai osittain, sen on lautakunnan työjärjestyksessään vahvistamissa määräajoissa lausunnon vastaanottamisesta toimitettava lautakunnalle ja komissiolle perustelut, joissa se selvittää kantansa.

23 artikla

Lausunnot mediamarkkinoiden keskittymistä

1. Jos 22 artiklan mukaista arviointia tai kuulemista ei toteuteta, lautakunta laatii omasta aloitteestaan tai komission pyynnöstä lausunnon mediamarkkinoiden keskittymän vaikutuksesta tiedotusvälineiden moniarvoisuuteen ja toimitukselliseen riippumattomuuteen, jos kyseinen mediamarkkinoiden keskittymä todennäköisesti vaikuttaa mediapalvelujen sisämarkkinoiden toimintaan. Lautakunta perustaa lausuntonsa 22 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuihin seikkoihin. Lautakunta voi ilmoittaa komissiolle tällaisista mediamarkkinoiden keskittymistä.
2. Komissio voi antaa asiasta oman lausuntonsa, sanotun kuitenkin rajoittamatta perussopimusten mukaista komission toimivaltaa.
3. Lautakunta ja komissio julkaisevat tässä artiklassa tarkoitettut lausuntonsa.

6 JAKSO

Taloudellisten resurssien avoin ja oikeudenmukainen jakaminen

24 artikla

Yleisömittaukset

1. Yleisömittausjärjestelmien tarjoajien on varmistettava, että niiden yleisömittausjärjestelmät ja niiden yleisömittausjärjestelmien käyttämät menetelmät ovat avoimuuden, puolueettomuuden, osallistavuuden, oikeasuhteisuuden, syrjimättömyyden, vertailukelpoisuuden ja todennettavuuden periaatteiden mukaisia.
2. Omien yleisömittausjärjestelmien tarjoajien on ilman aiheutonta viivytystä ja maksutta annettava mediapalvelujen tarjoajille, mainostajille ja mediapalvelujen tarjoajien ja mainostajien valtuuttamille kolmansille osapuolille tarkat, yksityiskohtaiset, kattavat, ymmärrettävät ja ajantasaiset tiedot yleisömittausjärjestelmässään käytettävistä menetelmistä, sanotun kuitenkin rajoittamatta direktiivin (EU) 2016/943 2 artiklan 1 kohdassa määriteltyjen yritysten liikesalaisuuksien suojaa.

Omien yleisömittausjärjestelmien tarjoajien on varmistettava, että niiden yleisömittausjärjestelmien käyttämille menetelmille ja tavalle, jolla niitä sovelletaan, tehdään riippumaton tarkastus kerran vuodessa. Oman yleisömittausjärjestelmän tarjoajan on mediapalvelujen tarjoajan pyynnöstä annettava sille tiedot yleisömittaustuloksista, mukaan lukien yhdistämättömät tiedot, jotka liittyvät kyseisen mediapalvelujen tarjoajan mediasisältöön ja mediapalveluihin.

Tämä kohta ei vaikuta tietosuojaa ja yksityisyyttä koskeviin unionin sääntöihin.

3. Kansallisten sääntelyviranomaisten tai -elinten on kehotettava yleisömittausjärjestelmien tarjoajia laatimaan yhdessä mediapalvelujen tarjoajien, verkkoalustojen tarjoajien, niitä edustavien organisaatioiden ja muiden asianomaisten osapuolten kanssa käytäntösääntöjä tai kannustettava yleisömittausjärjestelmien tarjoajia noudattamaan käytäntösääntöjä, jotka mediapalvelujen tarjoajat, niitä edustavat järjestöt ja muut asianomaiset osapuolet ovat yhteisesti sopineet ja laajalti hyväksyneet.

Tämän kohdan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetuilla käytäntösäännöillä on pyrittävä edistämään niiden tavoitteiden tosiasiallisen saavuttamisen säännöllistä, riippumatonta ja avointa seurantaa ja 1 kohdassa tarkoitettujen periaatteiden noudattamista, myös riippumattomien ja avoimien tarkastusten avulla.

4. Komissio voi antaa lautakunnan avustuksella suuntaviivoja tämän artiklan 1, 2 ja 3 kohdan käytännön soveltamisesta ottaen tarvittaessa huomioon 3 kohdassa tarkoitettut käytäntönsäännöt.

5. Lautakunta edistää yleisömittausjärjestelmien käyttöönottoon liittyvien parhaiden käytäntöjen vaihtoa käymällä säännöllistä vuoropuhelua kansallisten sääntelyviranomaisten tai -elinten edustajien, yleisömittausjärjestelmien tarjoajien edustajien, mediapalvelujen tarjoajien edustajien, verkkoalustojen tarjoajien edustajien ja muiden asianomaisten osapuolten välillä.

25 artikla

Valtion mainontaan ja tavara- ja palveluhankintoja koskeviin sopimuksiin tarkoitettujen julkisten varojen osoittaminen

1. Julkiset varat tai muut viranomaisten tai julkisten tahojen mediapalvelujen tarjoajille tai verkkoalustojen tarjoajille valtion mainontaa tai mediapalvelujen tarjoajien tai verkkoalustojen tarjoajien kanssa tehtäviä tavara- ja palveluhankintoja koskevia sopimuksia varten suoraan tai välillisesti osoittamat vastikkeet tai edut on myönnettävä avoimin, puolueettomin, oikeasuhteisin ja syrjimättömin perustein, jotka asetetaan etukäteen julkisesti saataville sähköisesti ja käyttäjäystävällisessä muodossa, sekä avoimia, oikeasuhteisia ja syrjimättömiä menettelyjä noudattaen.

Jäsenvaltioiden on pyrittävä varmistamaan, että valtion mainontaan osoitetut vuotuiset julkiset kokonaismenot jaetaan monipuolisesti ja laajalti markkinoilla edustettuina oleville mediapalvelujen tarjoajille ottaen huomioon asianomaisten mediamarkkinoiden kansalliset ja paikalliset erityispiirteet.

Tämä artikla ei vaikuta julkisia hankintoja koskevien unionin sääntöjen mukaisten julkisia hankintoja koskevien sopimusten ja käyttöoikeussopimusten tekemiseen eikä unionin valtiontukisääntöjen soveltamiseen.

2. Viranomaisten tai julkisten tahojen on asetettava julkisesti saataville sähköisesti ja käyttäjäystävällisessä muodossa vuosittain niiden valtion mainontaan liittyviä julkisia menoja koskevat tiedot. Kyseisiin tietoihin on sisällyttävä vähintään seuraavat:

- a) niiden mediapalvelujen tarjoajien tai verkkoalustojen tarjoajien viralliset nimet, joilta palvelut on ostettu;
- b) tarvittaessa niiden yritysryhmien viralliset nimet, joihin a alakohdassa tarkoitettut mediapalvelujen tarjoajat tai verkkoalustojen tarjoajat kuuluvat; tai
- c) käytetty vuotuinen kokonaissumma ja mediapalvelujen tarjoajaa tai verkkoalustan tarjoajaa kohti käytetyt vuotuiset summat.

Jäsenvaltiot voivat vapauttaa alle 100 000 asukkaan alueellisten yhteisöjen valtiotasoa alemmat hallintotasot ja tällaisten valtiotasoa alempien hallintotasojen suorassa tai välillisessä määräysvallassa olevat yhteisöt ensimmäisen alakohdan b alakohdan mukaisesta velvoitteesta.

3. Jäsenvaltioiden kansallisten sääntelyviranomaisten tai -elinten tai muiden toimivaltaisten riippumattomien viranomaisten tai elinten on seurattava valtion mainosmenojen jakamista mediapalvelujen tarjoajille ja verkkoalustojen tarjoajille 2 kohdassa lueteltujen tietojen perusteella ja raportoitava siitä vuosittain. Kyseiset vuosikertomukset on julkaistava helposti saatavilla olevassa muodossa.

Jäsenvaltioiden kansalliset sääntelyviranomaiset tai -elimet tai muut toimivaltaiset riippumattomat viranomaiset tai elimet voivat pyytää 2 kohdan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetuilta viranomaisilta tai julkisilta tahoilta lisätietoja 2 kohdan mukaisesti julkaistujen valtion menojen koskevien tietojen täydellisyysarvioimiseksi, mukaan lukien yksityiskohtaisemmat tiedot 1 kohdassa tarkoitettujen perusteiden ja menettelyjen soveltamisesta.

Jos seurannasta, arvioinnista ja raportoinnista vastaavat muut toimivaltaiset riippumattomat viranomaiset tai elimet jäsenvaltioissa, niiden on pidettävä kansalliset sääntelyviranomaiset tai -elimet asianmukaisesti ajan tasalla.

IV LUKU

LOPPUSÄÄNNÖKSET

26 artikla

Seuranta

1. Komissio varmistaa, että mediapalvelujen sisämarkkinoita, mukaan lukien niiden toimintaan kohdistuvat riskit ja edistyminen, seurataan riippumattomasti ja jatkuvasti, jäljempänä "seuranta". Lautakuntaa kuullaan kyseisen seurannan tuloksista, ja tulokset esitellään yhteyskomitealle ja niistä keskustellaan sen kanssa.

2. Komissio määrittelee lautakuntaa kuullen keskeiset tulosindikaattorit seurantaan varten, metodologisia suojatoimia seurannan objektiivisuuden turvaamiseksi ja valintakriteerit, joilla tutkijat valitaan seurantaan.
3. Seurantaan sisältyy
 - a) yksityiskohtainen analyysi mediamarkkinoista kaikissa jäsenvaltioissa, mukaan lukien tiedotusvälineiden keskittymisaste ja riski ulkomaisesta tiedonmanipuloinnista ja häirinnästä;
 - b) yleiskatsaus ja ennakoiva arviointi koko mediapalvelujen sisämarkkinoiden toiminnasta, myös verkkoalustojen vaikutuksen osalta;
 - c) yleiskatsaus tiedotusvälineiden moniarvoisuuteen ja toimitukselliseen riippumattomuuteen kohdistuvista riskeistä, jos ne voisivat vaikuttaa sisämarkkinoiden toimintaan;
 - d) yleiskatsaus toimenpiteistä, joita mediapalvelujen tarjoajat ovat toteuttaneet toimituksellisten päätösten riippumattomuuden takaamiseksi;
 - e) yksityiskohtainen katsaus kehyksistä ja käytännöistä, jotka koskevat julkisten varojen osoittamista valtion mainontaan.
4. Seuranta toteutetaan vuosittain. Seurannan tulokset, mukaan lukien siihen käytetyt menetelmät ja tiedot, julkaistaan ja esitetään vuosittain Euroopan parlamentille.

27 artikla

Arviointi ja raportointi

1. Komissio arvioi tätä asetusta ja antaa siitä kertomuksen Euroopan parlamentille, neuvostolle ja Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle viimeistään 8 päivänä elokuuta 2028 ja sen jälkeen neljän vuoden välein.
2. Tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitettussa ensimmäisessä tällaisessa arvioinnissa komissio tarkastelee erityisesti 11 artiklassa tarkoitetun lautakunnan sihteeristön toiminnan tehokkuutta, mukaan lukien se, onko sillä riittävät resurssit sen tehtävien suorittamiseen.
3. Jäsenvaltioiden ja lautakunnan on toimitettava asiaankuuluvat tiedot komissiolle 1 kohdan soveltamiseksi ja komission pyynnöstä.
4. Tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja arviointeja tehdessään komissio ottaa huomioon
 - a) Euroopan parlamentin, neuvoston ja muiden asiaankuuluvien elinten tai lähteiden kannat ja havainnot;
 - b) asiaankuuluvilla foorumeilla käytyjen keskustelujen tulokset;
 - c) lautakunnan antamat asiaankuuluvat asiakirjat;
 - d) 26 artiklassa tarkoitetun seurannan tulokset.
5. Edellä 1 kohdassa tarkoitettuihin kertomuksiin voidaan liittää tarvittaessa ehdotus tämän asetuksen muuttamiseksi.

28 artikla

Direktiivin 2010/13/EU muuttaminen

Muutetaan direktiivi 2010/13/EU seuraavasti:

1. kumotaan 30 b artikla;
2. viittauksia direktiivin 2010/13/EU 30 b artiklaan pidetään viittauksina tämän asetuksen 13 artiklan 1 kohdan c alakohtaan.

29 artikla

Voimaantulo ja soveltaminen

Tämä asetus tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Tätä asetusta sovelletaan 8 päivästä elokuuta 2025. Kuitenkin:

- a) 3 artiklaa sovelletaan 8 päivästä marraskuuta 2024;

- b) 4 artiklan 1 ja 2 kohtaa, 6 artiklan 3 kohtaa sekä 7–13 artiklaa ja 28 artiklaa sovelletaan 8 päivästä helmikuuta 2025;
- c) 14–17 artiklaa sovelletaan 8 päivästä toukokuuta 2025;
- d) 20 artiklaa sovelletaan 8 päivästä toukokuuta 2027.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Brysselissä 11 päivänä huhtikuuta 2024.

Euroopan parlamentin puolesta

Puheenjohtaja

R. METSOLA

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja

B. DALLE